79.889/2

ROYAUME DE BELGIQUE

KONINKRIJK BELGIE

SERVICE PUBLIC FEDERAL JUSTICE

FEDERALE OVERHEIDSDIENST JUSTITIE

Avant-projet de loi portant dispositions diverses en matière de droit des personnes

Voorontwerp van wet betreffende diverse bepalingen over het personenrecht

PHILIPPE, Roi des Belges,

FILIP, Koning der Belgen,

A tous, présents et à venir, Salut.

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

Sur la proposition de la Ministre de la Justice,

Op de voordracht van de Minister van Justitie,

NOUS AVONS ARRETE ET ARRETONS :

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ:

La Ministre de la Justice est chargée de présenter en notre nom à la Chambre des représentants le projet de loi dont la teneur suit :

De Minister van Justitie is ermee belast in onze naam bij de Kamer van volksvertegenwoordigers het ontwerp van wet in te dienen waarvan de tekst hierna volgt:

CHAPITRE 1er – Dispositions générales

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

HOOFDSTUK 1 – Algemene bepalingen

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

CHAPITRE 2 – Modifications de l'ancien Code civil

Art. 2

L'article 14 de l'ancien Code civil, remplacé par la loi du 18 juin 2018, est complété par un alinéa, rédigé comme suit :

« Le Roi détermine, par arrêté délibéré en conseil des ministres, les modalités d'établissement des actes de l'état civil et de délivrance de leurs copies et extraits en cas d'indisponibilité générale et prolongée de la BAEC, en raison d'un temps de guerre ou de périodes assimilées conformément à l'article 7 de la loi du 12 mai 1927 sur les réquisitions militaires, ou en raison d'un événement ou d'une situation d'urgence visée à l'article 9, § 2, de la loi du 15 mai 2007 relative à la sécurité civile. ».

HOOFDSTUK 2 – Wijzigingen van het oud Burgerlijk Wetboek

Art. 2

Artikel 14 van het oud Burgerlijk Wetboek, vervangen bij de wet van 18 juni 2018, wordt aangevuld met een lid, luidende:

"Bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad bepaalt de Koning de modaliteiten voor de opmaak van de akten van de burgerlijke stand en het afleveren van afschriften en uittreksels ervan in geval van een algemene en langdurige onbeschikbaarheid van de DABS ten gevolge van oorlogstijd of perioden die daarmee krachtens artikel 7 van de wet van 12 mei 1927 op de militaire opeisingen gelijkgesteld zijn, of ten gevolge van een gebeurtenis of een noodsituatie bedoeld in artikel 9, § 2, van de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid.".

Art. 3

À l'article 29 du même Code, remplacé par la loi du 18 juin 2018 et modifié par la loi du 13 septembre 2023, les modifications suivantes sont apportées :

a) dans le paragraphe 1/2, alinéa 1er, le 2° est complété par les mots « ou son mandataire disposant à cet effet d'une procuration spéciale ; » ;

b) dans le paragraphe 1/2, alinéa 2, les mots « et la procuration spéciale visée à l'alinéa 1er, 2° » sont insérés entre les mots « ces intérêts légitimes » et les mots « peuvent être prouvés » ;

c) dans le paragraphe 2, alinéa 3, les mots « visés au paragraphe 1er, alinéa 1er, de respectivement plus de cinquante, septante-cinq et cent ans » sont remplacés par les mots « visés aux paragraphes 1er et 1er/1 ».

Art. 3

In artikel 29 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 18 juni 2018 en gewijzigd bij de wet van 13 september 2023, worden volgende wijzigingen aangebracht:

a) in paragraaf 1/2, eerste lid, wordt de bepaling onder 2° aangevuld met de woorden “of zijn lasthebber die hiertoe beschikt over een bijzondere volmacht;”;

b) in paragraaf 1/2, tweede lid, worden de woorden “en de bijzondere volmacht bedoeld in het eerste lid, 2°” ingevoegd tussen de woorden “gerechtvaardigde belangen” en de woorden “kunnen worden bewezen”;

c) in paragraaf 2, derde lid, worden de woorden “bedoeld in § 1, eerste lid, van respectievelijk meer dan vijftig, vijfenzeventig en honderd jaar oud” vervangen door de woorden “bedoeld in § 1 en § 1/1”.

Art. 4

L’article 31, § 2, du même Code, remplacé par la loi du 31 juillet 2020 et modifié par la loi du 13 septembre 2023, est abrogé.

Art. 4

Artikel 31, § 2, van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 31 juli 2020 en gewijzigd bij de wet van 13 september 2023, wordt opgeheven.

Art. 5

À l’article 33 du même Code, remplacé par la loi du 31 juillet 2020 et modifié par la loi du 13 septembre 2023, les modifications suivantes sont apportées :

Art. 5

In artikel 33 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 31 juli 2020 en gewijzigd bij de wet van 13 september

2023, worden volgende wijzigingen aangebracht:

1° dans le paragraphe 1er, alinéa 1er, les mots « l'acte, qui constatent une erreur matérielle dans un acte de l'état civil, sur la base d'un acte authentique ou d'une attestation officielle » sont remplacés par les mots « l'acte, qui constate des données erronées ou incomplètes dans un acte de l'état civil, sur base d'un acte authentique, d'une décision administrative ou judiciaire qui a pour conséquence d'établir ou de modifier l'état de la personne, d'une attestation officielle ou d'une déclaration visée aux articles 48 ou 59, 5° ou 6° » ;

1° in paragraaf 1, eerste lid, worden de woorden "de akte die een materiële vergissing vaststellen op een akte van de burgerlijke stand, op basis van een authentieke akte of officieel attest" vervangen door de woorden "de akte die foutieve of onvolledige gegevens vaststelt op een akte van de burgerlijke stand, op basis van een authentieke akte, een administratieve of gerechtelijke beslissing die een vaststelling of wijziging van de staat van een persoon tot gevolg heeft, een officieel attest of een aangifte bedoeld in de artikelen 48 of 59, 5° of 6°";

2° dans le paragraphe 1er, alinéa 2, les mots « l'erreur matérielle » sont remplacés par les mots « les données erronées ou incomplètes » ;

2° in paragraaf 1, tweede lid, worden de woorden "materiële vergissing" vervangen door de woorden "foutieve of onvolledige gegevens";

3° dans le paragraphe 1er, alinéa 5, les mots « les actes ou les attestations officielles qui confirment l'erreur matérielle » sont remplacés par les mots « les actes, décisions administratives ou judiciaires qui ont pour conséquence d'établir ou de modifier l'état de la personne, attestations officielles ou déclarations visées aux articles 48 ou 59, 5° ou 6°, qui confirment les données erronées ou incomplètes ».

3° in paragraaf 1, vijfde lid, worden de woorden "de akten of officiële attesten die de materiële vergissing" vervangen door de woorden "de akten, administratieve of gerechtelijke beslissingen die een vaststelling of wijziging van de staat van een persoon tot gevolg hebben, officiële attesten of aangiften bedoeld in de artikelen 48 of 59, 5° of 6° die de foutieve of onvolledige gegevens".

4° le paragraphe 2 est complété par deux alinéas, rédigé comme suit :

4° paragraaf 2 wordt aangevuld met twee leden, luidende:

« L'acte modifié fait mention de la rectification.

"De gewijzigde akte maakt melding van de verbetering.

L'officier de l'état civil signe le ou les actes modifiés. »

De ambtenaar van de burgerlijke stand tekent de gewijzigde akte of akten."

Art. 6

Art. 6

À l'article 34 du même Code, remplacé par la loi du 31 juillet 2020 et modifié par la loi

In artikel 34 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 31 juli 2020 en

du 13 septembre 2023, les modifications suivantes sont apportées :

gewijzigd bij de wet van 13 september 2023, worden volgende wijzigingen aangebracht:

a) le paragraphe 1er est remplacé par ce qui suit :

a) paragraaf 1 wordt vervangen als volgt:

« § 1er. Une donnée erronée ou incomplète sur un acte de l'état civil implique qu'un officier de l'état civil, lors de l'établissement ou de la modification d'un acte de l'état civil, a enregistré une donnée dans cet acte qui ne correspond pas entièrement à la mention de cette donnée sur les actes authentiques, les décisions administratives ou judiciaires qui ont pour conséquence d'établir ou de modifier l'état de la personne, les attestations officielles ou les déclarations visées aux articles 48 ou 59, 5° ou 6°, qu'il a en sa possession, ou n'a pas enregistré dans l'acte les données mentionnées dans les actes authentiques, les décisions administratives ou judiciaires qui ont pour conséquence d'établir ou de modifier l'état de la personne, les attestations officielles ou les déclarations visées aux articles 48 ou 59, 5° ou 6°.

"§ 1. Een foutief of onvolledig gegeven op een akte van de burgerlijke stand houdt in dat een ambtenaar van de burgerlijke stand, bij de opmaak of wijziging van een akte van de burgerlijke stand, een gegeven heeft opgenomen in deze akte dat niet volledig overeenstemt met de vermelding van dit gegeven op de authentieke akten, administratieve of gerechtelijke beslissingen die een vaststelling of wijziging van de staat van een persoon tot gevolg hebben, de officiële attesten of de aangiften bedoeld in de artikelen 48 of 59, 5° of 6° die hij in zijn bezit heeft, of een gegeven vermeld op de authentieke akten, administratieve of gerechtelijke beslissingen die een vaststelling of wijziging van de staat van een persoon tot gevolg hebben, de officiële attesten of de aangiften bedoeld in de artikelen 48 of 59, 5° of 6° niet heeft opgenomen in de akte.

On entend par donnée erronée ou incomplète :

Onder een foutief of onvolledig gegeven wordt verstaan:

1° une faute d'orthographe ou une faute de frappe dans les noms et prénoms, ou la confusion des deux ;

1° een schrijf- of typfout in namen en voornamen, of een verwisseling tussen beide;

2° une faute d'orthographe ou une faute de frappe dans la date, le lieu ou l'heure du fait juridique ou de l'acte juridique établi par l'acte ;

2° een schrijf- of typfout in datum, plaats of uur van het rechtsfeit of de rechtshandeling die de akte vaststelt;

3° la confusion de personnes mentionnées dans l'acte ;

3° de verwisseling van personen vermeld in de akte;

4° l'absence de prénoms ou de parties du nom d'une personne dans un acte de l'état civil autre que l'acte de naissance de l'intéressé, alors que ces prénoms ou parties du nom figurent bel et bien dans son acte de naissance ;

4° het ontbreken van voornamen of delen van een naam van een persoon in een andere akte van de burgerlijke stand dan de akte van geboorte van de betrokkene, die wel voorkomen in de akte van geboorte van de betrokkene;

5° la mention de signes diacritiques erronés ou de différences de translittération ;

6° une erreur dans les données ou l'absence des données d'un témoin dans l'acte de mariage ;

7° la reproduction erronée ou la non-reproduction dans un acte de l'état civil de certaines données mentionnées dans les actes authentiques, les décisions administratives ou judiciaires qui ont pour conséquence d'établir ou de modifier l'état de la personne, les attestations officielles ou les déclarations visées aux articles 48 ou 59, 5° ou 6°, produits ;

8° une erreur concernant l'officier de l'état civil mentionné dans l'acte ;

9° une date erronée d'établissement de l'acte ;

10° une filiation erronée dans l'acte de naissance, attestée par la présentation de l'acte de mariage ou de l'acte de reconnaissance prénatale ;

11° un nom erroné dans l'acte de naissance en raison d'une filiation incomplète telle que visée au 10°. » ;

b) dans le paragraphe 2, alinéa 1er, les mots « erreurs matérielles » sont remplacés par les mots « données erronées ou incomplètes » ;

c) dans le paragraphe 3, alinéa 1er, les mots « erreurs matérielles » sont remplacés par les mots « données erronées ou incomplètes ».

5° de vermelding van foutieve diakritische gegevens of verschillen in transliteratie;

6° een fout in of het ontbreken van de gegevens van een getuige in de akte van huwelijk;

7° het foutief of niet overnemen in een akte van de burgerlijke stand van bepaalde gegevens vermeld in de authentieke akten, administratieve of gerechtelijke beslissingen die een vaststelling of wijziging van de staat van een persoon tot gevolg hebben, de officiële attesten of de aangiften bedoeld in de artikelen 48 of 59, 5° of 6° die worden voorgelegd;

8° een fout met betrekking tot de in de akte vermelde ambtenaar van de burgerlijke stand;

9° een verkeerde datum van opmaak van de akte;

10° een onvolledige afstamming in de geboorteakte die blijkt uit de voorlegging van de huwelijksakte of akte van prenatale erkenning;

11° een foutieve naam in de akte van geboorte ten gevolge van een onvolledige afstamming als bedoeld in 10°.";

b) in paragraaf 2, eerste lid, worden de woorden "materiële vergissing" vervangen door de woorden "foutief of onvolledig gegeven";

c) in paragraaf 3, eerste lid, worden de woorden "materiële vergissingen" vervangen door de woorden "foutieve of onvolledige gegevens".

Art. 7

Dans le texte néerlandais du livre Ier, titre II, chapitre II, section 7, du même Code, l'intitulé de la sous-section 3 est remplacé par ce qui suit :

« *Onderafdeling 3. Akte van een stilgeboren kind* ».

Art. 7

In de Nederlandste tekst van boek I, titel II, Hoofdstuk II, Afdeling 7, van hetzelfde Wetboek wordt het opschrift van onderafdeling 3 vervangen als volgt:

“Onderafdeling 3. Akte van een stilgeboren kind”.

Art. 8

À l’article 58 du même Code, inséré par la loi du 18 juin 2018 et modifié en dernier lieu par la loi du 28 mars 2024, les modifications suivantes sont apportées :

1° dans le texte néerlandais des paragraphes 1er, 2, 2/1, alinéa 3, et 3, alinéa 2, les mots « *akte van een levenloos kind* » sont chaque fois remplacés par les mots « *akte van een stilgeboren kind* » ;

2° le paragraphe 2/1 est complété par un alinéa rédigé comme suit :

« Si un acte d'enfant sans vie a été établi à partir du 31 mars 2019, après une grossesse de cent quarante à cent septante-neuf jours, les parents peuvent, par déclaration conjointe ou par déclaration du parent survivant en cas de prédécès de l'autre parent, demander à l'officier de l'état civil compétent d'ajouter le nom de leur enfant dans l'acte d'enfant sans vie conformément à l'article 59, alinéa 1er, 5° et 6°. L'officier de l'état civil modifie l’acte d'enfant sans vie à la suite de cette déclaration. ».

Art. 8

In artikel 58, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 18 juni 2018 en laatst gewijzigd bij de wet van 28 maart 2024, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° In de Nederlandse tekst van de paragrafen 1, 2, 2/1, derde lid en 3, tweede lid worden de woorden “akte van een levenloos kind” telkens vervangen door de woorden “akte van een stilgeboren kind”;

2° paragraaf 2/1 wordt aangevuld met een lid, luidende:

"Indien een akte van levenloos kind werd opgemaakt op of na 31 maart 2019 na een zwangerschapsduur van honderdveertig tot honderdnegenenzeventig dagen te rekenen van de verwekking kunnen de ouders, bij een gemeenschappelijke verklaring of bij verklaring van de langstlevende ouder, in geval van vooroverlijden van de andere ouder, bij de bevoegde ambtenaar van de burgerlijke stand, vragen om de naam van hun kind toe te voegen in de akte van een levenloos kind overeenkomstig artikel 59, eerste lid, 5° en 6°. De ambtenaar van de burgerlijke stand wijzigt de akte van een levenloos kind ten gevolge van deze verklaring.".

Art. 9

À l'article 59 du même Code, inséré par la loi du 18 juin 2018, les modifications suivantes sont apportées :

1° dans le texte néerlandais, les mots « *akte van een levenloos kind* » sont remplacés par les mots *« akte van een stilgeboren kind* » ;

2° au 6°, les mots « dont la mère a accouché après une grossesse de cent-quatre-vingts jours à dater de la conception » sont abrogés.

Art. 9

In artikel 59, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 18 juni 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° In de Nederlandse tekst worden de woorden "akte van een levenloos kind" vervangen door de woorden "akte van een stilgeboren kind";

2° in de bepaling onder 6° worden de woorden "waarvan de moeder bevallen is na een zwangerschapsduur van honderdtachtig dagen te rekenen van de verwekking" geschrapt.

Art. 10

L'article 135/1 du même Code, inséré par la loi du 18 juin 2018 et modifié en dernier lieu par la loi du 20 juillet 2023, est complété par un paragraphe 11, rédigé comme suit :

« § 11. La personne qui a été expressément déclarée incapable, en vertu de l'article 492/1, § 1er, alinéa 3, 22°, de faire la déclaration visée au paragraphe 1er, peut, à sa demande, être néanmoins autorisée par le juge de paix visé à l'article 628, 3°, du Code judiciaire, de faire cette déclaration.

Le juge de paix apprécie la capacité de discernement de la personne protégée.

L'ordonnance est annexée à l'acte de modification de l'enregistrement du sexe dans la BAEC. ».

Art. 10

Artikel 135/1 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 18 juni 2018 en laatstelijk gewijzigd bij de wet van 20 juli 2023, wordt aangevuld met een paragraaf 11, luidende:

"§ 11. De persoon die krachtens artikel 492/1, § 1, derde lid, 22°, uitdrukkelijk onbekwaam werd verklaard om de aangifte bedoeld in paragraaf 1 te doen, kan, op zijn verzoek, door de in artikel 628, 3°, van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde vrederechter alsnog worden gemachtigd deze aangifte te doen.

De vrederechter oordeelt over de wilsbekwaamheid van de beschermde persoon.

De beschikking wordt als bijlage bij de akte van aanpassing van de registratie van het geslacht in de DABS opgenomen.".

Art. 11

À l'article 145/1 du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013 et modifié en dernier lieu par la loi du 21 décembre 2018, l'alinéa 3 est abrogé.

Art. 11

In artikel 145/1 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013 en laatstelijk gewijzigd bij de wet van 21 december 2018, wordt het derde lid opgeheven.

Art. 12

L'article 231 du même Code, rétabli par la loi du 17 mars 2013, dont le texte actuel formera le paragraphe 1er, est complété par un paragraphe 2, rédigé comme suit :

« § 2. Par dérogation au paragraphe 1er, la demande d'autorisation peut être introduite par l'administrateur de sa personne lorsque la personne protégée n'a plus la capacité d'exprimer sa volonté sur ce point.

Le juge de paix apprécie si cette demande est conforme à l'intérêt de la personne protégée. ».

Art. 12

Artikel 231 van hetzelfde Wetboek, hersteld bij de wet van 17 maart 2013, waarvan de huidige tekst de eerste paragraaf vormt, wordt aangevuld met een tweede paragraaf, luidende:

« § 2. In afwijking van paragraaf 1 kan het verzoek om machtiging worden ingediend door de bewindvoerder over de persoon wanneer de beschermde persoon niet langer in staat is zijn of haar wil ter zake te uiten.

De vrederechter beoordeelt of dit verzoek in overeenstemming is met het belang van de beschermde persoon. ».

Art. 13

À l'article 327, § 2, du même Code, remplacé par la loi du 19 septembre 2017 et modifié par la loi du 18 juin 2018, la phrase « Cet officier de l'état civil associe l'acte de reconnaissance aux actes de l'état civil de l'enfant et de ses descendants. » est abrogée.

Art. 13

In artikel 327, § 2, van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 19 september 2017 en gewijzigd bij de wet van 18 juni 2018, wordt de zin "Deze ambtenaar van de burgerlijke stand verbindt de akte van erkenning met de akten van de burgerlijke stand van het kind en van zijn afstammelingen." opgeheven.

Art. 14

À l'article 327/2, § 1er, alinéa 3, du même Code, remplacé par la loi du 18 juin 2018 et modifié en dernier lieu par la loi du 19 décembre 2023, les mots « du parent à l'égard duquel la filiation est établie » sont remplacés par les mots « des personnes qui doivent consentir à la reconnaissance en vertu de l'article 329*bis* ».

Art. 14

In artikel 327/2, § 1, derde lid, van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 18 juni 2018 en laatstelijk gewijzigd bij de wet van 19 december 2023, worden de woorden “van de ouder ten aanzien van wie de afstamming vaststaat” vervangen door de woorden “van de personen die krachtens artikel 329*bis* moeten toestemmen in de erkenning”.

Art. 15

Dans l’article 335, § 1er, alinéa 2, du même Code, remplacé par la loi du 8 mai 2014 et modifié par la loi du 25 décembre 2016, les mots «, ou l’un d’eux si l’autre est décédé, » sont insérés entre les mots « Les père et mère » et les mots « choisissent le nom ».

Art. 15

In artikel 335, § 1, tweede lid, van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 8 mei 2014 en gewijzigd bij de wet van 25 december 2016, worden de woorden “, of één van hen indien de andere is overleden,” ingevoegd tussen de woorden “De vader en moeder” en de woorden “kiezen de naam”.

Art. 16

Dans l’article 335*ter*, § 1er, alinéa 2, du même Code, inséré par la loi du 18 décembre 2014 et modifié par la loi du 25 décembre 2016, les mots «, ou l’une d’elles si l’autre est décédée », sont insérés entre les mots « La mère et la coparente » et les mots « choisissent le nom ».

Art. 16

In artikel 335*ter*, § 1, tweede lid, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 18 december 2014 en gewijzigd bij de wet van 25 december 2016, worden de woorden “, of één van hen indien de andere is overleden,” ingevoegd tussen de woorden “De moeder en de meemoeder” en de woorden “kiezen de naam”.

Art. 17

L’article 346-2/1 du même Code, inséré par la loi du 6 juillet 2017, est abrogé.

Art. 17

Artikel 346-2/1 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 6 juli 2017, wordt opgeheven.

Art. 18

L’article 361-2 du même Code, remplacé par la loi du 6 juillet 2017, est abrogé.

Art. 18

Artikel 361-2 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 6 juli 2017, wordt opgeheven.

Art. 19

À l'article 367-2, alinéa 2, du même Code, remplacé par la loi du 18 juin 2018 et modifié par la loi du 13 septembre 2023, les mots « ainsi qu'aux actes de l'état civil de l'adopté et de ses descendants » sont abrogés.

Art. 19

In artikel 367-2, tweede lid, van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 18 juni 2018 en gewijzigd bij de wet van 13 september 2023, worden de woorden “alsook met de akten van de burgerlijke stand van de geadopteerde en van zijn afstammelingen” opgeheven.

Art. 20

A l’article 370/8/1 du même Code, inséré par la loi du 7 janvier 2024, les modifications suivantes sont apportées :

1° dans le paragraphe 1er, les mots « 353-2, et 356-2 selon le cas. » sont remplacés par les mots « et 353-2. Lorsque l’intéressé a été adopté de manière plénière, les noms visés à l’article 356-2 peuvent être choisis. » ;

2° le paragraphe 3, alinéa 1er, est complété par la phrase suivante :

Art. 20

In artikel 370/8/1 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 7 januari 2024, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 worden de woorden “353-2, en 356-2 naargelang het geval.” vervangen door de woorden “en 353-2. Wanneer de betrokkene via volle adoptie werd geadopteerd, kunnen de namen bedoeld in artikel 356-2 worden gekozen.”;

2° paragraaf 3, eerste lid, wordt aangevuld met de volgende zin:

« Le changement de nom de l'enfant mineur de moins de douze ans est notifié immédiatement au parent qui n'a pas effectué la déclaration visée au paragraphe 1er. ».

"De naamsverandering van het minderjarig kind jonger dan twaalf jaar wordt onmiddellijk ter kennis gebracht aan de ouder die niet de verklaring bedoeld in paragraaf 1 heeft afgelegd"."

Art. 21

Art. 21

Dans l'article 370/9, paragraphe 4, alinéa 1er, du même Code, inséré par la loi du 18 juin 2018 et modifié en dernier lieu par la loi du 7 janvier 2024, les mots «, conformément à l'article 31, » sont abrogés.

In artikel 370/9, paragraaf 4, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 18 juni 2018 en laatstelijk gewijzigd bij de wet van 7 januari 2024, worden de woorden ", overeenkomstig artikel 31," opgeheven.

Art. 22

Art. 22

A l'article 497/2 du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2013 et modifié en dernier lieu par la loi du 13 septembre 2023, les modifications suivantes sont apportées :

In artikel 497/2 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2013 en laatstelijk gewijzigd bij de wet van 13 september 2023, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) au 5°, les mots « l'intentement d'une action » sont remplacés par les mots « sans préjudice de l'article 231, § 2, l'intentement d'une action » ;

a) in de bepaling onder 5° worden de woorden "het instellen van een vordering" vervangen door de woorden "onverminderd artikel 231, § 2, het instellen van een vordering";

b) au 7°, les mots « l'introduction d'une demande » sont remplacés par les mots « sans préjudice de l'article 231, § 2, l'introduction d'une demande ».

b) in de bepaling onder 7° worden de woorden "het indienen van een verzoek" vervangen door de woorden "onverminderd artikel 231, § 2, het indienen van een verzoek".

Art. 23

Dans le texte néerlandais de l'article 1476, § 1er, alinéa 1er, du même Code, inséré par la loi du 23 novembre 1998 et modifié en dernier lieu par la loi du 13 septembre 2023, les mots "*wordt door de partijen persoonlijk overhandigd*" sont remplacés par les mots "*door de partijen persoonlijk overhandigd wordt*".

Art. 23

In de Nederlandse tekst van artikel 1476, § 1, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 23 november 1998 en laatstelijk gewijzigd bij de wet van 13 september 2023, worden de woorden “wordt door de partijen persoonlijk overhandigd” vervangen door de woorden “door de partijen persoonlijk overhandigd wordt”.

Art. 24

A l’article 1476quinquies, § 1er, du même Code, inséré par la loi du 2 juin 2013, l’alinéa 4 est remplacé par ce qui suit :

« Lorsque la nullité de la cohabitation légale a été prononcée par un jugement ou un arrêt coulé en force de chose jugée, la déclaration de nullité, indiquant la date à laquelle la décision judiciaire est coulée en force de chose jugée, est notifiée immédiatement via la BAEC à l’officier de l'état civil de la commune du domicile des deux parties ou, si les parties ne sont pas domiciliées dans la même commune, à l’officier de l'état civil de la commune du domicile de chacune d'elles et à l’Office des étrangers. ».

Art. 24

In artikel 1476quinquies, § 1, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 2 juni 2013, wordt het vierde lid vervangen als volgt:

“Wanneer de nietigheid van de wettelijke samenwoning is uitgesproken bij een in kracht van gewijsde gegaan vonnis of arrest, wordt de nietigverklaring met vermelding van de datum van het in kracht van gewijsde treden van de rechterlijke beslissing, onmiddellijk via de DABS genotificeerd aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente van woonplaats van beide partijen of, indien de partijen geen woonplaats hebben in dezelfde gemeente, aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente van de woonplaats van elk van hen en aan de Dienst Vreemdelingenzaken.”.

CHAPITRE 3 – Modifications du Code judiciaire

HOOFDSTUK 3 – Wijzigingen van het Gerechtelijk Wetboek

Art. 25

Dans l'article 598, alinéa 1er, 1°, du Code judiciaire, remplacé par la loi du 25 avril 2014 et modifié par la loi du 10 août 2015, les mots « aux partages » sont remplacés par les mots « s'il estime qu'il existe un conflit d'intérêts ou s'il le décide, aux partages ».

Art. 25

In artikel 598, eerste lid, 1°, van het Gerechtelijk Wetboek, vervangen bij de wet van 25 april 2014 en gewijzigd bij de wet van 10 augustus 2015, worden de woorden "bij verdelingen" vervangen door de woorden "indien hij oordeelt dat er een belangenconflict is of indien hij daartoe beslist, bij verdelingen".

Art. 26

À l'article 721 du même Code, remplacé par la loi du 10 juillet 2006 et modifié en dernier lieu par la loi du 15 mai 2024, un paragraphe 2/1 est inséré, rédigé comme suit :

« § 2/1. Dans toutes les affaires relevant de la compétence du tribunal de la famille, le greffier, à la réception de l'acte introductif d'instance, vérifie pour chacune des personnes concernées si elles sont inscrites au registre de la population, des étrangers ou d'attente et si les documents ou données devant être joints à l'acte introductif d'instance sont disponibles dans la BAEC, dans le registre de la population ou des étrangers ou dans le registre central des contrats de mariage. Ces pièces sont le cas échéant jointes au dossier de la procédure par le greffier.

Si les actes de l'état civil ont été dressés en Belgique ou transcrits en Belgique avant le 31 mars 2019, il invite l'officier de l'état civil qui a dressé ou inscrit l'acte, à procéder à l'enregistrement de l'acte dans la BAEC. Si l'acte a été établi à l'étranger, il invite la partie requérante de faire établir un acte sur la base de l'acte étranger.

Art. 26

In artikel 721 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 10 juli 2006 en laatstelijk gewijzigd bij de wet van 15 mei 2024, wordt een paragraaf 2/1 ingevoegd, luidende:

"§ 2/1. In alle zaken die vallen onder de bevoegdheid van de familierechtbank, gaat de griffier, bij ontvangst van de gedinginleidende akte, voor ieder van de betrokkenen na of zij ingeschreven zijn in het bevolkings-, vreemdelingen-, of wachtregister en of de vereiste documenten of gegevens die bij de gedinginleidende akte moeten worden gevoegd beschikbaar zijn in de DABS, in het bevolkings- of vreemdelingenregister of in het centraal register van huwelijksovereenkomsten. Deze stukken worden in voorkomend geval door de griffier in het dossier van de rechtspleging gevoegd.

Indien de akten van de burgerlijke stand in België werden opgemaakt of in België werden overgeschreven voor 31 maart 2019, verzoekt hij de ambtenaar van de burgerlijke stand die de akte heeft opgemaakt of ingeschreven tot opname van de akte in de DABS. Indien de akte in het buitenland werd opgemaakt, verzoekt

hij de verzoekende partij om een akte te laten opmaken op basis van de buitenlandse akte.

Dans la mesure où les pièces ou données ne sont pas disponibles dans la BAEC, dans le registre de la population ou dans le registre des étrangers, la partie requérante joint à l'acte introductif d'instance, pour chacune des personnes concernées, les documents requis par la loi.

Voor zover de documenten of gegevens niet beschikbaar zijn in de DABS of in het bevolkings- of vreemdelingenregister, voegt de verzoekende partij bij de gedinginleidende akte, voor ieder van de betrokkenen, de bij wet vereiste documenten toe.

Si les documents présentés sont rédigés dans une langue étrangère, le greffe peut en demander une traduction certifiée conforme. ».

Indien de voorgelegde documenten in een vreemde taal zijn opgemaakt, kan de griffie om een voor eensluidend verklaarde vertaling ervan verzoeken.”.

Art. 27

Art. 27

L'article 781 du même Code, modifié par la loi du 13 septembre 2023, dont le texte existant formera le paragraphe 1er, est complété par les paragraphes 2 et 3, rédigés comme suit :

Artikel 781 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 13 september 2023, waarvan de bestaande tekst paragraaf 1 zal vormen, wordt aangevuld met de paragrafen 2 en 3, luidende:

« § 2. Dès qu’elles sont passées en force de chose jugée, les décisions judiciaires suivantes sont immédiatement transmises par le greffier, via la BAEC, à l’officier de l’état civil visé au paragraphe 3 :

“§ 2. Zodra zij in kracht van gewijsde zijn getreden, worden de volgende rechterlijke beslissingen door de griffier via de DABS onmiddellijk verstuurd naar de ambtenaar van de burgerlijke stand bedoeld in paragraaf 3:

1° les décisions judiciaires rendues à la suite du refus, par l'officier de l'état civil, d'établir une déclaration ou un acte d'état civil, du refus d'acter la déclaration de cohabitation légale ou la déclaration de cessation de cohabitation légale, ou du refus de reconnaître un acte étranger, une décision judiciaire ou administrative qui a pour effet de modifier l'état d'une personne ;

1° rechterlijke beslissingen die worden gewezen naar aanleiding van een weigering van de ambtenaar van de burgerlijke stand om een aangifte of akte van de burgerlijke stand op te maken, de weigering om melding te maken van een verklaring van wettelijke samenwoning of verklaring van beëindiging van een wettelijke samenwoning, of de weigering om een buitenlandse akte, rechterlijke of administratieve beslissing die een wijziging van de staat van een persoon tot gevolg heeft, te erkennen;

2° les décisions judiciaires visées à l'article 329bis, § 2, de l'ancien Code civil ;

2° rechterlijke beslissingen bedoeld in artikel 329bis, § 2, van het oud Burgerlijk Wetboek;

3° les décisions judiciaires accordant une prolongation du délai légal pour faire la déclaration visée aux articles 8, 9, 11bis et 17 du Code de la nationalité belge ;

3° rechterlijke beslissingen waarbij een verlenging van de wettelijke termijn tot het afleggen van een verklaring als bedoeld in de artikelen 8, 9, 11bis en 17 van het Wetboek van de Belgische nationaliteit wordt toegestaan;

4° les décisions judiciaires d'autorisation visées aux articles 135/1, § 11, 145/1, 328, § 2, 329bis, § 1er/1, 1475, § 1er, alinéa 2, et 1476, § 2, alinéa 7, de l'ancien Code civil.

4° rechterlijke beslissingen houdende machtiging bedoeld in de artikelen 135/1, § 11, 145/1, 328, § 2, 329bis, § 1/1, 1475, § 1, lid 2, en 1476, § 2, lid 7, van het oud Burgerlijk Wetboek.

Le premier alinéa s'applique, sans préjudice des autres dispositions légales qui prescrivent la transmission des décisions judiciaires via la BAEC.

Het eerste lid is van toepassing, onverminderd andere wettelijke bepalingen die het versturen van rechterlijke beslissingen via de DABS voorschrijven.

§ 3. L'officier de l'état civil compétent pour les décisions judiciaires visées au paragraphe 2, 1°, est celui qui a rendu la décision de refus.

§ 3. De bevoegde ambtenaar van de burgerlijke stand voor de rechterlijke beslissingen bedoeld in paragraaf 2, 1°, is deze die de weigeringsbeslissing heeft genomen.

L'officier de l'état civil compétent pour les décisions judiciaires visées au paragraphe 2, 2°, est celui visé à l'article 327/1, § 1er, de l'ancien Code civil.

De bevoegde ambtenaar van de burgerlijke stand voor de rechterlijke beslissingen bedoeld in paragraaf 2, 2°, is deze bedoeld in artikel 327/1, § 1, van het oud Burgerlijk Wetboek.

L'officier de l'état civil compétent pour les décisions judiciaires visées au paragraphe 2, 3°, est celui visé à l'article 22, § 4, du Code de la nationalité belge.

De bevoegde ambtenaar van de burgerlijke stand voor de rechterlijke beslissingen bedoeld in paragraaf 2, 3°, is deze bedoeld in artikel 22, § 4, van het Wetboek van de Belgische nationaliteit.

L'officier de l'état civil compétent pour les décisions judiciaires visées au paragraphe 2, 4°, est celui visé respectivement aux articles 13, 164/1, § 1er, 327/1, § 1er, et 1476, § 1er, alinéa 1er, et § 2, alinéas 3 et 4, de l'ancien Code civil. ».

De bevoegde ambtenaar van de burgerlijke stand voor de rechterlijke beslissingen bedoeld in paragraaf 2, 4°, is deze bedoeld in respectievelijk de artikelen 13, 164/1, § 1, 327/1, § 1, en 1476, § 1, eerste lid, en § 2, derde en vierde lid, van het oud Burgerlijk Wetboek.”.

Art. 28

L’article 1016bis, alinéa 3, du même Code, inséré par la loi du 20 mai 1987 et modifié en dernier lieu par la loi du 30 juillet 2013, est complété par la phrase suivante :

« L’article 721, § 2/1, est d’application. ».

Art. 28

Artikel 1016bis, derde lid, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 20 mei 1987 en laatstelijk gewijzigd bij de wet van 30 juli 2013, wordt aangevuld met volgende zin:

“Artikel 721, § 2/1, is van toepassing.”.

Art. 29

Dans l’article 1206, alinéa 1er, du même Code, modifié par la loi du 18 juin 2025, les mots « moyennant l’approbation du juge de paix, et sous sa présidence » sont remplacés par les mots « moyennant l'approbation du juge de paix, et, s’il estime qu’il existe un conflit d’intérêts ou s’il l’estime nécessaire, sous sa présidence ».

Art. 29

In artikel 1206, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 18 juni 2025, worden de woorden “onder voorzitterschap en met goedkeuring van de vrederechter” vervangen door de woorden “met goedkeuring van de vrederechter en, indien hij oordeelt dat er een belangenconflict is of als hij het nodig acht, onder zijn voorzitterschap”.

Art. 30

Dans l’article 1231-1/3 du même Code, inséré par la loi du 6 juillet 2017, le paragraphe 2 est remplacé par ce qui suit :

« § 2. L'article 721, § 2/1, est d’application. »

Art. 30

In artikel 1231-1/3 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 6 juli 2017, wordt paragraaf 2 vervangen als volgt:

“§ 2. Artikel 721, § 2/1, is van toepassing.”.

Art. 31

Dans l’article 1231-1/8 du même Code, inséré par la loi du 6 juillet 2017, les modifications suivantes sont apportées :

Art. 31

In artikel 1231-1/8 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 6 juli 2017, worden de volgende wijzigingen

	aangebracht:
1° l'alinéa 1er est remplacé par ce qui suit :	1° het eerste lid wordt vervangen als volgt:
« Dans les trois jours qui suivent la date à laquelle le jugement est devenu définitif, le greffier en adresse par voie électronique une copie à l'autorité centrale fédérale et à l'autorité centrale communautaire compétente. Si le jugement conclut à l'aptitude des adoptants, le greffier leur adresse également une copie de l'avis écrit du ministère public visé à l'article 1231-1/5. Le greffier en avise l'adoptant ou les adoptants. »;	"Binnen drie dagen na de datum waarop het vonnis definitief is geworden, bezorgt de griffier via elektronische weg een afschrift ervan aan de federale centrale autoriteit en aan de bevoegde centrale autoriteit van de gemeenschap. Wanneer de adoptanten krachtens het vonnis geschikt zijn om te adopteren, bezorgt de griffier hen ook een afschrift van het in artikel 1231-1/5 bedoelde schriftelijk advies van het openbare ministerie. De griffier stelt de adoptant of de adoptanten daarvan in kennis.”;
2° l'alinéa 2 est abrogé.	2° het tweede lid wordt opgeheven.
Art. 32	**Art. 32**
Dans l'article 1231-1/14 du même Code, inséré par la loi du 6 juillet 2017, les modifications suivantes sont apportées :	In artikel 1231-1/14 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 6 juli 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht :
1° l'alinéa 1er est remplacé par ce qui suit :	1° het eerste lid wordt vervangen als volgt:
« Dans les trois jours qui suivent la date à laquelle le jugement est devenu définitif, le greffier en adresse par voie électronique une copie à l'autorité centrale fédérale et à l'autorité centrale communautaire compétente. Si le jugement prolonge le délai d'aptitude à adopter, le greffier leur adresse également une copie de l'avis écrit du ministère public visé à l'article 1231-1/11, § 4, alinéa 2. Le greffier en avise l'adoptant ou les adoptants. »;	"Binnen drie dagen na de datum waarop het vonnis definitief is geworden, bezorgt de griffier via elektronische weg een afschrift ervan aan de federale centrale autoriteit en aan de bevoegde centrale autoriteit van de gemeenschap. Wanneer het vonnis de termijn van de geschiktheid om te adopteren verlengt, bezorgt de griffier hen ook een afschrift van het in artikel 1231-1/11, § 4, tweede lid bedoelde schriftelijk advies van het openbaar ministerie. De griffier stelt de adoptant of de adoptanten daarvan in kennis.”;
2° l'alinéa 2 est abrogé.	2° het tweede lid wordt opgeheven.

Art. 33

Dans l’article 1231-4 du même Code, remplacé par la loi du 18 juin 2018 et modifié par la loi du 13 septembre 2023, les modifications suivantes sont apportées :

1° le paragraphe 2 est remplacé par ce qui suit :

« § 2. L'article 721, § 2/1, est d’application. »

2° le paragraphe 4 est remplacé par ce qui suit :

« § 4. Dans les trois jours de la réception de la requête, le greffier en avise les descendants de l’adopté. Le greffier transmet en outre par voie électronique une copie de la requête à l’autorité centrale fédérale et à l’autorité centrale communautaire compétente. ».

Art. 33

In artikel 1231-4 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 18 juni 2018 en gewijzigd bij de wet van 13 september 2023, worden volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 2 wordt vervangen als volgt:

“§ 2. Artikel 721, § 2/1, is van toepassing.”;

2° paragraaf 4 wordt vervangen als volgt:

“§ 4. Binnen drie dagen na de ontvangst van het verzoekschrift, geeft de griffier ervan kennis aan de afstammelingen van de geadopteerde. De griffier bezorgt daarnaast via elektronische weg een afschrift van het verzoekschrift aan de federale centrale autoriteit en aan de bevoegde centrale autoriteit van de gemeenschap.”.

Art. 34

Dans l’article 1231-18/1 du même Code, inséré par la loi du 6 juillet 2017, les modifications suivantes sont apportées :

1° l’alinéa 1er est remplacé par ce qui suit :

« Lorsque le jugement a acquis force de chose jugée, le greffe en adresse, sans délai, par voie électronique une copie à l’autorité centrale fédérale et à l’autorité centrale communautaire compétente. » ;

2° l’alinéa 2 est abrogé.

Art. 34

In artikel 1231-18/1 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 6 juli 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt vervangen als volgt:

“Wanneer het vonnis in kracht van gewijsde is gegaan, bezorgt de griffie onverwijld via elektronische weg een afschrift ervan aan de federale centrale autoriteit en aan de bevoegde centrale autoriteit van de gemeenschap.”;

2° het tweede lid wordt opgeheven.

Art. 35

L'article 1254, § 2, du même Code, remplacé par la loi du 18 juin 2018 et modifié par la loi du 13 septembre 2023, est remplacé par ce qui suit :

« § 2. L'acte introductif d'instance est accompagné, pour chacun des époux et des enfants éventuels mentionnés ci-dessus, des documents suivants :

1° une preuve d'identité ;

2° une preuve de nationalité ;

3° une attestation de résidence actuelle si celle-ci diffère de celle figurant dans le registre de la population ou le registre des étrangers, ainsi que, le cas échéant, une attestation de résidence habituelle en Belgique depuis plus de trois mois ;

4° des extraits des actes de naissance des enfants susvisés ;

5° un extrait du dernier acte de mariage ;

6° une copie du dernier contrat de mariage.

L'article 721, § 2/1, est d'application. ».

Art. 35

Artikel 1254, § 2, van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 18 juni 2018 en gewijzigd bij de wet van 13 september 2023, wordt vervangen als volgt:

"§ 2. Bij de gedinginleidende akte worden, voor ieder van de echtgenoten en de eventuele kinderen, hiervoor opgesomd, de volgende documenten toegevoegd:

1° een bewijs van identiteit;

2° een bewijs van nationaliteit;

3° een bewijs van de actuele verblijfplaats indien deze afwijkt van de verblijfplaats in het bevolkings-, of vreemdelingenregister, evenals, in voorkomend geval, een bewijs van de gewone verblijfplaats in België sinds meer dan drie maanden;

4° uittreksels van de akten van geboorte van de hierboven vermelde kinderen;

5° een uittreksel van de laatste akte van huwelijk;

6° een afschrift van de laatste huwelijksovereenkomst.

Artikel 721, § 2/1, is van toepassing.".

Art. 36

L'article 1255, § 7, du même Code, remplacé par la loi du 8 mai 2014, est complété par la phrase suivante :

« Il est représenté, en tant que demandeur, par son administrateur pour autant que

Art. 36

Artikel 1255, § 7, van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 8 mei 2014, wordt aangevuld met de volgende zin:

"In zijn hoedanigheid van verzoeker wordt hij vertegenwoordigd door zijn

celui-ci ait été autorisé à cette fin par le juge de paix conformément à l'article 231, § 2, de l'ancien Code civil. ».

bewindvoerder, voor zover deze daartoe door de vrederechter werd gemachtigd overeenkomstig artikel 231, § 2, van het oud Burgerlijk Wetboek.'"

Art. 37

Art. 37

L'article 1288bis, § 2, du même Code, remplacé par la loi du 18 juin 2018 et modifié par la loi du 13 septembre 2023, est remplacé par ce qui suit :

Artikel 1288bis, § 2, van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 18 juni 2018 en gewijzigd bij de wet van 13 september 2023, wordt vervangen als volgt:

« § 2. L'acte introductif d'instance est accompagné, pour chacun des époux et des enfants visés à l'article 1288, alinéa 1er, 2°, mentionnés ci-dessus, des documents suivants :

"§ 2. Bij de gedinginleidende akte worden, voor ieder van de echtgenoten en de kinderen bedoeld in artikel 1288, eerste lid, 2°, hiervoor opgesomd, de volgende documenten toegevoegd:

1° une preuve d'identité ;

1° een bewijs van identiteit;

2° une preuve de nationalité ;

2° een bewijs van nationaliteit;

3° une attestation de résidence actuelle si celle-ci diffère de celle figurant dans le registre de la population ou le registre des étrangers, ainsi que, le cas échéant, une attestation de résidence habituelle en Belgique depuis plus de trois mois ;

3° een bewijs van de actuele verblijfplaats indien deze afwijkt van de verblijfplaats in het bevolkings-, of vreemdelingenregister, evenals, in voorkomend geval, een bewijs van de gewone verblijfplaats in België sinds meer dan drie maanden;

4° des extraits des actes de naissance des enfants susvisés ;

4° uittreksels van de akten van geboorte van de hierboven vermelde kinderen;

5° un extrait du dernier acte de mariage.

5° een uittreksel van de laatste akte van huwelijk.

L'article 721, § 2/1, est d'application. ».

Artikel 721, § 2/1, is van toepassing.".

Art. 38

Art. 38

Dans l'article 1321, § 1er, alinéa 1er, du même Code, modifié en dernier lieu par la loi du 21 décembre 2018, dans le texte

In artikel 1321, § 1, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 21 december 2018, wordt in de Franse

français, les mots « Toute décision judicaire » sont remplacés par les mots « Toute décision judiciaire ».

tekst het woord « judicaire » vervangen door het woord « judiciaire ».

CHAPITRE 4 – Modifications du Code de la nationalité belge

HOOFDSTUK 4 – Wijzigingen van het Wetboek van de Belgische nationaliteit

Art. 39

Art. 39

A l'article 11bis, § 2, alinéa 2, d), du Code de la nationalité belge, rétabli par la loi du 18 juin 2018, les mots « depuis moins d'un an » sont insérés entre les mots « résidence principale en Belgique » et les mots « , mais consent à l'attribution ».

In artikel 11bis, § 2, tweede lid, d) van het Wetboek van de Belgische nationaliteit, hersteld bij de wet van 18 juni 2018, worden de woorden "sinds minder dan één jaar" ingevoegd tussen de woorden "hoofdverblijfplaats niet meer in België heeft" en de woorden "maar in de toekenning van de Belgische nationaliteit toestemt".

Art. 40

Art. 40

A l'article 15 du même Code, modifié en dernier lieu par la loi du 18 janvier 2024, les modifications suivantes sont apportées :

In artikel 15 van hetzelfde Wetboek, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 18 januari 2024, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° au paragraphe 2, alinéa 10, les mots « et à la Sûreté de l'Etat » sont abrogés ;

1° in paragraaf 2, tiende lid, worden de woorden "en de Veiligheid van de Staat" opgeheven;

2° le paragraphe 2 est complété par un alinéa rédigé comme suit :

2° paragraaf 2 wordt aangevuld met een lid, luidende:

« L'officier de l'état civil informe la Sûreté de l'Etat, par voie électronique, de l'introduction de la procédure, via un formulaire établi par le Roi, par arrêté délibéré en Conseil des ministres. Il y joint les pièces nécessaires à son analyse. Le Roi détermine, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, et sur la proposition

"De ambtenaar van de burgerlijke stand stelt de Veiligheid van de Staat langs elektronische weg in kennis van de indiening van de procedure, via een formulier dat door de Koning is vastgesteld bij een in de Ministerraad overlegd besluit. Hij voegt er de voor zijn analyse nodige stukken bij. De Koning bepaalt, bij een

du ministre de la Justice, les pièces à joindre au formulaire lors de l'envoi de celui-ci à la Sûreté de l'Etat. ».

besluit overlegd in de Ministerraad en op voordracht van de minister van Justitie, welke akten en stavingsstukken bij de verklaring moeten worden gevoegd bij de verzending van het afschrift ervan aan de Veiligheid van de Staat.”.

Art. 41

Art. 41

A l'article 21, § 2, du même Code, remplacé par la loi du 4 décembre 2012, les modifications suivantes sont apportées :

In artikel 21, § 2, van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 4 december 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° à l’alinéa 1er, les mots « ou si la date de naissance n'est pas uniforme » sont insérés entre les mots « de la même façon » et les mots « dans le registre de la population » ;

1° in het eerste lid worden de woorden “of als de geboortedatum niet gelijk is” ingevoegd tussen de woorden “niet identiek is” en de woorden “in het bevolkingsregister”;

2° à l’alinéa 1er, les mots « ait été uniformisée » sont remplacés par les mots « du nom ou du prénom ou la date de naissance aient été uniformisées » ;

2° in het eerste lid worden de woorden “in alle registers en documenten gelijk is gemaakt“ vervangen door de woorden “van de naam of de voornaam of de geboortedatum in alle registers en documenten gelijk zijn gemaakt”;

3° à l’alinéa 2, les mots « à la loi du 15 mai 1987 relative aux noms et prénoms » sont remplacés par les mots « au livre Ier, titre VIII/1, chapitre 3, de l’ancien Code civil ».

3° in het tweede lid worden de woorden “de wet van 15 mei 1987 betreffende de namen en voornamen” vervangen door de woorden “boek I, titel VIII/1, hoofdstuk 3 van het oud Burgerlijk Wetboek”.

Art. 42

Art. 42

A l'article 22, § 4, alinéa 1er, du même Code, modifié en dernier lieu par la loi du 13 septembre 2023, les modifications suivantes sont apportées :

In artikel 22, § 4, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 13 september 2023, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° les mots «, en Belgique, » sont insérés entre les mots « sont faites » et les mots « devant l’officier de l’état civil » ;

1° de woorden “in België” worden ingevoegd tussen het woord “worden” en het woord “afgelegd”;

2° les mots « , par voie électronique auprès de celui-ci ou par tout moyen de communication accepté par celui-ci, » sont insérés entre les mots « poste consulaire de carrière belge compétent » et « conformément au Code consulaire ».

2° de woorden “, langs elektronische weg bij deze post of via elk ander communicatiemiddel dat door deze post wordt aanvaard” worden ingevoegd tussen de woorden “beroepsconsulaire post” en de woorden “bevoegd overeenkomstig het Consulair Wetboek”.

CHAPITRE 5 – Modification du Code de droit international privé

HOOFDSTUK 5 – Wijziging van het Wetboek van internationaal privaatrecht

Art. 43

Art. 43

À l'article 31, § 1er, alinéa 1er, du Code de droit international privé, remplacé par la loi du 18 juin 2018 et modifié en dernier lieu par la loi du 13 septembre 2023, les mots « Un acte authentique étranger concernant l'état civil ou une décision administrative de divorce ou de changement de nom étrangère » sont remplacés par les mots « Un acte authentique étranger ou une décision administrative étrangère qui a pour conséquence d’établir ou de modifier l'état de la personne, ».

In artikel 31, § 1, eerste lid, van het Wetboek van internationaal privaatrecht, vervangen bij de wet van 18 juni 2018 en laatstelijk gewijzigd bij de wet van 13 september 2023, worden de woorden “Een buitenlandse authentieke akte van de burgerlijke stand of een buitenlandse administratieve beslissing van echtscheiding of naamsverandering” vervangen door de woorden “Een buitenlandse authentieke akte of een buitenlandse administratieve beslissing die een vaststelling of wijziging van de staat van een persoon tot gevolg heeft,”.

CHAPITRE 6 – Disposition abrogatoire

HOOFDSTUK 6 – Opheffingsbepaling

Art. 44

Art. 44

L’article 116 de la Loi du 18 juin 2018 portant dispositions diverses en matière de droit civil et des dispositions en vue de promouvoir des formes alternatives de résolution des litiges, est abrogé.

Artikel 116 van de Wet van 18 juni 2018 houdende diverse bepalingen inzake burgerlijk recht en bepalingen met het oog op de bevordering van alternatieve vormen van geschillenoplossing wordt opgeheven.

CHAPITRE 7 – Entrée en vigueur

Art. 45

Les articles 4, 5, 6, 7, 8, 9, 26, 27, 28, 30, 33, 1°, 35, 37 et 44 de la présente loi entrent en vigueur le premier jour du sixième mois qui suit celui de sa publication au Moniteur belge.

Les articles 17, 18, 31, 32, 33, 2° et 34 de la présente loi entrent en vigueur le premier jour du deuxième mois qui suit celui de sa publication au Moniteur belge.

Donné à…

Par le Roi :

La Ministre de la Justice

HOOFDSTUK 7 – Inwerkingtreding

Art. 45

De artikelen 4, 5, 6, 7, 8, 9, 26, 27, 28, 30, 33, 1°, 35, 37 en 44 van deze wet treden in werking op de eerste dag van de zesde maand na die waarin ze is bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

De artikelen 17, 18, 31, 32, 33, 2°, en 34 van deze wet treden in werking op de eerste dag van de tweede maand na die waarin ze is bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

Gegeven te …

Van Koningswege:

De Minister van Justitie

Annelies VERLINDEN

ROYAUME DE BELGIQUE

_____

SERVICE PUBLIC FEDERAL JUSTICE

_____

Avant-projet de loi portant dispositions diverses en matière de droit des personnes

EXPOSÉ DES MOTIFS

MESDAMES ET MESSIEURS,

Le présent avant-projet de loi vise à prendre un certain nombre de mesures diverses en droit des personnes et des familles.

EXPOSÉ GÉNÉRAL

CHAPITRE 2 – Modifications de l'ancien Code civil

État civil

Ce chapitre apporte un certain nombre de modifications aux dispositions relatives à l'état civil. Ainsi, il prévoit une délégation au Roi pour fixer les modalités d'établissement des actes d'état civil et de délivrance des copies et des extraits en cas d'indisponibilité générale et prolongée de la BAEC en raison d'un temps de guerre ou de périodes

KONINKRIJK BELGIE

_____

FEDERALE OVERHEIDSDIENST JUSTITIE

_____

Voorontwerp van wet betreffende diverse bepalingen over het personenrecht

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Dit voorontwerp van wet beoogt verschillende diverse maatregelen te nemen met betrekking tot het personen- en familierecht.

ALGEMENE TOELICHTING

HOOFDSTUK 2 – Wijzigingen van het oud Burgerlijk Wetboek

Burgerlijke stand

Dit hoofdstuk brengt een aantal wijzigingen aan in de bepalingen over de burgerlijke stand. Zo wordt voorzien in een delegatie aan de Koning voor het bepalen van de modaliteiten voor de opmaak van akten van de burgerlijke stand en de afgifte van afschriften en uittreksels in geval van een algemene en langdurige onbeschikbaarheid

assimilées visées par la loi du 12 mai 1927 sur les réquisitions militaires, ou en raison d'un événement ou d'une situation d'urgence visée par la loi du 15 mai 2007 relative à la sécurité civile. En outre, la possibilité d'obtenir des copies et des extraits d'actes d'état civil sur présentation d'une procuration spéciale est expressément inscrite dans la loi. Par ailleurs, les possibilités de rectification d'un acte d'état civil par l'officier de l'état civil sont élargies, notamment à la rectification d'une filiation dans certains cas. De plus, les personnes déclarées incapables de faire une demande de modification de l'enregistrement du sexe ont désormais la possibilité de demander une autorisation à cet effet auprès du juge de paix. Enfin, l'officier d'état civil devra désormais vérifier l'identité de toutes les personnes qui doivent consentir à la reconnaissance, et non plus uniquement celle du parent dont la filiation est établie.

van de DABS ten gevolge van oorlogstijd of perioden die daarmee krachtens de wet van 12 mei 1927 op de militaire opeisingen gelijkgesteld zijn, of ten gevolge van een gebeurtenis of een noodsituatie bedoeld in de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid. Voorts wordt de mogelijkheid om afschriften en uittreksels van akten van de burgerlijke stand op voorlegging van een bijzondere volmacht uitdrukkelijk opgenomen in de wet. Verder worden de mogelijkheden tot verbetering van een akte van de burgerlijke stand door de ambtenaar van de burgerlijke stand uitgebreid, o.m. tot de verbetering van een afstamming in bepaalde gevallen. Ook verkrijgen personen die onbekwaam werden verklaard om een verzoek tot aanpassing van geslachtsregistratie te doen, de mogelijkheid om hiervoor een machtiging te vragen aan de vrederechter. Tot slot zal de ambtenaar van de burgerlijke stand voortaan de identiteit moeten nagaan van alle personen die moeten toestemmen in de erkenning, en niet alleen van de ouder ten aanzien van wie de afstamming vaststaat.

L'acte d'enfant sans vie

Akte van een levenloos kind

Ces dispositions (articles 7, 8 et 9) poursuivent un double objectif. En premier lieu, il s'agit de la modification de l'intitulé néerlandais de l'actuel « *akte van een levenloos kind* » en « *akte van een stilgeboren kind* », car la formulation actuelle est souvent perçue comme très douloureuse par les parents du côté néerlandophone.

Un second objectif est l'introduction de la possibilité d'octroyer un nom de famille à l'enfant dont la mère a accouché après une grossesse de cent quarante jours à cent-septante-neuf jours.

Deze bepalingen (artikelen 7, 8 en 9) hebben twee doelstellingen. In de eerste plaats betreft het de wijziging van het Nederlandstalige opschrift van de huidige "akte van een levenloos kind" naar "akte van een stilgeboren kind", omdat de huidige term langs Nederlandstalige zijde vaak als zeer pijnlijk wordt ervaren door ouders.

Een tweede doelstelling is de invoering van de mogelijkheid om een familienaam toe te kennen aan het kind waarvan de moeder bevallen is na een zwangerschapsduur van honderdveertig tot honderdnegenenzeventig dagen.

L’action en divorce des personnes protégée

Ce chapitre a pour objet de modifier diverses dispositions de ce Code afin d’y intégrer les enseignements découlant de l’arrêt n° 21/2026 du 12 février 2026 de la Cour constitutionnelle. Dans cet arrêt, la Cour a jugé que l’impossibilité, pour l’administrateur d’une personne protégée, de solliciter l’autorisation du juge de paix d’introduire une action en divorce lorsque cette personne est incapable de manifester sa volonté, méconnaît l’article 13 de la Constitution ainsi que l’article 6 de la Convention européenne des droits de l’homme.

De echtscheidingsvordering van beschermde personen

Dit hoofdstuk heeft tot doel diverse bepalingen van dit Wetboek te wijzigen om de bevindingen te verwerken die voortvloeien uit arrest nr. 21/2026 van 12 februari 2026 van het Grondwettelijk Hof. In dat arrest oordeelde het Hof dat de onmogelijkheid voor de bewindvoerder van een beschermde persoon om de machtiging van de vrederechter te vragen om een echtscheidingsvordering in te stellen wanneer die persoon onbekwaam is om zijn wil te uiten, strijdig is met artikel 13 van de Grondwet en met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens.

Le choix de nom en cas de décès d’un des parents

Ce chapitre corrige une omission du législateur de 2023, qui n’a pas précisé si un choix de nom peu6t être effectué en cas de décès de l’un des parents, et étend cette faculté aux situations dans lesquelles la double filiation est établie simultanément.

De naamkeuze bij het overlijden van een van de ouders

Dit hoofdstuk verhelpt een vergetelheid van de wetgever van 2023, die niet heeft verduidelijkt of een naamkeuze mogelijk is in geval van het overlijden van één van de ouders, en breidt deze mogelijkheid uit tot situaties waarin de dubbele afstamming gelijktijdig wordt vastgesteld.

Adoption

Ce chapitre s’inscrit dans une démarche de simplification administrative. Cette modification a pour objectif de permettre une collaboration plus rapide et plus efficace entre les greffes et l’autorité centrale fédérale (ACF). Cela concerne les flux de documents échangés entre ces autorités dans le cadre des procédures d’adoption.

Adoptie

Dit hoofdstuk past in een streven naar administratieve vereenvoudiging. Deze wijziging heeft tot doel een snellere en efficiëntere samenwerking mogelijk te maken tussen de griffies en de federale centrale autoriteit voor adoptie. Het betreft de uitwisseling van documenten tussen deze instanties in het kader van adoptieprocedures.

CHAPITRE 3 – Modifications du Code judiciaire

HOOFDSTUK 3 – Wijzigingen van het Gerechtelijk Wetboek

La consultation des actes et données par les greffes et la transmission des décisions judiciaires via la BAEC

Het opvragen van akten en gegevens door de griffies en de doorsturing van gerechtelijke beslissingen via de DABS

Ce chapitre introduit une nouvelle disposition visant à poursuivre la mise en œuvre du principe « *only once* ». Désormais, les greffes seront tenus d'ajouter eux-mêmes les données nécessaires issues du registre de la population, du registre des étrangers ou du registre d'attente, ainsi que les actes provenant de la BAEC, au dossier de la procédure, dans toutes les affaires relevant de la compétence du tribunal de la famille. Cette obligation existait déjà dans le cadre d'une procédure de divorce (art. 1254 du Code judiciaire), mais elle est désormais inscrite dans le Code judiciaire en tant qu'obligation générale.

Dit hoofdstuk voert een nieuwe bepaling in met het oog op de verdere invoering van het '*only once'*-principe. Voortaan zullen de griffies verplicht zijn om zelf de nodige gegevens uit het bevolkings-, vreemdelingen-, of wachtregister en de akten uit de DABS aan het dossier van de rechtspleging toe te voegen, in alle aangelegenheden die vallen onder de bevoegdheid van de familierechtbank. Deze verplichting bestond al in het kader van een echtscheidingsprocedure (art. 1254 Ger.W.), maar wordt nu als algemene verplichting ingeschreven in het Gerechtelijk Wetboek.

En outre, la transmission via la BAEC devient dès maintenant obligatoire pour toutes les décisions judiciaires qui concernent une déclaration ou un acte d'état civil, mais qui n'entraînent pas directement leur établissement. Les décisions relatives à la cohabitation légale devront également être transmises via la BAEC.

Daarnaast wordt de doorsturing via de DABS nu ook verplicht van alle rechterlijke beslissingen die betrekking hebben op een aangifte of akte van de burgerlijke stand, maar geen rechtstreekse aanleiding geven tot de opmaak ervan. Ook beslissingen in verband met de wettelijke samenwoning zullen moeten worden verstuurd via de DABS.

La présidence du juge de paix lors de la liquidation-partage amiable sous contrôle judiciaire

Voorzitterschap van de vrederechter bij de minnelijke vereffening en verdeling onder rechterlijk toezicht

Le présent projet de loi apporte également une modification aux articles 598 et 1206 du Code judiciaire. Il s'agit d'une modification ponctuelle de la procédure de liquidation-partage amiable sous contrôle judiciaire qui vise à rendre facultative la présidence du juge de paix. À cette fin, il est précisé que le juge de paix n'assure plus la présidence que s'il estime qu'il existe un conflit d'intérêts ou

Dit ontwerp brengt ook een wijziging aan in de artikelen 598 en 1206 van het Gerechtelijk Wetboek. Het betreft een punctuele wijziging aan de procedure van minnelijke vereffening en verdeling onder rechterlijk toezicht die ertoe strekt het voorzitterschap van de vrederechter facultatief te maken. Daartoe wordt bepaald dat de vrederechter enkel nog het

s'il l'estime nécessaire.

La modification proposée met non seulement en œuvre la mesure de l'accord de gouvernement visant à rendre *'facultative la présence du juge de paix'* dans le cadre d'une liquidation-partage impliquant un mineur, mais étend également la mesure en matière de liquidation-partage amiable sous contrôle judiciaire impliquant des personnes protégées, disparues ou présumées absentes.

voorzitterschap waarneemt indien hij van oordeel is dat er een belangenconflict bestaat of indien hij dit nodig acht.

De voorgestelde wijziging geeft daarmee niet alleen uitvoering aan de maatregel in het regeerakkoord om *'de aanwezigheid van de vrederechter facultatief'* te maken in het kader van een vereffening-verdeling waarbij een minderjarige betrokken is, maar trekt de maatregel bovendien door voor wat betreft de minnelijke vereffening-verdeling onder rechterlijk toezicht waarbij beschermde, verdwenen of vermoedelijk afwezige personen betrokken zijn.

Adoption

Adoptie

Ce chapitre s'inscrit, en lien avec les modifications sur ce point effectuées dans l'ancien Code civil, dans une démarche de simplification administrative. Cette modification a pour objectif de permettre une collaboration plus rapide et plus efficace entre les greffes et l'autorité centrale fédérale (ACF). Cela concerne les flux de documents échangés entre ces autorités dans le cadre des procédures d'adoption.

Dit hoofdstuk past, in samenhang met de wijzigingen die op dit punt in het oud Burgerlijk Wetboek zijn aangebracht, in een streven naar administratieve vereenvoudiging. Deze wijziging heeft tot doel een snellere en efficiëntere samenwerking mogelijk te maken tussen de griffies en de federale centrale autoriteit voor adoptie. Het betreft de uitwisseling van documenten tussen deze instanties in het kader van adoptieprocedures.

CHAPITRE 4 – Modifications du Code de la nationalité belge

HOOFDSTUK 4 – Wijzigingen van het Wetboek van de Belgische nationaliteit

Ce chapitre apporte un certain nombre de modifications techniques au Code de la nationalité belge.

Dit hoofdstuk bevat een aantal technische wijzigingen in de Belgische nationaliteitswet.

Premièrement, suite à l'arrêt n° 12/2026 de la Cour constitutionnelle du 22 janvier 2026, une précision a été apportée à l'article 11*bis*, §§ 1er et 2, du Code, afin de spécifier que la déclaration d'un auteur/adoptant suffit si l'autre parent/adoptant n'a plus sa résidence principale en Belgique, depuis moins d'un an, mais consent à l'attribution de la nationalité belge, ce qui correspond à la volonté du législateur d'origine et répond à la

Ten eerste is, naar aanleiding van arrest nr. 12/2026 van het Grondwettelijk Hof van 22 januari 2026, een verduidelijking aangebracht in artikel 11bis, §§ 1 en 2 van de wet, om te verduidelijken dat de verklaring van één ouder/adoptant volstaat indien de andere ouder/adoptant zijn hoofdverblijfplaats nog geen jaar in België heeft, maar instemt met de toekenning van de Belgische nationaliteit, wat overeenkomt

demande de la Cour constitutionnelle de fixer des exigences quant à la période durant laquelle l'auteur/adoptant concerné doit avoir eu sa résidence principale en Belgique, et quant au moment où l'auteur/adoptant concerné doit avoir eu sa résidence principale en Belgique.

met de bedoeling van de oorspronkelijke wetgever en tegemoetkomt aan het verzoek van het Grondwettelijk Hof om eisen vast te stellen met betrekking tot de periode waarin de betrokken aanvrager/adoptant zijn hoofdverblijfplaats in België moet hebben gehad en met betrekking tot het tijdstip waarop de betrokken aanvrager/adoptant zijn hoofdverblijfplaats in België moet hebben gehad.

Deuxièmement, à la suite d'une demande de la Sûreté de l'Etat, afin de diminuer sa charge de travail et le nombre de pièces qui lui sont transmises par l'officier de l'état civil dans le cadre des dossiers d'acquisition de la nationalité belge, l'article 15, § 2, dernier alinéa du Code de la nationalité belge a été modifié afin de limiter la transmission du dossier à une copie de la déclaration à laquelle sont jointes les pièces strictement nécessaires à l'analyse par la Sûreté de l'Etat.

Ten tweede, naar aanleiding van een verzoek van Veiligheid van de Staat, teneinde de werklast ervan te verminderen en het aantal stukken dat door de ambtenaar van de burgerlijke stand wordt doorgestuurd in het kader van de dossiers inzake het verkrijgen van de Belgische nationaliteit te beperken, is artikel 15, § 2, laatste lid, van het Wetboek van de Belgische nationaliteit gewijzigd om de toezending van het dossier te beperken tot een kopie van de verklaring, waaraan de stukken zijn gehecht die strikt noodzakelijk zijn voor de analyse door de Veiligheid van de Staat

Troisièmement, il convient de modifier, de manière purement technique, l'article 21 du Code pour réparer un oubli de la loi du 18 janvier 2024, afin de permettre la suspension de la demande de nationalité si la date de naissance du demandeur n'est pas uniforme dans le registre de la population, le registre des étrangers, le casier judiciaire ou les documents présentés, et de modifier la référence à la loi du 15 mai 1987 relative aux noms et prénoms pour la remplacer par la référence au livre Ier, titre VIII/1, chapitre 3, de l'ancien Code civil.

Ten derde moet artikel 21 van het Wetboek op puur technische gronden worden gewijzigd om een omissie in de wet van 18 januari 2024 te corrigeren, teneinde de opschorting van de aanvraag tot naturalisatie mogelijk te maken indien de geboortedatum van de aanvrager niet uniform is in het bevolkingsregister, het vreemdelingenregister, het strafregister of de overgelegde documenten, en om de verwijzing naar de wet van 15 mei 1987 betreffende de namen en voornamen te vervangen door de verwijzing naar boek I, titel VIII/1, hoofdstuk 3 van het oude Burgerlijk Wetboek.

Finalement, sur demande du SPF Affaires Etrangères, l'article 22, § 4, du Code de la nationalité belge est modifié afin d'adapter les procédures à la réalité du terrain, en permettant que les déclarations en matière de nationalité puissent être faites, à l'étranger, par voie électronique auprès du chef d'un poste consulaire de carrière belge ou par tout moyen de communication accepté par celui-ci conformément au Code consulaire et dans le respect des conditions prévues par ce Code.

Ten slotte wordt, op verzoek van de FOD Buitenlandse Zaken, artikel 22, § 4, van het Wetboek van Belgische nationaliteit gewijzigd om de procedures aan te passen aan de praktijk, door toe te staan dat verklaringen inzake nationaliteit in het buitenland elektronisch kunnen worden afgelegd bij het hoofd van een Belgische consulaire post of via elk door hem aanvaard communicatiemiddel, overeenkomstig het Consulaire Wetboek en met inachtneming van de daarin vastgestelde voorwaarden.

CHAPITRE 5 – Modification du Code de droit international privé

L'article 31, § 1er, alinéa 1er, du Code de droit international privé est mis en conformité avec les articles 68 et 70 de l'ancien Code civil.

HOOFDSTUK 5 – Wijziging van het Wetboek van internationaal privaatrecht

Artikel 31, § 1, eerste lid, van het Wetboek van internationaal privaatrecht wordt in overeenstemming gebracht met de artikelen 68 en 70 van het oud Burgerlijk Wetboek.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

CHAPITRE 1er – Dispositions générales

HOOFDSTUK 1 – Algemene bepalingen

Article 1er

Artikel 1

Conformément à l'article 83 de la Constitution, l'article 1er précise que le projet de loi règle des matières visées à l'article 74 de la Constitution.

Overeenkomstig artikel 83 van de Grondwet bepaalt artikel 1 dat de ontwerpwet de aangelegenheden regelt bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

CHAPITRE 2 – Modifications de l'ancien Code civil

HOOFDSTUK 2 – Wijzigingen van het oud Burgerlijk Wetboek

Art. 2

Art. 2

Cet article complète l'article 14 de l'ancien Code civil par un cinquième alinéa, qui délègue au Roi la compétence de déterminer les modalités d'établissement des actes de l'état civil ainsi que les modalités de délivrance des extraits et copies de ceux-ci en cas d'indisponibilité générale et prolongée de la BAEC.

Dit artikel vult artikel 14 van het oud Burgerlijk Wetboek aan met een vijfde lid, dat de bevoegdheid aan de Koning delegeert om de modaliteiten voor de opmaak van de akten van de burgerlijke stand en de afgifte van uittreksels en afschriften ervan te bepalen in geval van een algemene en langdurige onbeschikbaarheid van de DABS.

La situation visée est celle dans laquelle la

De situatie die wordt beoogd is die waarin de

BAEC est durablement et structurellement indisponible, que ce soit en raison d'un temps de guerre ou de périodes assimilées conformément à l'article 7 de la loi du 12 mai 1927 sur les réquisitions militaires, ou en raison d'un événement ou d'une situation d'urgence visée à l'article 9, § 2, de la loi du 15 mai 2007 relative à la sécurité civile.

Une situation d'urgence est définie comme « tout événement qui entraîne ou qui est susceptible d'entraîner des conséquences dommageables pour la vie sociale, comme un trouble grave de la sécurité publique, une menace grave contre la vie ou la santé des personnes et/ou contre des intérêts matériels importants, et qui nécessite la coordination des acteurs compétents, en ce compris les disciplines, afin de faire disparaître la menace ou de limiter les conséquences néfastes de l'événement » (voir le plan d'urgence national fixé par AR du 26 avril 2024 portant fixation du plan d'urgence national, M.B. 14 mai 2024 et art. 1, 3° de l'AR du 22 mai 2019 relatif à la planification d'urgence et la gestion de situations d'urgence à l'échelon communal et provincial et au rôle des bourgmestres et des gouverneurs de province en cas d'événements et de situations de crise nécessitant une coordination ou une gestion à l'échelon national, M.B. 27 juin 2019).

L'article 14, quatrième alinéa, de l'ancien Code civil prévoit déjà la possibilité pour l'officier de l'état civil d'établir un procès-verbal lorsqu'il est impossible, en raison de circonstances exceptionnelles, de dresser un acte sous forme dématérialisée. Dans ce cas, l'officier de l'état civil établit l'acte sous forme dématérialisée dès que cela est possible.

Toutefois, l'actuel article 14, quatrième alinéa, de l'ancien Code civil ne prévoit aucune solution pour la délivrance d'extraits et de copies des actes de l'état civil dans les cas où un procès-verbal a été dressé, ni pour les situations dans lesquelles il est impossible de délivrer des extraits ou copies des actes déjà enregistrés dans la BAEC. Le nouveau cinquième alinéa de l'article 14 de l'ancien Code civil attribue au Roi la compétence de prévoir, dans ces

DABS langdurig structureel onbeschikbaar is, en dit ten gevolge van een oorlogstijd of perioden die daarmee krachtens artikel 7 van de wet van 12 mei 1927 op de militaire opeisingen gelijkgesteld zijn, of ten gevolge van een gebeurtenis of een noodsituatie bedoeld in artikel 9, § 2, van de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid. .

Een noodsituatie wordt gedefinieerd als "elke gebeurtenis die schadelijke gevolgen voor het maatschappelijke leven veroorzaakt of kan veroorzaken, zoals een ernstige verstoring van de openbare veiligheid, een ernstige bedreiging ten opzichte van het leven of de gezondheid van personen en/of ten opzichte van belangrijke materiële belangen, en waarbij de coördinatie van de bevoegde actoren, inclusief de disciplines, is vereist om de dreiging weg te nemen of om de nefaste gevolgen van de gebeurtenis te beperken" (zie het nationaal noodplan vastgelegd bij KB van 26 april 2024 tot vaststelling van het nationaal noodplan, B.S. 14 mei 2024 en art. 1, 3° van het KB van 22 mei 2019 betreffende de noodplanning en het beheer van noodsituaties op het gemeentelijk en provinciaal niveau en betreffende de rol van de burgemeesters en de provinciegouverneurs in geval van crisisgebeurtenissen en -situaties die een coördinatie of een beheer op nationaal niveau vereisen, B.S. 27 juni 2019).

Artikel 14, vierde lid, van het oud Burgerlijk Wetboek voorziet al in de mogelijkheid voor de ambtenaar van de burgerlijke stand om een proces-verbaal op te maken als het door uitzonderlijke omstandigheden onmogelijk is om een akte in gedematerialiseerde vorm op te maken. In dit geval maakt de ambtenaar van de burgerlijke stand van zodra mogelijk een akte in gedematerialiseerde vorm op.

Het huidig artikel 14, vierde lid, van het oud Burgerlijk Wetboek voorziet evenwel geen oplossing voor de afgifte van uittreksels en afschriften van akten van de burgerlijke stand in de gevallen waarin een proces-verbaal is opgemaakt, noch voor de gevallen waarin er geen afschriften en uittreksels kunnen afgeleverd worden van de akten die al in de DABS zijn opgenomen. Het nieuwe vijfde lid van artikel 14 van het oud Burgerlijk Wetboek biedt de Koning de bevoegdheid

hypothèses, une solution adaptée à la situation par un arrêté royal délibéré en conseil des ministres.

om in die gevallen een aan de situatie aangepaste oplossing te voorzien bij een koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad.

Art. 3

Art. 3

Cet article étend l'article 29 de l'ancien Code civil en y ajoutant la possibilité de délivrer une copie ou un extrait d'un acte de l'état civil au mandataire spécial de la personne concernée. Une procuration spéciale sous seing privé suffit.

Dit artikel breidt artikel 29 oud Burgerlijk Wetboek uit met de mogelijkheid om een afschrift of uittreksel van een akte van de burgerlijke stand af te leveren aan de bijzonder gevolmachtigde van de betrokkene. Een onderhandse bijzondere volmacht volstaat.

Selon l'article 29, § 1er/2, de l'ancien Code civil, les personnes suivantes ont actuellement droit à des copies et extraits des actes non publics de l'état civil :

Volgens het huidige artikel 29, § 1/2, oud Burgerlijk Wetboek hebben volgende personen recht op afschriften en uittreksels van niet-openbare akten van de burgerlijke stand:

1° toute personne dont l'acte établit ou modifie l'état civil ;

1° elke persoon van wie de akte de staat van de persoon vaststelt of wijzigt;

2° le représentant légal de la personne visée au 1° ;

2° de wettelijke vertegenwoordiger van de persoon bedoeld in de bepaling onder 1°;

3° l'époux ou l'épouse, le cohabitant légal, les parents en ligne directe ascendante ou descendante au premier degré et les héritiers de la personne visée au 1°, moyennant la preuve d'un intérêt légitime ;

3° de echtgenoot of echtgenote, de wettelijk samenwonende, de bloedverwanten in de opgaande of nederdalende lijn in de eerste graad en de erfgenamen van de persoon bedoeld in de bepaling onder 1°, mits bewijs van een gerechtvaardigd belang;

4° les héritiers de la personne visée au 1° pour les actes modifiés en application du titre IV/1 ou de l'article 1385quaterdecies, § 3, du Code judiciaire, moyennant la preuve d'un intérêt légitime.

4° de erfgenamen van de persoon bedoeld in de bepaling onder 1° voor akten die gewijzigd werden met toepassing van titel IV/1 of met toepassing van artikel 1385quaterdecies, § 3, van het Gerechtelijk Wetboek, mits bewijs van een gerechtvaardigd belang.

La liste limitative des intérêts légitimes et les modalités de preuve de ces intérêts ont été fixées par l'arrêté royal du 11 novembre 2024 établissant une liste limitative des intérêts légitimes visés à l'article 29, § 1er/2, premier alinéa, 3° et 4°, de l'ancien Code civil, ainsi que les modalités selon lesquelles ces intérêts légitimes peuvent être prouvés (M.B., 4 décembre 2024).

De limitatieve lijst van gerechtvaardigde belangen en de wijze waarop deze belangen kunnen worden bewezen, werden vastgesteld bij het koninklijk besluit van 11 november 2024 tot vaststelling van een limitatieve lijst van gerechtvaardigde belangen bedoeld in artikel 29, § 1/2, eerste lid, 3° en 4°, van het oud Burgerlijk Wetboek alsook de wijze waarop deze

gerechtvaardigde belangen kunnen worden bewezen (*B.S.* 4 december 2024).

L'article 1er, 10°, de cet arrêté royal mentionne comme intérêt légitime : la détention d'un mandat sous seing privé émanant de la personne dont l'acte établit ou modifie l'état civil.

Artikel 1, 10° van dit koninklijk besluit vermeldt als gerechtvaardigd belang: het beschikken over een onderhands mandaat van de persoon van wie de akte de staat van de persoon vaststelt of wijzigt.

En conséquence, seules les personnes visées à l'article 29, § 1er/2, premier alinéa, 3° et 4°, de l'ancien Code civil peuvent actuellement utiliser une procuration pour obtenir une copie ou un extrait d'un acte de l'état civil.

Ingevolge deze bepaling kunnen dus enkel de personen vermeld in artikel 29, § 1/2, eerste lid, 3° en 4° van het oud Burgerlijk Wetboek een volmacht aanwenden voor de aflevering van een afschrift of uittreksel van een akte van de burgerlijke stand.

Or, un mandat ne doit pas nécessairement être limité aux personnes visées à l'article 29, § 1er/2, premier alinéa, 3° et 4°, de l'ancien Code civil. En effet, le consentement de la personne concernée constitue l'un des fondements juridiques reconnus pour le traitement de données à caractère personnel au sens du Règlement (UE) 2016/679 du Parlement européen et du Conseil du 27 avril 2016 relatif à la protection des personnes physiques à l'égard du traitement des données à caractère personnel et à la libre circulation de ces données, et abrogeant la directive 95/46/CE (ci-après : RGPD).

Een mandaat hoeft echter niet beperkt te zijn tot de personen vermeld in artikel 29, § 1/2, eerste lid, 3° en 4° oud Burgerlijk Wetboek. De toestemming van betrokkene is immers één van de aanvaarde rechtsgronden voor het verwerken van persoonsgegevens volgens de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) (hierna: AVG).

Il est toutefois requis que les conditions du consentement, telles que définies aux articles 4 et 7 du RGPD, soient effectivement respectées. Cela implique notamment que le consentement au traitement des données soit libre, spécifique et sans ambiguïté. C'est pourquoi la disposition insérée prévoit expressément que la procuration doit être une procuration spéciale.

Hiertoe is wel vereist dat de voorwaarden voor de toestemming zoals bepaald in de artikelen 4 en 7 AVG daadwerkelijk worden gerespecteerd. Dit houdt onder meer in dat de toestemming tot het verwerken van de persoonsgegevens vrij, specifiek en ondubbelzinnig moet zijn. Daarom bepaalt de ingevoegde bepaling uitdrukkelijk dat de volmacht een bijzondere volmacht moet zijn.

Le régime de contrôle de la preuve du mandat (la procuration) est similaire à celui élaboré pour la preuve de l'intérêt légitime dans l'arrêté royal précité du 11 novembre 2024 et dans le rapport au Roi (M.B., 4 décembre 2024).

De regeling voor het bewijs van de bijzondere volmacht en de controle hierop, is gelijkaardig aan de regeling die werd uitgewerkt voor het bewijs van het gerechtvaardigd belang in het hogervermelde koninklijk besluit van 11 november 2024 en het verslag aan de Koning (B.S. 4 december 2024).

La délégation accordée au Roi au deuxième alinéa de l'article 29, § 1er/2, permettant d'établir une liste limitative des intérêts légitimes ainsi que les modalités de preuve

De delegatie aan de Koning in het tweede lid van artikel 29, § 1/2, om een limitatieve lijst van gerechtvaardigde belangen op te stellen alsook de wijze waarop deze

de ces intérêts légitimes, est complétée. Elle vise désormais également la preuve du mandat. Le régime probatoire prévu par l'arrêté royal précité sera dès lors étendu au régime de preuve du mandat.

gerechtvaardigde belangen kunnen worden bewezen, wordt aangevuld. Het verwijst nu ook naar het bewijs van de volmacht. De bewijsregeling in het voormeld koninklijk besluit zal bijgevolg ook uitgebreid worden tot de bewijsregeling voor de volmacht.

La procuration doit être jointe en annexe à la demande de délivrance de copies ou d'extraits.

De volmacht moet als bijlage bij de aanvraag tot aflevering van afschriften en uittreksels worden opgenomen.

L'officier de l'état civil, ou la plateforme informatique (automatique), doit vérifier l'identité du demandeur (eID) et s'assurer qu'un document (procuration) a été joint à la demande comme preuve du mandat.

De ambtenaar van de burgerlijke stand, of het informaticaplatform (automatisch), moet de identiteit van de aanvrager nagaan (eID) en nagaan of er een stuk (volmacht) werd gevoegd bij de aanvraag tot bewijs van de lastgeving.

Conformément à l'article 83 de l'ancien Code civil, ces données sont consignées dans des fichiers journaux. Ceux-ci sont conservés pendant dix ans à compter de la date de la consultation et sont mis à la disposition de l'Autorité de protection des données.

Overeenkomstig artikel 83 van het oud Burgerlijk Wetboek worden deze gegevens gelogd. De logbestanden worden tien jaar bewaard vanaf de datum van de raadpleging. De logbestanden worden ter beschikking gehouden van de Gegevensbeschermingsautoriteit.

Les personnes auxquelles l'acte de l'état civil se rapporte, pourront ainsi, via ces fichiers journaux, consulter qui a demandé une copie ou un extrait (droit d'accès – RGPD).

De personen op wie de akte van de burgerlijke staat betrekking heeft, zullen via deze logbestanden dan ook kunnen raadplegen wie een afschrift of uittreksel heeft gevraagd (recht op inzage – AVG).

La tenue de ces journaux permet également aux personnes concernées, au responsable du traitement et à l'Autorité de protection des données d'exercer un contrôle a posteriori.

De logging laat de betrokkenen, de verwerkingsverantwoordelijke en de gegevensbeschermingsautoriteit ook toe post factum het toezicht uit te oefenen.

Il n'est nullement prévu que l'officier de l'état civil procède, au moment de la demande, à un contrôle approfondi de la preuve du mandat. Une telle vérification serait en pratique irréalisable compte tenu du nombre élevé de demandes quotidiennes. De plus, l'officier de l'état civil n'intervient pas toujours, puisque des demandes peuvent également être introduites via Just-on-web, où les actes et extraits sont directement obtenus à partir de la BAEC. Le SPF Justice, qui agit comme responsable conjoint du traitement avec les communes, ne peut pas davantage effectuer un contrôle préalable approfondi.

Het is geenszins de bedoeling dat de ambtenaar van de burgerlijke stand op het ogenblik van de aanvraag een diepgaande controle moet doen van het bewijsstuk van de lastgeving. Dit is in de praktijk immers niet haalbaar gelet op het grote aantal dagelijkse aanvragen tot het afleveren van een afschrift of uittreksel. Bovendien komt de ambtenaar van de burgerlijke stand niet steeds tussen, aangezien er ook aanvragen gedaan kunnen worden via Just-on-web, waarbij de akten en uittreksels rechtstreeks uit de DABS worden opgevraagd. Ook de FOD Justitie, die optreedt als gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijke met de gemeenten, kan hier in de praktijk geen verregaande a priori controle op uitvoeren.

L'obligation de joindre la preuve du mandat, qui doit être annexée à la demande, constitue une première forme de contrôle a priori.

De verplichting tot aanleveren van het bewijsstuk van de lastgeving, dat in bijlage bij de aanvraag moet worden opgenomen, zorgt voor een eerst vorm van (a priori) controle.

Le système mis en place permet ainsi un certain contrôle préalable. Le risque d'un traitement illicite des données est dès lors minimal. Le risque d'abus du système est également limité de plusieurs manières.

Door het uitgewerkte systeem is een zekere voorafgaande controle mogelijk. Het risico op een onrechtmatige verwerking van gegevens is hierdoor minimaal. Het risico op misbruik van het systeem wordt verder ook op verschillende manieren beperkt.

Comme indiqué ci-dessus, la demande doit être documentée et les données d'identité du demandeur consignées dans les fichiers-journaux.

Hierboven werd al gewezen op de verplichting tot documenteren van het verzoek en het loggen van de identiteitsgegevens van de verzoeker.

Le demandeur sera également informé, lors de l'introduction de la demande, qu'une consultation sans procuration constitue une consultation illicite susceptible d'entraîner des sanctions pénales, telles que prévues à l'article 222, 1°/2°, de la loi du 30 juillet 2018 relative à la protection des personnes physiques à l'égard du traitement des données à caractère personnel (M.B., 5 septembre 2018).

De verzoeker zal er bij de aanvraag ook op gewezen worden dat een raadpleging zonder volmacht, een onrechtmatige raadpleging is, die aanleiding zou kunnen geven tot strafrechtelijke sancties zoals voorzien in artikel 222, 1°/2° van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (B.S. 5 september 2018).

En outre, comme c'est déjà le cas pour une consultation de la BAEC, il sera techniquement garanti que toute personne concernée puisse vérifier quelles personnes ont demandé, sur la base d'une procuration, une copie ou un extrait de ses actes de l'état civil (sur la base des fichiers-journaux susmentionnés). Cela rend la consultation très visible et renforce le contrôle social.

Bovendien zal er, zoals reeds het geval is voor een raadpleging van de DABS, technisch voor gezorgd worden dat elke betrokkene kan nagaan welke personen er, op basis van een volmacht, een afschrift of uittreksels van zijn akten van de burgerlijke stand heeft opgevraagd (o.b.v. de hogervermelde logbestanden). Dit maakt de opvraging van afschriften en uittreksels zeer zichtbaar, wat leidt tot een grote sociale controle.

Par ailleurs, un contrôle pourra être exercé en cas de contestation éventuelle (donc a posteriori ; conformément aux articles 6, 13 et 14 du RGPD). La preuve du mandat par procuration n'empêche pas la personne concernée de contester ultérieurement la légalité de la délivrance. Les intérêts de la personne concernée et ceux du destinataire de la copie ou de l'extrait seront alors mis en balance, en tenant compte de la situation concrète.

Voor het overige zal er controle uitgevoerd worden bij een eventuele betwisting (en dus post factum; dit volgt uit de artikelen 6 j° 13 en 14 AVG). Het bewijs van de lastgeving door een volmacht belet de betrokkene immers niet om de rechtmatigheid van de aflevering ervan (nadien) te betwisten. De belangen van de betrokkene en van de ontvanger van het afschrift of uittreksel van de akte zullen dan tegenover elkaar worden afgewogen, rekening houdend met de concrete situatie.

En prévoyant expressément la possibilité d'obtenir des copies et extraits pour toute personne disposant d'une procuration, le Roi pourra abroger l'article 1er, 10°, de l'arrêté royal du 11 novembre 2024 précité.

Door het uitdrukkelijk invoeren van de mogelijkheid om afschriften en uittreksels te bekomen voor alle personen die daartoe over een volmacht beschikken, kan de Koning het hoger vermelde artikel 1,10° van het koninklijk besluit van 11 november 2024 opheffen.

Cet article modifie également l'article 29, § 2, alinéa 3, de l'ancien Code civil. Cet article dispose que le Roi détermine par qui les extraits et les copies des actes publics peuvent être délivrés et leur mode de délivrance. L'article ne fait toutefois encore référence qu'à l'article 29, § 1er, de l'ancien Code civil, alors que, depuis la loi du 13 septembre 2023, les actes publics sont mentionnés tant au paragraphe 1er qu'au paragraphe 1er/2 de l'article 29 de l'ancien Code civil.

Het artikel wijzigt ook artikel 29, § 2, derde lid oud Burgerlijk Wetboek. Dit artikel bepaalt dat de Koning vaststelt door wie en op welke wijze uittreksels en afschriften van openbare akten kunnen worden afgeleverd. Het artikel verwijst echter nog enkel naar artikel 29, § 1, van het oud Burgerlijk Wetboek, terwijl de openbare akten sinds de wet van 13 september 2023 vermeld staan in zowel paragraaf 1 als paragraaf 1/2 van artikel 29 oud Burgerlijk Wetboek.

Art. 4, 5 et 6

Art. 4, 5 en 6

Ces articles modifient les articles 31, 33 et 34 de l'ancien Code civil. Les modifications envisagées ont été intégrées sur la base de l'avis rendu le 17 avril 2026 par la Commission permanente de l'état civil. Elles répondent à un certain nombre de problèmes soulevés dans la pratique.

Deze artikelen wijzigen de artikelen 31, 33 en 34 van het oud Burgerlijk Wetboek. De beoogde wijzigingen werden opgenomen op basis van het advies van 17 april 2026 van de Vaste Commissie van de Burgerlijke Stand. Ze komen tegemoet aan een aantal problemen die gerezen zijn in de praktijk.

Ces modifications visent à :

Deze wijzigingen beogen:

1. permettre à l'officier de l'état civil de rectifier une filiation, et le cas échéant un nom, sur les actes de l'état civil, une compétence qui est actuellement exclusivement réservée au tribunal de la famille ;

1. de ambtenaar van de burgerlijke stand de mogelijkheid te bieden om een afstamming, en in voorkomend geval een naam, te verbeteren op akten van de burgerlijke stand, daar waar deze bevoegdheid nu exclusief is voorbehouden aan de familierechtbank;

2. permettre à l'officier de l'état civil de rectifier les différences de translittération dans les actes de l'état civil sauf en cas de présomption de fraude d'identité ;

2. de ambtenaar van de burgerlijke stand de mogelijkheid bieden om transliteratieverschillen in akten van de burgerlijke stand te verbeteren, behalve in de gevallen van een vermoeden van identiteitsfraude;

3. les cas dans lesquels un acte d'état civil peut être rectifié, tels que mentionnés dans

3. de gevallen waarin een akte van de burgerlijke stand kan verbeterd worden zoals

la disposition transitoire, figurant à l'article 116, de la loi du 18 juin 2018 portant dispositions diverses en matière de droit civil et des dispositions en vue de promouvoir des formes alternatives de résolution des litiges (*M.B.* du 2 juillet 2018), à insérer à l'article 34 de l'ancien Code civil ;

vermeld in de overgangsbepaling, opgenomen in artikel 116, van de wet van 18 juni 2018 houdende diverse bepalingen inzake burgerlijk recht en bepalingen met het oog op de bevordering van alternatieve vormen van geschillenoplossing (*B.S.* 2 juli 2018), op te nemen in artikel 34 van het oud Burgerlijk Wetboek;

4. conférer une base juridique claire à la possibilité de modifier un acte sur la base d'un autre acte (article 31, § 2, de l'ancien Code civil) en abandonnant la notion stricte d'« erreur matérielle » ;

4. de mogelijkheid om een akte te wijzigen op basis van een andere akte (art. 31, § 2 oud Burgerlijk Wetboek) een duidelijke wettelijke basis te geven door het strikte begrip "materiële vergissing" te verlaten;

5. abroger l'obligation de notifier toute rectification d'un acte au procureur du Roi ;

5. de verplichting om elke verbetering van een akte te notificeren aan de procureur des Konings op te heffen;

6. d'aligner le libellé des articles sur les articles 68 et 70 de l'ancien Code civil et sur l'article 31 du Code de droit international privé, tel que modifié par la présente loi (voir l'exposé des motifs de l'article 38), et de préciser le terme « déclaration ».

6. de bewoordingen van de artikelen in overeenstemming te brengen met de artikelen 68 en 70 van het oud Burgerlijk Wetboek en het bij deze wet gewijzigde artikel 31 van het Wetboek van internationaal privaatrecht (zie de verantwoording bij artikel 38), en de term "aangifte" te specifiëren.

La possibilité de modifier la filiation et le nom sur un acte d'état civil (point 1) se justifie par le constat que les officiers d'état civil sont régulièrement confrontés, lors de la déclaration d'une naissance ou de la reconnaissance d'un acte de naissance étranger, à une situation où l'état civil de la mère ne peut être établi. Cela pose des problèmes pour déterminer la filiation de l'enfant par rapport au père ou à la co-mère (naissance dans le cadre du mariage ou non ; possibilité ou non de reconnaissance par le père/la co-mère).

De mogelijkheid om de afstamming en naam te wijzigen op een akte van de burgerlijke stand (punt 1) wordt verantwoord door de vaststelling dat ambtenaren van de burgerlijke stand bij de aangifte van een geboorte, of de erkenning van een buitenlandse geboorteakte, geregeld geconfronteerd worden met de situatie waarin de burgerlijke staat van de moeder niet kan vastgesteld worden. . Dit leidt tot problemen bij de vaststelling van de afstamming van het kind ten aanzien van de vader of meemoeder (geboren binnen het huwelijk of niet; al dan niet met de mogelijkheid tot erkenning door de vader/meemoeder).

Dans ces cas, l'officier d'état civil établira un acte de naissance mentionnant uniquement la filiation maternelle, et le père ou la coparente pourrait reconnaître l'enfant.

In die gevallen zal de ambtenaar van de burgerlijke stand een geboorteakte opmaken met enkel de moederlijke afstamming en zou de vader of meemoeder het kind kunnen erkennen.

Si, après l'établissement de l'acte de naissance, un acte de mariage ou un acte de reconnaissance prénatale est présenté et/ou reconnu, dont il ressort la double filiation de

Als er na de opmaak van de geboorteakte een huwelijksakte of akte van prenatale erkenning wordt voorgelegd en/of erkend wordt, waaruit de dubbele afstamming van

l'enfant (parce que l'enfant mentionné dans l'acte de naissance est né dans le mariage ou a été reconnu avant la naissance), la filiation doit être rectifiée dans l'acte de naissance (ajout du conjoint(e) ou de l'auteur de la reconnaissance). Il faudra peut-être aussi corriger le nom de l'enfant.

La rectification d'une filiation dans un acte d'état civil relève désormais de la compétence exclusive du tribunal de la famille (art. 31, § 1er, de l'ancien Code civil).

Dans les cas visés, il ne s'agit toutefois pas d'une *modification* de la filiation au sens de l'article 31, § 1er, de l'ancien Code civil, mais plutôt d'une *détermination* correcte de la filiation.

Il convient de souligner que cette possibilité ne peut être utilisée pour remplacer ou supprimer un lien de filiation existant. Ces cas relèvent toujours de la compétence du tribunal de la famille. La rectification d'une filiation ne peut s'appliquer que dans les cas où il s'agit d'ajouter une filiation manquante.

Lors de la reconnaissance d'un acte de mariage étranger ou d'un acte de reconnaissance prénatale étranger, l'officier d'état civil devra évidemment toujours vérifier si les conditions de la reconnaissance sont remplies, et s'il ne s'agit pas d'un mariage de complaisance ou d'une reconnaissance frauduleuse.

Dans certains cas, la rectification de la filiation entraîne également la rectification du nom de l'enfant. Si un acte de naissance étranger n'est reconnu que partiellement en ce qui concerne la filiation maternelle, ou si un acte de naissance est délivré avec uniquement la filiation maternelle, le nom de l'enfant est déterminé en ne tenant compte que de cette seule filiation maternelle. S'il apparaît par la suite que l'enfant est né dans le mariage, le nom de l'enfant doit également être modifié.

Dans ces cas, la rectification du nom de l'enfant relève aujourd'hui également de la

het kind blijkt (omdat het kind vermeld in de geboorteakte geboren werd binnen het huwelijk of prenataal erkend werd), moet de afstamming in de akte van geboorte verbeterd worden (toevoeging echtgeno(o)t(e) of erkenner). Eventueel moet ook de naam van het kind verbeterd worden.

De verbetering van een afstamming in een akte van de burgerlijke stand behoort nu evenwel tot de exclusieve bevoegdheid van de familierechtbank (art. 31, § 1 oud BW).

In de beoogde gevallen gaat het echter niet om een *wijziging* van de afstamming in de zin van artikel 31, § 1 oud Burgerlijk Wetboek, maar eerder om een correcte *vaststelling* van de afstamming.

Het wordt benadrukt dat deze mogelijkheid niet kan aangewend worden om een bestaande afstammingsband te vervangen of te verwijderen. Deze gevallen blijven behoren tot de bevoegdheid van de familierechtbank. De verbetering van een afstamming kan uitsluitend voor die gevallen waarin een ontbrekende afstamming moet toegevoegd worden.

Bij de erkenning van een buitenlandse huwelijksakte of akte van prenatale erkenning, zal de ambtenaar van de burgerlijke stand uiteraard steeds moeten controleren of aan de voorwaarden voor de erkenning voldaan is en ook of er geen sprake is van een schijnhuwelijk of een frauduleuze erkenning.

Een verbetering van de afstamming heeft in sommige gevallen ook de verbetering van de naam van het kind tot gevolg. Als een buitenlandse geboorteakte slechts gedeeltelijk erkend wordt voor wat betreft de moederlijke afstamming, of als een geboorteakte wordt opgemaakt met enkel de moederlijke afstamming, wordt de naam van het kind vastgesteld rekening houdend met enkel deze moederlijke afstamming. Als nadien blijkt dat het kind toch binnen het huwelijk werd geboren, zou ook de naam van het kind gewijzigd moeten worden.

De verbetering van de naam van het kind behoort vandaag in die gevallen ook tot de

compétence du tribunal, puisqu'il n'existe aucune base légale permettant à l'officier d'état civil de procéder lui-même à cette rectification.

L'ajout des points 10° et 11° à l'article 34 de l'ancien Code civil permet à l'officier d'état civil de rectifier une filiation incomplète figurant dans un acte de naissance, qui ressort de la présentation de l'acte de mariage ou de l'acte de reconnaissance prénatale, et, le cas échéant, de rectifier également le nom.

En ce qui concerne le point 2, les officiers d'état civil ne peuvent actuellement pas corriger eux-mêmes les différences de translittération, car celles-ci ne relèvent pas, à l'heure actuelle, des « erreurs matérielles » figurant sur un acte d'état civil. Conformément à l'exposé des motifs de la loi du 18 juin 2018 et à la circulaire du 19 décembre 2023 relative à la modernisation de l'état civil, celles-ci doivent être soumises au tribunal de la famille, en raison du risque de fraude à l'identité.

Il incombe toutefois à l'officier d'état civil d'évaluer ce risque pour toute rectification d'un acte et, en cas de doute, de renvoyer les personnes concernées devant le tribunal. Tout cas manifeste de fraude (à l'identité) doit être signalé par l'officier d'état civil au ministère public, conformément à l'article 29, § 1er, premier alinéa, du Code de procédure pénale. Il ne semble donc y avoir aucune raison d'exclure les différences de translittération des cas pour lesquels une rectification par l'officier d'état civil est possible.

Cette possibilité est donc expressément prévue au point 5° de l'article 34 de l'ancien Code civil.

L'officier d'état civil devra bien sûr veiller à ce qu'on n'abuse pas de cette possibilité, et devra faire preuve de la prudence nécessaire. Il devra également s'assurer que la différence de translittération n'est pas due à un *changement de nom*. Dans ce cas, en effet, un acte de changement de nom devra être établi (à condition que ce changement de nom puisse être reconnu conformément

bevoegdheid van de rechtbank aangezien er geen wettelijke basis bestaat voor de ambtenaar van de burgerlijke stand om de verbetering zelf te doen.

De toevoeging van de punten 10° en 11° in artikel 34 van het oud Burgerlijk Wetboek maakt het mogelijk voor de ambtenaar van de burgerlijke stand om een onvolledige afstamming in een akte van geboorte, die blijkt uit de voorlegging van de huwelijksakte of akte van prenatale erkenning, te verbeteren, en, in voorkomend geval, ook de naam te verbeteren.

Wat punt 2 betreft, kunnen ambtenaren van de burgerlijke stand vandaag niet zelf transliteratieverschillen verbeteren, aangezien ze momenteel niet vallen onder de 'materiële vergissingen' op een akte van de burgerlijke stand. Deze moeten volgens de Memorie van Toelichting bij de wet van 18 juni 2018 en de omzendbrief van 19 december 2023 over de modernisering van de burgerlijke stand voorgelegd worden aan de familierechtbank, omwille van het risico op identiteitsfraude.

Nochtans moet de ambtenaar van de burgerlijke stand dit risico bij elke verbetering van een akte beoordelen, en bij twijfel de betrokkenen naar de rechtbank verwijzen. Manifeste (identiteits)fraude dient door de ambtenaar van de burgerlijke stand steeds gemeld te worden aan het openbaar ministerie op basis van art. 29 § 1, eerste lid, van het Wetboek van Strafvordering. Er lijkt dan ook geen reden om verschillen in transliteratie uit te sluiten van de gevallen waarin een verbetering door de ambtenaar van de burgerlijke stand mogelijk is.

Deze mogelijkheid wordt dan ook uitdrukkelijk opgenomen onder punt 5° van artikel 34 oud Burgerlijk Wetboek.

De ambtenaar van de burgerlijke stand zal er uiteraard op moeten toezien dat van deze mogelijkheid geen misbruik gemaakt wordt en de nodige terughoudendheid aan de dag leggen. Hij zal ook moeten controleren of het verschil in transliteratie geen gevolg is van een naams*verandering*. In dat geval immers zal een akte van naamsverandering moeten opgemaakt worden (op voorwaarde dat deze

aux dispositions légales applicables).

naamsverandering kan erkend worden overeenkomstig de toepasselijke wettelijke bepalingen).

La modification législative vise en outre à étendre le champ d'application de l'article 34 de l'ancien Code civil et à abroger l'article 116 de la loi du 18 juin 2018 portant dispositions diverses en matière de droit civil et des dispositions en vue de promouvoir des formes alternatives de résolution des litiges (*M.B.* du 2 juillet 2018) (voir le point 3 ci-dessus).

De wetswijziging beoogt voorts een uitbreiding van artikel 34 van het oud Burgerlijk Wetboek en de afschaffing van artikel 116 van de wet van 18 juni 2018 houdende diverse bepalingen inzake burgerlijk recht en bepalingen met het oog op de bevordering van alternatieve vormen van geschillenoplossing (*B.S.* 2 juli 2018) (zie hogervermeld punt 3).

L'article 116 de la loi du 18 juin 2018 contient une disposition transitoire relative à la rectification des erreurs matérielles figurant dans les actes établis avant le 31 mars 2019. Dans ces cas, on entend par « erreur matérielle » :

Artikel 116 van de wet van 18 juni 2018 bevat een overgangsbepaling voor de verbetering van materiële vergissingen van akten opgemaakt vóór 31 maart 2019. Voor die gevallen wordt onder materiële vergissing verstaan:

- une faute d'orthographe ou une faute de frappe dans les noms, les prénoms et les adresses ;

- een schrijf- of tikfout in namen, voornamen en adressen;

- une erreur relative à la date de naissance ou de décès si une attestation de naissance ou de décès mentionne une autre date ;

- een fout in de datum van geboorte of overlijden als uit een geboorte-of overlijdensattest een andere datum blijkt;

- une erreur relative à la date de mariage ;

- een fout in de datum van huwelijk;

- une erreur relative à l'officier de l'état civil mentionné dans l'acte ;

- een fout met betrekking tot de in de akte vermelde ambtenaar van de burgerlijke stand;

- une erreur relative à la date à laquelle l'acte a été dressé.

- een verkeerde datum van opmaak van de akte.

Cette disposition transitoire a été prise parce qu'un certain nombre de cas qui jusqu'alors étaient considérées comme des erreurs matérielles, ne figuraient plus en tant qu'erreur matérielle dans la nouvelle disposition parce qu'elles n'étaient plus possibles du fait de la création de la BAEC.

Deze overgangsbepaling kwam er omdat een aantal gevallen die tot dan toe wel als materiële misslag werden gezien, niet meer in de nieuwe definitie van de materiële vergissing werden opgenomen, omdat ze niet meer mogelijk waren door de creatie van de DABS.

Si l'article 34 de l'ancien Code civil a été étendu, la disposition transitoire ne l'a pas été, ce qui la rend désormais beaucoup plus stricte pour les anciens actes. Ainsi, elle empêche la rectification de certaines choses simples, par exemple, la mention d'un prénom supplémentaire ou l'oubli d'un prénom, la mention erronée d'une date de naissance ou d'un lieu de naissance des

Artikel 34 oud Burgerlijk Wetboek werd wel uitgebreid, maar de overgangsbepaling niet, waardoor die nu veel strikter is voor de oude akten. Zo belet ze de verbetering van een aantal eenvoudige zaken, zoals bv. het vermelden van een bijkomende voornaam of het vergeten van een voornaam, de vermelding van een verkeerde geboortedatum of geboorteplaats van de

parents dans l'acte de naissance d'un enfant.

ouders in de geboorteakte van een kind.

Il n'y a toutefois aucune raison pour que les possibilités de rectification des actes antérieurs à l'entrée en vigueur de la BAEC soient plus limitées que celles concernant les actes postérieurs à cette entrée en vigueur. L'article 34 de l'ancien Code civil est donc étendu aux cas prévus à l'article 116 de la loi du 18 juin 2018. En conséquence, l'article 116 de la loi du 18 juin 2018 est abrogé (voir l'exposé des motifs de l'article 42).

Er bestaat evenwel geen reden waarom de mogelijkheden tot verbetering van akten van vóór de invoering van de DABS beperkter zouden zijn dan die voor akten van na de invoering ervan. Artikel 34 oud Burgerlijk Wetboek wordt dan ook uitgebreid met de gevallen voorzien in artikel 116 van de wet van 18 juni 2018. Bijgevolg wordt artikel 116 van de wet van 18 juni 2018 opgeheven (zie de verantwoording bij artikel 42).

Comme auparavant, seules les données qui constituent des données légales figurant dans les actes peuvent être corrigées. Ainsi, par exemple, l'adresse ne fait plus partie des informations légales de l'acte et ne peut donc pas être corrigée.

Zoals voorheen, kunnen enkel die gegevens verbeterd worden die wettelijke gegevens van de akten zijn. Zo bv. is het adres geen wettelijk gegeven van de akte, en kan dit ook niet verbeterd worden.

Enfin, cette modification supprime la notion d' « erreur matérielle » (voir le point 4 ci-dessus).

Tot slot wordt met deze wijziging het begrip “materiële vergissing” verlaten (zie hogervermeld punt 4).

Actuellement, l'ancien Code civil prévoit deux méthodes pour permettre à l'officier d’état civil de rectifier les actes de l'état civil.

Momenteel voorziet het oud Burgerlijk Wetboek in twee methoden voor de ambtenaar van de burgerlijke stand om akten van de burgerlijke stand te verbeteren.

La première méthode est la rectification faisant suite à une « erreur matérielle ». Une « erreur matérielle » implique que lors de l’établissement ou de la modification d’un acte de l’état civil, l’officier de l'état civil a enregistré par erreur dans cet acte une donnée qui ne correspond pas entièrement à la mention de cette donnée sur les actes authentiques ou les attestations officielles qu’il avait en sa possession à ce moment-là (article 33 de l’ancien Code civil).

De eerste methode is de verbetering ten gevolge van een “materiële vergissing”. Een “materiële vergissing” houdt in dat een ambtenaar van de burgerlijke stand, bij de opmaak of wijziging van een akte van de burgerlijke stand, bij vergissing een gegeven heeft opgenomen in deze akte dat niet volledig overeenstemt met de vermelding van dit gegeven op de authentieke akten of officiële attesten die hij op dat ogenblik in zijn bezit had (art. 33 oud BW).

Il n’y a donc erreur matérielle que si l'acte montrant l'erreur était en possession de l'officier d’état civil au moment de l’établissement de l’acte à rectifier.

Van een “materiële vergissing” is dus maar sprake als de akte waaruit de vergissing blijkt, in het bezit was van de ambtenaar van de burgerlijke stand op het moment van de opmaak van de te verbeteren akte.

Les cas dans lesquels une erreur matérielle peut être rectifiée sont énumérés limitativement à l'article 34 de l'ancien Code civil et à l'article 116 de la loi du 18 juin 2018 portant dispositions diverses en matière de droit civil et des dispositions en vue de promouvoir des formes alternatives de

De gevallen waarin een materiële vergissingen kan verbeterd worden, staan limitatief opgesomd in artikel 34 oud Burgerlijk Wetboek en artikel 116 van de wet van 18 juni 2018 houdende diverse bepalingen inzake burgerlijk recht en bepalingen met het oog op de bevordering

résolution des litiges (voir ci-dessus).

Une deuxième méthode réside dans la possibilité de modifier un acte sur la base d'un autre acte (article 31, § 2, de l'ancien Code civil). Cette possibilité a été introduite par la loi du 31 juillet 2020 portant dispositions urgentes diverses en matière de justice (*M.B.* 7 août 2020), afin de permettre à l'officier d'état civil de rectifier également les erreurs qui ne répondent pas à la définition stricte d'erreur matérielle.

Les cas dans lesquels il peut être recouru à cette possibilité ne figurent pas dans la loi. L'exposé des motifs de la loi du 31 juillet 2020 et la circulaire du 19 décembre 2023 relative à la modernisation de l'état civil, mentionnent toutefois quelques exemples. Ses possibilités d'application sont dès lors sujettes à débat.

Il semble donc indiqué de conférer à cette possibilité une base légale claire en abandonnant la définition stricte d'erreur matérielle et en autorisant à sa place la rectification d'un acte dans les cas où il ressort des actes qui sont en la possession de l'officier d'état civil (et qui n'étaient donc pas en sa possession au moment de l'établissement de l'acte à rectifier) qu'un acte présente une erreur ou est incomplet.

Il peut donc s'agir d'actes présentés et/ou reconnus après l'établissement de l'acte à modifier. Ainsi, tous les cas de rectification d'un acte de l'état civil peuvent être repris dans un seul article, à savoir l'article 34 de l'ancien Code civil.

La notion d' « erreur matérielle » figurant dans l'ancien Code civil est donc remplacée par celle de « données erronées et incomplètes ».

Les modifications apportées aux articles 31 et 34 de l'ancien Code civil abrogent en outre également l'obligation de notifier au procureur du Roi toute rectification ou

van alternatieve vormen van geschillenoplossing (zie hierboven).

Een tweede methode is de mogelijkheid om een akte te wijzigen op basis van een andere akte (art. 31, § 2 oud BW). Deze mogelijkheid werd ingevoerd door de wet van 31 juli 2020 houdende diverse dringende bepalingen inzake justitie (*B.S.* 7 augustus 2020) om de ambtenaar van de burgerlijke stand de mogelijkheid te geven om ook fouten die niet voldoen aan de strikte definitie van een materiële vergissing te verbeteren.

De gevallen waarin van deze mogelijkheid gebruik kan gemaakt worden, zijn niet uitdrukkelijk opgenomen in de wet. De Memorie van Toelichting bij de wet van 31 juli 2020 en de omzendbrief van 19 december 2023 over de modernisering van de burgerlijke stand vermelden wel een aantal voorbeelden. Er bestaat dan ook discussie over de toepassingsmogelijkheden ervan.

Het is dan ook aangewezen om deze mogelijkheid een duidelijke wettelijke basis te geven door de strikte definitie van de materiële vergissing te verlaten en in de plaats daarvan de verbetering van een akte toe te laten in de gevallen waarin een fout of onvolledigheid in een akte blijkt uit akten die in het bezit zijn van de ambtenaar van de burgerlijke stand (en dus niet in het bezit waren op het ogenblik van het opmaken van de te verbeteren akte).

Dit kunnen dus ook akten zijn die worden voorgelegd en/of erkend na de opmaak van de te wijzigen akte. Zodoende kunnen alle gevallen van verbetering van een akte van de burgerlijke stand in één artikel opgenomen worden, m.n. artikel 34 van het oud Burgerlijk Wetboek.

Het begrip "materiële vergissing" in het oud Burgerlijk Wetboek wordt dus vervangen door het begrip "foutieve en onvolledige gegevens".

Met de wijzigingen van de artikelen 31 en 34 van het oud Burgerlijk Wetboek wordt voorts ook de verplichting om elke verbetering of wijziging van een akte te notificeren aan de

modification d'un acte (voir le point 5 ci-dessus). Cette obligation reste lettre morte, car elle n'a pas été mise en œuvre sur le plan technique. Selon le ministère public, cette obligation est en outre peu utile et très difficile à respecter dans la pratique. C'est pourquoi le ministère public estime qu'il convient d'abroger cette disposition.

procureur des Konings opgeheven (zie hogervermeld punt 5). Deze verplichting is nog dode letter, omdat dit technisch niet werd geïmplementeerd. Volgens het Openbaar Ministerie is de verplichting bovendien weinig zinvol en in de praktijk ook zeer moeilijk op te volgen. Om die reden meent het Openbaar Ministerie dat het aangewezen is om deze bepaling op te heffen.

Enfin, le libellé des articles 33 et 34 de l'ancien Code civil est aligné sur celui des articles 68 et 70 de l'ancien Code civil et de l'article 31 du Code de droit international privé. La signification du terme « déclaration » est également précisée (voir le point 6 ci-dessus).

De bewoordingen van artikelen 33 en 34 van het oud Burgerlijk Wetboek worden ten slotte in overeenstemming gebracht met de artikelen 68 en 70 van het oud Burgerlijk Wetboek en het bij deze wet gewijzigde artikel 31 van het Wetboek van internationaal privaatrecht. Ook wordt verduidelijkt wat wordt bedoeld met de term “aangifte” (zie hogervermeld punt 6).

Les articles 33, § 1er, et 34, § 1er, de l'ancien Code civil font actuellement référence aux déclarations, aux actes authentiques et aux attestations officielles comme base d'une rectification des actes d'état civil.

De artikelen 33, § 1, en 34, § 1, van het oud Burgerlijk Wetboek verwijzen momenteel naar authentieke akten en officiële attesten als basis voor een verbetering van akten van de burgerlijke stand.

La rectification des actes d'état civil ne peut toutefois pas se fonder uniquement sur des actes authentiques (étrangers), mais également sur la base de décisions administratives ou judiciaires étrangères ayant pour effet de constater ou de modifier l'état d'une personne, comme le prévoient l'article 70 de l'ancien Code civil et l'article 31 du Code de droit international privé, tel que modifié par la présente loi (voir l'exposé des motifs de l'article 38).

De verbetering van akten van de burgerlijke stand kan echter niet alleen gebeuren op basis van authentieke akten, maar ook op basis van buitenlandse administratieve of gerechtelijke beslissingen die een vaststelling of wijziging van de staat van een persoon tot gevolg hebben, zoals bedoeld in artikel 70 van het oud Burgerlijk Wetboek en het bij deze wet gewijzigde artikel 31 van het Wetboek van internationaal privaatrecht (zie de verantwoording bij artikel 38).

La possibilité de rectifier un acte sur la base d'une déclaration (actuel article 31, § 2, de l'ancien Code civil, qui est abrogé par la présente loi) est reprise dans les articles 33 et 34 de l’ancien Code civil.

De mogelijkheid om een akte te verbeteren op basis van een aangifte (huidig artikel 31, § 2, oud Burgerlijk Wetboek dat met deze wet wordt opgeheven) wordt opgenomen in de artikelen 33 en 34 van het oud Burgerlijk Wetboek.

Le terme « déclaration » désignait toujours :

Met de term “aangifte” werd steeds bedoeld:

- la déclaration du sexe de l'enfant dans un délai de trois mois si celui-ci est ambigu au moment de la déclaration de naissance (art. 48, alinéa 1er, de l'ancien Code civil), ou ;

- de aangifte van het geslacht van het kind binnen de drie maanden indien het geslacht op het ogenblik van de aangifte van de geboorte onduidelijk is (art. 48, lid 1, oud BW), of;

- la déclaration des prénoms ou du nom de

- de aangifte van de voornamen of de naam

l'enfant en cas de naissance d'un enfant sans vie (art. 59, 5° et 6°, de l'ancien Code civil).

van het kind in geval van een levenloos kind (art. 59, 5° en 6°, oud BW).

Ceci est désormais précisé aux articles 33 et 34 de l'ancien Code civil.

Dit wordt nu verduidelijkt in de artikelen 33 en 34 van het oud Burgerlijk Wetboek.

Les « attestations officielles » visées aux articles 33 et 34 de l'ancien Code civil sont, par exemple, des certificats étrangers pouvant servir de base à l'établissement d'un acte d'état civil belge. Certains pays n'établissent pas d'actes d'état civil, ni n'en délivrent de copies, mais uniquement des attestations. En Suède, par exemple, l'administration fiscale centrale est compétente pour établir tous les actes et délivrer des extraits relatifs à la naissance et au mariage. Aucune copie d'acte d'état civil n'est délivrée. À la place, un extrait du registre fiscal central est fourni. Cet extrait peut servir de base à l'établissement d'un acte d'état civil belge et peut donc également être utilisé pour la rectification d'un acte d'état civil belge.

De "officiële attesten" waarvan sprake in de artikelen 33 en 34 van het oud Burgerlijk Wetboek, zijn bv. buitenlandse attesten die kunnen dienen als basis voor de opmaak van een Belgische akte van de burgerlijke stand. Sommige landen maken geen akten van de burgerlijke stand op, of leveren hiervan geen afschriften af, doch enkel attesten. In Zweden bv. is de centrale belastingautoriteit bevoegd tot het opmaken van alle akten en het afgeven van uittreksels met betrekking tot geboorte en huwelijk. Afschriften van een burgerlijke akte worden niet afgeleverd. In plaats daarvan wordt een uittreksel uit het centrale belastingregister verstrekt. Dit uittreksel kan als basis dienen voor de opmaak van een Belgische akte van de burgerlijke stand, en kan bijgevolg ook gebruikt worden voor de verbetering van een Belgische akte van de burgerlijke stand.

En aucun cas, les attestations délivrées par les ambassades ou par le Commissariat général aux Réfugiés et aux Apatrides ne peuvent être utilisées pour établir ou rectifier un acte d'état civil belge.

In geen geval kunnen attesten van ambassades of van het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen gebruikt worden voor de opmaak of verbetering van een Belgische akte van de burgerlijke stand.

Art. 7

Art. 7

Cet article modifie l'intitulé néerlandais de la sous-section 3 du livre Ier, titre II, chapitre II, section 7 de l'ancien Code civil. Le renvoi à l'« *akte van een levenloos kind* » est remplacé par « *akte van een stilgeboren kind* ». Les termes actuels de « *levenloos kind* » sont souvent perçus comme douloureux par les parents du côté néerlandophone. L'utilisation des termes « *stilgeboren kind* » est perçue comme plus douce et moins clinique et correspond davantage à la réalité de la perte d'un enfant.

Dit artikel wijzigt het Nederlandstalige opschrift van onderafdeling 3 in boek I, titel II, Hoofdstuk II, Afdeling 7 van het oud Burgerlijk Wetboek. De verwijzing naar de "akte van een levenloos kind" wordt gewijzigd naar "akte van een stilgeboren kind. De huidige term "levenloos kind" wordt langs Nederlandstalige zijde vaak als pijnlijk ervaren door ouders. Het gebruik van de term "stilgeboren kind" wordt als zachter en minder klinisch ervaren en sluit meer aan bij de realiteit van het verlies van een kind.

La modification proposée est conforme à

Deze voorgestelde wijziging sluit aan bij de

l'objectif général de cette réglementation qui tend à soutenir le deuil des parents d'enfants sans vie. Les mots et la terminologie ont un impact significatif sur le processus de deuil. Ces termes aident les parents à mieux comprendre et accepter la perte de l'enfant. Ils invitent à parler de l'enfant qui est venu au monde « *stil* » (en silence), plutôt que d'avoir à parler de l'enfant *« levenloos* » (sans vie), des termes qui ont une forte portée médicale.

algemene doelstelling van deze regelgeving die gericht is op het ondersteunen van de rouwverwerking van de ouders van levenloze, stilgeboren, kinderen. Woorden en terminologie hebben een belangrijke impact op het rouwproces. Deze term helpt ouders om het verlies beter te begrijpen en te verwerken. Het nodigt uit tot praten over het kind dat “stil” ter wereld kwam, in plaats van te moeten spreken over het “levenloos” kind, wat een zware, medische lading heeft.

Du côté francophone, la formulation actuelle « enfant sans vie » est moins sensible que la formulation néerlandaise « *levenloos kind* ». Ceci s'explique principalement par les nuances linguistiques et à la charge émotionnelle du terme « vie » (*leven*) qui fait que « sans vie » en français a une connotation plus douce et est plus fortement associé à la quiétude et à la sérénité, par opposition au terme « *levenloos* » en néerlandais qui est perçu comme douloureux, dur et clinique. C'est la raison pour laquelle les termes actuels « enfant sans vie » et l'intitulé de l'acte « acte d'un enfant sans vie » sont conservés.

Langs Franstalige zijde ligt de huidige term “enfant sans vie” minder gevoelig dan de Nederlandstalige term “levenloos kind”. Dit heeft vooral te maken met taalkundige nuances en de emotionele lading van de term “vie” (leven) waardoor “sans vie” in het Frans een zachtere bijklank heeft en sterker verbonden is met rust en sereniteit, in tegenstelling tot de term “levenloos” in het Nederlands die als pijnlijk, hard en klinisch wordt ervaren. Om die reden worden de huidige term “enfant sans vie” en het opschrift van de akte “acte d'un enfant sans vie” wel behouden.

La modification de l'intitulé néerlandais de l'acte en « *akte van een stilgeboren kind* » n'a d'effet que pour l'avenir. L'intitulé des actes d'enfant sans vie déjà établis ne sera pas modifié. En effet, il s'agit d'actes authentiques déjà établis dont l'intitulé ne peut être modifié. L'attribution d'un nouvel intitulé qui diffère de celui qu'avait un acte au moment de son établissement serait incompatible avec son statut d'acte authentique.

De wijziging van het Nederlandstalige opschrift van de akte naar “akte van een stilgeboren kind” werkt enkel naar de toekomst toe. Het opschrift van reeds opgemaakte akten van een levenloos kind wordt niet gewijzigd. Het gaat immers om reeds opgemaakte authentieke akten waarvan het opschrift niet kan worden gewijzigd. Het toekennen van een nieuw opschrift dat afwijkt van het opschrift dat een akte had op het moment van opmaak zou onverenigbaar zijn met hun status van authentieke akte.

Art. 8

Art. 8

Cet article apporte plusieurs modifications à l'article 58 de l'ancien Code civil.

Dit artikel brengt verschillende wijzigingen aan in artikel 58 van het oud Burgerlijk Wetboek.

Une première partie des modifications (1°) a trait à la modification de l'intitulé néerlandais de l'« *akte van een levenloos kind* » en

Een eerste deel wijzigingen (1°) houdt verband met de wijziging van het Nederlandstalige opschrift van de “akte van

« *akte van een stilgeboren kind* ». Pour la justification, il est renvoyé au commentaire de l'article 7.

een levenloos kind" naar "akte van een stilgeboren kind". Voor de verantwoording kan worden verwezen naar de toelichting bij artikel 7.

À l'exception du paragraphe 2/1, alinéas 1er et 2 (nouveau), dans le texte néerlandais de l'article 58, chaque renvoi à « *akte van een levenloos kind* » est remplacé par « *akte van een stilgeboren kind* ».

Met uitzondering van paragraaf 2/1, eerste en (nieuw) tweede lid wordt in de Nederlandse tekst van artikel 58 elke verwijzing naar "akte van een levenloos kind" vervangen door "akte van een stilgeboren kind".

Dans les dispositions transitoires contenues au paragraphe 2/1, alinéas 1er et 2 (nouveau), l'ancienne dénomination « *akte van een levenloos kind* » est maintenue puisque ces dispositions renvoient toujours à des actes d'enfant sans vie déjà établis. L'intitulé de ces actes ne peut être modifié (voir également le commentaire de l'article 7).

In de overgangsbepalingen vervat in het eerste en (nieuw) tweede lid van paragraaf 2/1 blijft de oude benaming "akte van een levenloos kind" behouden vermits deze bepalingen steeds betrekking hebben op reeds opgemaakte akten van een levenloos kind. Het opschrift van deze akten kan niet worden gewijzigd (zie ook toelichting bij artikel 7).

La modification au 2° est liée à l'extension proposée de la possibilité d'attribuer un nom de famille à un enfant sans vie dont la mère a accouché après une grossesse de 140 à 179 jours à compter de la conception, prévue à l'article 9 du présent projet (voir le commentaire de l'article 9).

De wijziging onder punt 2° houdt verband met de voorgestelde uitbreiding van de mogelijkheid tot het toekennen van een familienaam aan een stilgeboren kind waarvan de moeder bevallen is na een zwangerschapsduur van 140 tot 179 dagen te rekenen van de verwekking, voorzien in artikel 9 van dit ontwerp (zie toelichting bij artikel 9).

Pour cette extension, tout comme par le passé lorsque la dénomination de l'enfant sans vie dont la mère a accouché après une grossesse de 140 à 179 jours à dater de la conception a été modifiée par les lois des 18 juin 2018, 19 décembre 2018 et 28 mars 2024, une disposition transitoire fixe, par analogie à la disposition transitoire existante, est expressément prévue pour les parents d'un enfant sans vie dont la mère a accouché avant le 31 mars 2019 après une grossesse de 180 jours, prévue à l'article 58, § 2/1, alinéa 1er.

Voor deze uitbreiding wordt – net als in het verleden bij de wijziging van de naamgeving voor het levenloos kind waarvan de moeder bevallen is na een zwangerschapsduur van 140 tot 179 dagen te rekenen van de verwekking door de wetten van 18 juni 2018, 19 december 2018 en 28 maart 2024 – voorzien in een uitdrukkelijke vaste overgangsbepaling, naar analogie met de bestaande overgangsregeling voor ouders van een levenloos kind waarvan de moeder vóór 31 maart 2019 bevallen is na een zwangerschapsduur van 180 dagen, voorzien in artikel 58, § 2/1, eerste lid.

À l'article 58, § 2/1, un nouvel alinéa 2 est inséré qui contient une disposition transitoire spécifique pour les parents d'un enfant sans vie pour lequel un acte d'enfant sans vie a été établi depuis le 31 mars 2019, après une grossesse de 140 à 179 jours. Cette disposition transitoire permet à ces parents, par déclaration conjointe ou par déclaration

In artikel 58, § 2/1, wordt een nieuw tweede lid ingevoegd dat een specifieke overgangsbepaling bevat voor de ouders van een levenloos kind waarvan een akte van een levenloos kind werd opgemaakt sinds 31 maart 2019 na een zwangerschapsduur van 140 tot 179 dagen. Deze overgangsbepaling laat deze ouders

du parent survivant en cas de prédécès de l'autre parent, de demander à l'officier de l'état civil compétent de mentionner le nom de famille de leur enfant dans l'acte d'enfant sans vie conformément à l'article 59, alinéa 1er, 5° et 6° (modifié).

toe, bij een gemeenschappelijke verklaring of bij verklaring van de langstlevende ouder, in geval van vooroverlijden van de andere ouder, bij de bevoegde ambtenaar van de burgerlijke stand, te vragen om de familienaam van hun kind te vermelden in de akte van een levenloos kind overeenkomstig (gewijzigd) artikel 59, eerste lid, 5° en 6°.

Par conséquent, la disposition transitoire est d'application aux actes facultatifs d'enfant sans vie établis depuis le 31 mars 2019 après une grossesse de 140 à 179 jours et pour lesquels l'attribution d'un nom de famille n'était pas autorisée par la loi à l'époque. Ainsi, les parents peuvent attribuer un nom de famille en plus d'un prénom s'ils le souhaitent. L'officier de l'état civil modifie l'acte d'enfant sans vie déjà établi à la suite de cette déclaration.

De overgangsbepaling is bijgevolg van toepassing op de facultatieve akten van levenloos kind die sinds 31 maart 2019 werden opgemaakt na een zwangerschapsduur van 140 tot 179 dagen en waarvoor het op dat moment wettelijk niet was toegestaan om een familienaam toe te kennen. Op die manier kunnen ouders, indien zij dit wensen, naast een voornaam ook een familienaam toekennen. De ambtenaar van de burgerlijke stand wijzigt de reeds opgemaakte akte van een levenloos kind ten gevolge van deze verklaring.

Art. 9

Art. 9

Cet article apporte deux modifications à l'article 59 de l'ancien Code civil.

Dit artikel brengt twee wijzigingen aan in artikel 59 van het oud Burgerlijk Wetboek.

La modification au 1° a trait au changement de l'intitulé néerlandais de l'« *akte van een levenloos kind* » en « *akte van een stilgeboren kind* ». Pour la justification, il est renvoyé au commentaire de l'article 7.

De wijziging in de bepaling onder 1° houdt verband met de wijziging van het Nederlandstalige opschrift van de "akte van een levenloos kind" naar "akte van een stilgeboren kind". Voor de verantwoording kan worden verwezen naar de toelichting bij artikel 7.

La modification au 2° modifie l'actuel 6° de l'article 59 et étend la possibilité d'attribuer un nom de famille à un enfant sans vie à l'enfant sans vie dont la mère a accouché après une grossesse de 140 à 179 jours à dater de la conception.

De wijziging in de bepaling onder 2° wijzigt de huidige bepaling onder 6° van artikel 59 en breidt de mogelijkheid om een familienaam toe te kennen aan een stilgeboren kind uit tot het stilgeboren kind waarvan de moeder bevallen is na een zwangerschapsduur van 140 tot 179 dagen te rekenen van de verwekking.

La législation actuelle sur la dénomination en cas de perte d'un enfant pendant la grossesse permet aux parents d'un enfant sans vie après une grossesse de 140 à 179 jours de donner uniquement un prénom, et

De huidige wetgeving rond de naamgeving bij het verlies van een kind tijdens de zwangerschap laat ouders van een stilgeboren kind na een zwangerschapsduur van 140 tot 179 dagen zwangerschap enkel

pas de nom de famille. Il s'agit d'une distinction difficilement justifiable au regard de l'objectif général de la loi, à savoir soutenir dans le deuil les parents d'enfants sans vie, en tenant compte des besoins individuels très différents. La différence de durée de la grossesse ne justifie pas une inégalité de traitement dans le processus de deuil. La possibilité de mentionner le nom de famille de l'enfant sans vie dans l'acte d'état civil répond à un besoin important de certains parents d'enfants sans vie, quelle que soit la durée de la grossesse, et contribue de manière significative au soutien du processus de deuil. C'est ce qui motive la révision de la réglementation prévue à l'article 59 de l'ancien Code civil.

toe een voornaam, maar geen familienaam te geven. Dit betreft een onderscheid dat moeilijk te verantwoorden valt gelet op de algemene doelstelling van de wet, m.n. het ondersteunen van de rouwverwerking van de ouders van stilgeboren kinderen, rekening houdend met de zeer uiteenlopende en individuele behoeften. Het verschil in zwangerschapsduur rechtvaardigt geen ongelijke behandeling in het rouwproces. De mogelijkheid tot het vermelden van de familienaam van het stilgeboren kind in de akte van burgerlijke stand beantwoordt aan een belangrijke behoefte van sommige ouders van stilgeboren kinderen, ongeacht de zwangerschapsduur, en draagt in belangrijke mate bij aan de verwerking in het rouwproces. Om die reden wordt de regelgeving voorzien in artikel 59 van het oud Burgerlijk Wetboek herzien.

Il s'agit simplement d'une extension du champ d'application de la disposition contenue au 6° de l'article 59. Pour le surplus, il n'y a pas de changement en ce qui concerne la dénomination d'un enfant sans vie et ses effets. Comme dans le passé, la possibilité de mentionner un nom de famille n'est pas obligatoire et n'a pas non plus pour effet de conférer une personnalité juridique à l'enfant sans vie.

Het gaat hier louter om een uitbreiding van het toepassingsgebied van de regel vervat in de bepaling onder 6° van artikel 59. Voor het overige wordt niets gewijzigd aan de naamgeving van een stilgeboren kind en de gevolgen hiervan. De mogelijkheid tot het vermelden van een familienaam is net als voorheen niet verplicht en heeft ook nu niet tot gevolg dat er juridische persoonlijkheid wordt toegekend aan het stilgeboren kind.

En ce qui concerne l'attribution du nom visé à l'alinéa 1er, 6°, les articles 335 et 335*ter* de l'ancien Code civil restent également d'application par analogie.

Voor de toekenning van de naam bedoeld in het eerste lid, 6°, blijven ook de artikelen 335 en 335*ter* van het oud Burgerlijk Wetboek van overeenkomstige toepassing.

Art. 10

Art. 10

Cet article insère un nouveau paragraphe dans l'article 135/1 de l'ancien Code civil. Il rend ainsi possible que la personne qui a été expressément déclarée incapable de faire une déclaration de modification de l'enregistrement du sexe puisse néanmoins y être autorisée par le juge de paix.

Dit artikel voegt een nieuwe paragraaf in artikel 135/1 van het oud Burgerlijk Wetboek in. Hierdoor wordt het mogelijk dat de persoon die uitdrukkelijk onbekwaam werd verklaard om een aangifte van aanpassing van de registratie van het geslacht te doen, hiertoe alsnog door de vrederechter gemachtigd kan worden.

Selon l'article 497/2, 17°, de l'ancien Code civil, la déclaration de modification de

De aangifte van de aanpassing van de registratie van geslacht is volgens artikel

l'enregistrement du sexe constitue un "acte hautement personnel". Cela signifie que, dans la mesure où la personne protégée a été déclarée incapable d'accomplir cet acte, celui-ci n'est pas susceptible d'assistance ni de représentation par l'administrateur.

Alors que la loi prévoit, pour d'autres actes strictement personnels, la possibilité d'une autorisation du juge de paix (par exemple pour contracter mariage, introduire une demande en divorce ou reconnaître un enfant), tel n'est pas le cas pour la déclaration de modification de l'enregistrement du sexe. La modification législative envisagée vise à combler cette lacune.

497/2, 17° van het oud Burgerlijk Wetboek een zogenaamde 'hoogstpersoonlijke handeling'. Dit betekent dat deze handeling, in zoverre de beschermde persoon daarvoor handelingsonbekwaam werd verklaard, niet vatbaar is voor bijstand of vertegenwoordiging door de bewindvoerder.

Hoewel de wet voor andere hoogstpersoonlijke handelingen de mogelijkheid van een machtiging door de vrederechter voorziet (bv. voor het aangaan van een huwelijk, het instellen van een vordering tot echtscheiding, de erkenning van een kind), is dit niet het geval voor de aangifte van de aanpassing van de registratie van geslacht. De beoogde wetswijziging strekt ertoe deze lacune weg te werken.

Art. 11

Art. 11

Le troisième alinéa de l'article 145/1 de l'ancien Code civil dispose que l'ordonnance autorisant la personne protégée à contracter mariage est transmise à l'officier d'état civil compétent pour la déclaration du mariage. Compte tenu de l'article 781, §§ 2 et 3, du Code judiciaire, inséré par la présente loi, cette disposition n'est plus nécessaire. Désormais, en vertu de l'article 781, §§ 2 et 3, du Code judiciaire, les autorisations accordées à une personne protégée sont transmises à l'officier de l'état civil compétent via la BAEC (voir le commentaire relatif à l'article 27).

Het derde lid van artikel 145/1 van het oud Burgerlijk Wetboek bepaalt dat de beschikking waarbij machtiging verleend wordt aan de beschermde persoon om een huwelijk aan te gaan wordt overgezonden aan de ambtenaar van de burgerlijke stand bevoegd voor de aangifte van het huwelijk. Gelet op het bij deze wet ingevoegde artikel 781, §§ 2 en 3, van het Gerechtelijk Wetboek is deze bepaling niet langer nodig. Voortaan worden ingevolge artikel 781, §§ 2 en 3, van het Gerechtelijk Wetboek de machtigingen verleend aan een beschermde persoon verstuurd aan de bevoegde ambtenaar van de burgerlijke stand via de DABS (zie de bespreking bij artikel 27).

Art. 12

Art. 12

La modification envisagée à l'article 231 de l'ancien Code civil fait suite à l'arrêt de la Cour constitutionnelle n° 21/2026 du 12 février 2026. Celui-ci a jugé inconstitutionnelle l'impossibilité pour l'administrateur de la personne de solliciter

De voorgestelde wijziging van artikel 231 van het oud Burgerlijk Wetboek vloeit voort uit het arrest nr. 21/2026 van het Grondwettelijk Hof van 12 februari 2026. Het Hof heeft geoordeeld dat het ongrondwettig is dat de bewindvoerder over de persoon

l'autorisation d'introduire une procédure de divorce lorsque la personne protégée n'est plus capable d'exprimer sa volonté. La Cour estime que cette intervention se justifie pleinement lorsqu'il existe des circonstances démontrant que le mariage est irrémédiablement désuni et qu'il n'est pas dans l'intérêt de la personne protégée qu'elle reste mariée (*C. const.*, B.11.1).

geen toestemming kan vragen om een echtscheidingsprocedure in te leiden wanneer de beschermde persoon niet langer in staat is zijn wil te uiten. Het Hof is van oordeel dat een dergelijke tussenkomst volledig gerechtvaardigd is wanneer er omstandigheden bestaan die aantonen dat het huwelijk onherroepelijk ontwricht is en dat het niet in het belang van de beschermde persoon om gehuwd te blijven (GwH, B.11.1).

Bien que la disposition directement critiquée devant la Cour soit l'article 497/2, 5°, de l'ancien Code civil, c'est l'article 231 de l'ancien Code civil — qui organise la procédure d'autorisation — qui doit être adapté en priorité. C'est en effet cette disposition qui fixe les conditions dans lesquelles l'interdiction faite à l'administrateur d'agir peut-être levée, et qui permet au juge de paix de lui octroyer l'autorisation spéciale de représenter la personne protégée en justice pour introduire l'action concernée, conformément à l'article 499/7, § 1er, alinéa 1er, 3°, de l'ancien Code civil.

Hoewel artikel 497/2, 5°, van het oud Burgerlijk Wetboek de bepaling is die rechtstreeks voor het Grondwettelijk Hof werd betwist, moet in de eerste plaats artikel 231 van het oud Burgerlijk Wetboek worden aangepast – dat de machtigingsprocedure vaststelt. Het is immers deze bepaling die de voorwaarden bepaalt waaronder het verbod voor de bewindvoerder om op te treden kan worden opgeheven en die de vrederechter in staat stelt hem de bijzondere machtiging te verlenen om de beschermde persoon in rechte te vertegenwoordigen om de betreffende vordering in te leiden, overeenkomstig artikel 499/7, § 1, eerste lid, 3°, van het oud Burgerlijk Wetboek.

La modification proposée s'applique tant aux divorces pour désunion irrémédiable qu'aux divorces par consentement mutuel, l'article 231 de l'ancien Code civil actuel ne distinguant pas entre ces deux hypothèses, même si l'intervention de l'administrateur dans le cadre d'un divorce par consentement mutuel devrait rester exceptionnelle. En effet, le divorce par consentement mutuel repose, par nature, sur l'expression d'un accord commun des deux époux quant à la rupture et à toutes ses conséquences.

De voorgestelde wijziging is zowel van toepassing op echtscheidingen wegens onherstelbare ontwrichting als op echtscheidingen door onderlinge toestemming, aangezien het huidige artikel 231 van het oud Burgerlijk Wetboek geen onderscheid maakt tussen deze twee hypothesen, ook al moet de tussenkomst van de bewindvoerder in het kader van een echtscheiding door onderlinge toestemming uitzonderlijk blijven. Een echtscheiding door onderlinge toestemming berust immers, door haar aard, op de uitdrukking van een gemeenschappelijk akkoord van beide echtgenoten over de ontbinding van het huwelijk en over al haar gevolgen.

Il convient de souligner que le contrôle exercé par le juge de paix sur une demande d'autorisation introduite par l'administrateur est de même nature que lorsque la demande émane de la personne protégée elle-même.

Er moet worden benadrukt dat de controle die de vrederechter uitoefent op een verzoek tot machtiging ingediend door de bewindvoerder, van dezelfde aard is als wanneer het verzoek uitgaat van de beschermde persoon zelf.

Comme le rappellent les travaux préparatoires de la loi du 17 mars 2013, le

Zoals wordt herinnerd in de parlementaire voorbereiding van de wet van 17 maart

contrôle devrait porter exclusivement sur la capacité de la personne protégée à manifester sa volonté et non sur l'opportunité du divorce ou sur la réunion des conditions requises pour divorcer. La capacité d'exprimer sa volonté signifie que la personne peut accomplir des actes juridiques de manière autonome, à l'instar de tout autre acteur de la société (Proposition de loi instaurant un statut de protection global des personnes incapables majeures, Exposé des motifs, *Doc. parl.*, Ch., sess. ord. 2010-2011, n° 53-1009/001, pp. 26-27).

2013, moet de controle uitsluitend betrekking hebben op de bekwaamheid van de beschermde persoon om zijn wil te uiten, en niet op de opportuniteit van de echtscheiding of op het voldaan zijn aan de voorwaarden voor de echtscheiding. De bekwaamheid om zijn wil te uiten betekent dat de persoon in staat is om juridische handelingen autonoom te stellen, zoals elke andere actor in de samenleving (Wetsvoorstel tot invoering van een globaal beschermingsstatus voor meerderjarige wilsonbekwame personen, Memorie van toelichting, *Parl. St.*, Kamer, gewone zitting 2010-2011, nr. 53-1009/001, blz. 26-27).

Ainsi, si le juge de paix doit laisser au tribunal de la famille le soin d'apprécier l'opportunité du divorce et la réunion des conditions légales pour le prononcer (article 572*bis*, 1°, du Code judiciaire), il lui appartient de s'assurer que l'autorisation sollicitée n'est pas contraire à l'intérêt de la personne protégée. La personne protégée, comme tout justiciable, bénéficie d'un droit fondamental au divorce (Projet de loi réformant le divorce, Exposé des motifs, *Doc. parl.*, Ch., sess. ord. 2005-2006, n° 51-2341/001, p. 6). L'exercice de ce droit est en principe un acte hautement personnel et il importe qu'il ne soit pas imposé à la personne protégée pour des considérations étrangères à sa volonté, notamment patrimoniales.

Hoewel de vrederechter de beoordeling van de opportuniteit van de echtscheiding en van het vervuld zijn van de wettelijke voorwaarden voor de uitspraak ervan aan de familierechtbank moet overlaten (artikel 572*bis*, 1°, van het Gerechtelijk Wetboek), moet hij er zich van verzekeren dat de gevraagde machtiging niet strijdig is met het belang van de beschermde persoon. De beschermde persoon beschikt, zoals iedere rechtzoekende, over een fundamenteel recht op echtscheiding (Wetsontwerp betreffende de hervorming van de echtscheiding, Memorie van toelichting, *Parl. St.*, Kamer, gewone zitting 2005-2006, nr. 51-2341/001, blz. 6). De uitoefening van dit recht is in principe een hoogstpersoonlijke handeling en het is belangrijk dat het niet aan de beschermde persoon wordt opgedrongen om redenen die niet met zijn wil overeenstemmen, zoals bijvoorbeeld vermogensrechtelijke motieven.

Le juge de paix doit, avant de statuer, entendre la personne protégée afin de déterminer sa volonté et ses préférences, conformément à l'article 12(4), de la Convention du 13 décembre 2006 relative aux droits des personnes handicapées. Cette audition est indispensable pour vérifier si la personne est encore en mesure de se prononcer elle-même sur la question du divorce. Si tel est le cas, la demande doit émaner de la personne protégée seule et non de l'administrateur.

Voordat de vrederechter uitspraak doet, moet hij de beschermde persoon horen om zijn wil en voorkeuren te bepalen, overeenkomstig artikel 12, (4), van het Verdrag van 13 december 2006 inzake de rechten van personen met een handicap. Deze hoorzitting is noodzakelijk om na te gaan of de persoon nog in staat is zelf een standpunt in te nemen over de echtscheiding. Indien dat het geval is, moet het verzoek uitsluitend van de beschermde persoon uitgaan en niet van de bewindvoerder.

L'objectif de la réforme n'est pas de créer un fondement général permettant à

Het doel van de hervorming bestaat er niet in een algemene grondslag te creëren die de

l'administrateur d'agir dès que la personne protégée ne se prononce pas spontanément, ni de remettre en cause le caractère strictement personnel de l'action en divorce. Le mécanisme proposé est un système en cascade : lorsque la personne protégée est encore en mesure d'exprimer sa volonté, l'initiative lui appartient exclusivement ; ce n'est qu'à défaut que l'administrateur obtiendra l'autorisation, après que le juge de paix a constaté l'impossibilité pour la personne de prendre elle-même la décision.

bewindvoerder toelaat op te treden zodra de beschermde persoon zich niet spontaan uitspreekt, noch om het hoogstpersoonlijke karakter van de echtscheidingsvordering in vraag te stellen. Het voorgestelde mechanisme is een cascadesysteem: wanneer de beschermde persoon nog in staat is zijn wil te uiten, kan enkel deze het initiatief nemen ; pas indien dit niet het geval is, zal de bewindvoerder de machtiging verkrijgen, nadat de vrederechter heeft vastgesteld dat de persoon zelf niet meer in staat is de beslissing te nemen.

Lorsque la personne protégée est incapable de manifester sa volonté, le juge peut, le cas échéant, entendre la personne de confiance désignée, celle-ci ayant vocation à exprimer les souhaits de la personne protégée (article 501/2, alinéa 2, de l'ancien Code civil ; article 1245 du Code judiciaire). Le juge conserve en outre la possibilité de recourir à ses pouvoirs d'investigation prévus à l'article 1246 du Code judiciaire afin de s'assurer de la conformité de l'autorisation à l'intérêt de la personne protégée.

Wanneer de beschermde persoon niet in staat is zijn wil te uiten, kan de rechter, in voorkomend geval, de aangewezen vertrouwenspersoon horen, aangezien deze tot taak heeft de wensen van de beschermde persoon uit te drukken (artikel 501/2, tweede lid, van het oud Burgerlijk Wetboek; artikel 1245 van het Gerechtelijk Wetboek). Daarnaast behoudt de rechter de mogelijkheid om gebruik te maken van zijn onderzoeksbevoegdheden zoals bedoeld in artikel 1246 van het Gerechtelijk Wetboek, om zich ervan te verzekeren dat de machtiging in overeenstemming is met het belang van de beschermde persoon.

Il y a lieu de souligner que l'intervention de l'administrateur dans une procédure de divorce s'inscrit également dans le contrôle permanent que le juge de paix exerce sur la gestion de l'administration. Comme l'a rappelé la Cour constitutionnelle (B.11.2), l'administrateur est soumis à un ensemble de mécanismes de vérification destinés à prévenir les abus, les négligences ou les conflits d'intérêts. Dès lors, lorsqu'une procédure de divorce est initiée d'une manière qui ne correspond ni à la volonté exprimée, ni à la volonté présumée de la personne protégée, ou lorsqu'elle apparaît contraire à son intérêt, un tel comportement pourrait constituer un indice sérieux de manquement ou de fraude et justifier l'intervention du juge de paix en application des articles 496/7, alinéa 1er, 497/5, § 1er, alinéa 8, et 497/8, 5°, de l'ancien Code civil.

Het is belangrijk te benadrukken dat het optreden van de bewindvoerder in een echtscheidingsprocedure ook deel uitmaakt van het permanent toezicht dat de vrederechter uitoefent op het beheer van het bewind. Zoals het Grondwettelijk Hof heeft herinnerd (B.11.2), is de bewindvoerder onderworpen aan een geheel van controlemechanismen die tot doel hebben om misbruiken, nalatigheden of belangenconflicten te voorkomen. Wanneer een echtscheidingsprocedure wordt opgestart op een wijze die noch overeenstemt met de geuite wil, noch met de vermoedelijke wil van de beschermde persoon, of wanneer deze strijdig lijkt te zijn met diens belang, kan een dergelijk gedrag dan ook een ernstig vermoeden van tekortkoming of fraude vormen en de tussenkomst van de vrederechter rechtvaardigen op grond van de artikelen 496/7, eerste lid, 497/5, § 1, achtste lid, en 497/8, 5°, van het oud Burgerlijk Wetboek.

Art. 13

Cet article modifie l’article 327, § 2, de l’ancien Code civil afin qu’il ne prévoie plus que les actes de reconnaissance doivent être annexés aux actes de l’état civil de l’enfant et de ses descendants.

En effet, la reconnaissance n’a pas toujours d’incidence sur les actes de l’état civil des descendants, alors que, selon la disposition actuelle, la reconnaissance du parent y est néanmoins toujours visible. Cela n’est pas nécessaire et n’est d’ailleurs pas appliqué ainsi dans la pratique.

L’article 19 de l’ancien Code civil prévoit en effet, de manière générale, que les actes de l’état civil ne sont annexés qu’aux actes auxquels ils se rapportent, concernant la personne intéressée ou, le cas échéant, ses descendants au premier degré.

Art. 13

Dit artikel wijzigt artikel 327, § 2, van het oud Burgerlijk Wetboek zodat het niet langer bepaalt dat de akten van erkenning moeten worden verbonden met de akten van de burgerlijke stand van het kind en zijn afstammelingen.

De erkenning heeft immers niet steeds invloed op de akten van de burgerlijke stand van de afstammelingen, maar de erkenning van de ouder is er volgens de huidige bepaling wel steeds op zichtbaar. Dit is niet nodig, en wordt in de praktijk ook niet zo toegepast.

Artikel 19 van het oud Burgerlijk Wetboek schrijft immers op algemene wijze voor dat akten van de burgerlijke stand enkel worden verbonden met de akten waarop ze betrekking hebben, van de betrokkene of, in voorkomend geval, van zijn afstammelingen tot de eerste graad.

Art. 14

Cet article modifie l'article 327/2, § 1er, alinéa 3, de l'ancien Code civil. Il oblige désormais l'officier de l'état civil à vérifier l'identité de toutes les personnes devant consentir à la reconnaissance, et non plus uniquement du parent à l'égard duquel la filiation est établie.

En effet, dans le cas d'une reconnaissance d'un majeur, ce n'est pas le parent à l'égard duquel la filiation est établie qui doit consentir à la reconnaissance, mais uniquement le majeur lui-même. Il est dès lors logique que l'identité de ce majeur soit contrôlée.

Un enfant mineur ayant atteint l'âge de douze ans accomplis doit également, en principe, consentir à sa reconnaissance, à moins que le tribunal, sur la base de faits constatés dans un procès-verbal motivé, n'estime que

Art. 14

Dit artikel wijzigt artikel 327/2, § 1, derde lid, van het oud Burgerlijk Wetboek. Het verplicht de ambtenaar van de burgerlijke stand voortaan om de identiteit na te gaan van alle personen die moeten toestemmen in de erkenning, en niet alleen van de ouder ten aanzien van wie de afstamming vaststaat.

In het geval van een erkenning van een meerderjarige, is het immers niet de ouder ten aanzien van wie de afstamming vaststaat die moet toestemmen in de erkenning, maar enkel de meerderjarige. Het is dan ook logisch dat de identiteit van deze meerderjarige wordt gecontroleerd.

Ook een minderjarig kind dat de volle leeftijd van twaalf jaar heeft bereikt, moet in principe toestemmen in zijn erkenning, tenzij de rechtbank, op grond van feiten die vastgesteld zijn in een met redenen omkleed

l'enfant soit dépourvu de discernement (art. 329bis, § 2 ancien C. civ.).

proces-verbaal, oordeelt dat het kind geen onderscheidingsvermogen heeft (art. 329bis, § 2 oud B.W.).

Art. 15 et 16

Art. 15 en 16

L'objectif de cette disposition est de combler une lacune de la loi du 19 décembre 2023 portant dispositions diverses en matière civile et judiciaire (MB 27.12.2023), notamment la possibilité de faire une déclaration de choix de nom en cas de décès de l'un des parents.

Het doel van deze bepaling is een lacune weg te werken in de wet van 19 december 2023 houdende diverse bepalingen in burgerlijke en gerechtelijke aangelegenheden (BS 27.12.2023), met name de mogelijkheid om een verklaring van naamskeuze af te leggen in geval van het overlijden van één van de ouders.

Certains auteurs avaient déjà proposé une solution en rappelant que la faculté de choix de nom est une prérogative attachée à l'autorité parentale et qu'à ce titre, il convient d'appliquer les règles relatives à son exercice (J. SOSSON et C. TROISGROS, « Le nouveau droit du nom : liberté, égalité et fraternité ? », *R.T.D.F.*, 2024/3, p. 420, n° 13).

Sommige auteurs hadden reeds een oplossing voorgesteld door eraan te herinneren dat de mogelijkheid om een naam te kiezen een prerogatief is dat aan het ouderlijk gezag is verbonden, en dat om die reden de regels over de uitoefening ervan moeten worden toegepast (J. SOSSON et C. TROISGROS, « Le nouveau droit du nom: liberté, égalité et fraternité ? »*, R.T.D.F.*, 2024/3, blz. 420, nr. 13).

On ne fait ici qu'appliquer l'article 375, alinéa 1er, de l'ancien Code civil, selon lequel, notamment en cas de décès de l'un des parents, l'autre exerce seul cette autorité. Par souci de sécurité juridique, il est nécessaire que cette solution soit inscrite dans la loi.

Het gaat hier gewoon om de toepassing van artikel 375, eerste lid, van het oud Burgerlijk Wetboek, volgens hetwelk, onder meer in geval van overlijden van één van de ouders, de andere ouder dit ouderlijk gezag alleen uitoefent. Met het oog op de rechtszekerheid is het noodzakelijk dat deze oplossing uitdrukkelijk in de wet wordt opgenomen.

Par conséquent, ce choix devrait pouvoir être effectué par le parent survivant au moment où le lien de filiation du parent décédé est établi, que ce soit dès la naissance de l'enfant (par exemple, décès de la mère lors de l'accouchement, décès du père bénéficiant d'une présomption légale de filiation, décès de l'auteur d'une reconnaissance prénatale, …) ou ultérieurement (action en recherche de filiation *post mortem*, …).

Bijgevolg zou deze keuze moeten kunnen worden gemaakt door de overlevende ouder op het ogenblik dat de afstammingsband van de overleden ouder wordt vastgesteld, hetzij bij de geboorte van het kind (bijvoorbeeld het overlijden van de moeder tijdens de bevalling, het overlijden van de vader met een wettelijke vermoeden van afstamming, het overlijden van de persoon die een prenatale erkenning heeft gedaan,…), hetzij op een later tijdstip (vordering tot gerechtelijke vaststelling van de afstamming *post mortem*,…)

Les nouvelles dispositions prévoient désormais que le parent survivant pourra,

De nieuwe bepalingen stellen voortaan dat de overlevende ouder bij de

lors de la déclaration de naissance, exercer les mêmes facultés de choix que si l'autre parent était vivant. À défaut de choix, l'enfant portera le double nom dans l'ordre alphabétique (articles 335, § 1er, et 335*ter*, § 1er, de l'ancien Code civil). En cas d'établissement successif d'une double filiation, cette faculté sera également ouverte, les articles 335, § 3, et 335*ter*, § 2, renvoyant au mécanisme prévu au premier paragraphe de ces dispositions.

geboorteaangifte dezelfde keuzemogelijkheden zal kunnen uitoefenen als wanneer de andere ouder nog in leven was. Bij gebrek aan keuze krijgt het kind de dubbele naam in alfabetische volgorde (artikelen 335, § 1, en 335*ter*, § 1, van het oud Burgerlijk Wetboek). In geval van een opeenvolgende vaststelling van een afstammingsband wordt deze mogelijkheid ook opengesteld, aangezien de artikelen 335, § 3, en 335*ter*, § 2 verwijzen naar het mechanisme dat is voorzien in de eerste paragraaf van deze bepalingen.

Art. 17 et 18

Art. 17 en 18

Ces articles abrogent les articles 346-2/1 et 361-2 de l'ancien Code civil. Ils s'inscrivent, ainsi que la modification des articles 1231-1/8, 1231-1/14, 1231-4 et 1231-18/1 du Code judiciaire, dans une démarche de simplification administrative et d'augmentation de l'efficacité et de rapidité de la collaboration entre les greffes et l'autorité centrale fédérale (ACF). En effet, plusieurs éléments relatifs à une procédure relative à une adoption doivent être transmis par les greffes à l'ACF. Il s'agit, plus particulièrement, des jugements liés à l'aptitude, des avis du Ministère public rendus en cas de décision favorable d'aptitude, des requêtes en adoption introduites devant le Tribunal de la famille et des jugements d'adoption prononcés par ce dernier. L'ACF est alors chargée de transmettre ces éléments à l'autorité centrale communautaire compétente. Un nombre significatif de greffes procède encore à cet envoi par courrier postal.

Dorénavant les greffes transmettront par un seul envoi électronique ces éléments à l'ACF et à l'autorité communautaire compétente. Le passage à l'envoi systématique par voie électronique permettra de limiter l'utilisation de courriers postaux et l'envoi par le greffe des éléments tant à l'ACF qu'à l'autorité communautaire compétente sans pour autant alourdir la charge de travail. L'ACF ne procèdera, quant à elle, par conséquent plus au renvoi des éléments reçus des greffes à

Deze artikelen heffen de artikelen 346-2/1 en 361-2 van het oud Burgerlijk Wetboek op. Net als de wijziging van de artikelen 1231-1/8, 1231-1/14, 1231-4 en 1231-18/1 van het Gerechtelijk Wetboek kaderen ze in een stap tot administratieve vereenvoudiging en verhoging van de efficiëntie en de snelheid van de samenwerking tussen de griffies en van de federale centrale autoriteit (FCA). Een aantal elementen met betrekking tot een adoptieprocedure moeten namelijk door de griffies aan de FCA worden bezorgd. Het gaat meer bepaald om de vonnissen inzake geschiktheid, de adviezen van het openbaar ministerie verstrekt in geval van een gunstige beslissing inzake geschiktheid, de verzoekschriften inzake adoptie ingediend bij de familierechtbank en de door haar uitgesproken vonnissen inzake adoptie. De FCA dient die elementen dan te bezorgen aan de bevoegde centrale autoriteit van de gemeenschap. Een heel aantal griffies doet dat nog steeds per post.

Voortaan zullen de griffies die elementen overzenden via een enkele elektronische zending naar de FCA en naar de bevoegde autoriteit van de gemeenschap. Dankzij de overstap naar de systematische verzending via elektronische weg zal minder beroep hoeven te worden gedaan op poststukken, en kunnen de elementen door de griffie verzonden worden naar zowel de FCA als de bevoegde autoriteit van de gemeenschap, zonder dat zulks gepaard gaat met

l'autorité centrale communautaire compétente.

bijkomende werklast. De FCA op haar beurt zal de elementen die ze ontvangen heeft van de griffies bijgevolg niet langer doorsturen naar de bevoegde centrale autoriteit van de gemeenschap.

Art. 19

Art. 19

Cet article vise une modification similaire à celle de l'article 13. L'article 367-2, alinéa 2, de l'ancien Code civil dispose que l'acte d'adoption doit être rattaché aux actes de l'état civil de l'adopté et de ses descendants.

Dit artikel beoogt een gelijkaardige wijziging als artikel 13. Artikel 367-2, tweede lid, van het oud Burgerlijk Wetboek bepaalt dat de akte van adoptie moet verbonden worden met de akten van de burgerlijke stand van de geadopteerde en van zijn afstammelingen.

Tout comme pour l'acte de reconnaissance (voir le commentaire relatif à l'article 13), il n'est pas nécessaire que l'adoption du parent soit toujours visible sur les actes de l'état civil de ses descendants. Cette obligation fait également double emploi avec l'article 19 de l'ancien Code civil, qui prescrit expressément que les actes de l'état civil ne sont rattachés qu'aux actes auxquels ils se rapportent, de l'intéressé ou, le cas échéant, de ses descendants au premier degré.

Net zoals bij de akte van erkenning (zie de bespreking bij artikel 13), is het niet nodig dat de adoptie van de ouder steeds zichtbaar is op de akten van de burgerlijke stand van diens afstammelingen. De verplichting maakt ook dubbel gebruik uit met artikel 19 van het oud Burgerlijk Wetboek dat uitdrukkelijk voorschrijft dat akten van de burgerlijke stand enkel worden verbonden met de akten waarop ze betrekking hebben, van de betrokkene of, in voorkomend geval, van zijn afstammelingen tot de eerste graad.

L'article 367-2 est ainsi mis en conformité avec l'article 1231-19 du Code judiciaire, dont l'obligation de rattacher les actes d'adoption aux actes des descendants a été supprimée par la loi du 13 septembre 2023.

Artikel 367-2 wordt op deze manier ook in overeenstemming gebracht met artikel 1231-19 van het Gerechtelijk Wetboek waar de verplichting om de akten van adoptie te verbinden met de akten van diens afstammelingen werd opgeheven bij de wet van 13 september 2023.

Art. 20

Art. 20

Les deux modifications dans l'article 370/8/1 de l'ancien Code civil sont des modifications qui visent à réparer des oublis du législateur lors de l'élaboration de la loi 7 janvier 2024 modifiant l'ancien Code civil et le Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe en vue d'assouplir la procédure de changement de nom (M.B. 19 janvier 2024). Il s'agit également de répondre à l'arrêt de la

De twee wijzigingen in artikel 370/8/1 van het oud Burgerlijk Wetboek zijn aanpassingen die ertoe strekken om vergetelheden van de wetgever te herstellen bij de totstandkoming van de wet van 7 januari 2024 tot wijziging van het oud Burgerlijk Wetboek en het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten, met het oog op het versoepelen van de procedure voor

Cour Constitutionnelle du 27 novembre 2025 (n° 158/2025).

naamsverandering (B.S. 19 januari 2024). Zij beogen eveneens een antwoord te bieden op het arrest van het Grondwettelijk Hof van 27 november 2025 (nr. 158/2025).

Tout d'abord, l'article 370/8/1 de l'ancien Code civil est modifié afin de permettre aux personnes adoptées de manière simple de choisir parmi les noms possibles conformément aux articles 335, 335ter, 353-1 et 353-2 de l'ancien Code civil.

Vooreerst wordt artikel 370/8/1 van het oud Burgerlijk Wetboek gewijzigd om personen die bij gewone adoptie zijn geadopteerd toe te laten te kiezen uit de namen die mogelijk zijn overeenkomstig de artikelen 335, 335ter, 3531 en 3532 van het oud Burgerlijk Wetboek.

L'objectif du législateur est que le choix des noms possibles soit un parallèle avec les liens de filiations existants. Pour les personnes qui n'ont pas été adoptées, le système reste inchangé.

De bedoeling van de wetgever is dat de keuze tussen de mogelijke namen in overeenstemming is met de bestaande afstammingsbanden. Voor personen die niet zijn geadopteerd, blijft het systeem ongewijzigd.

Pour les personnes adoptées de manière simple, ils pourront désormais également faire le choix d'un nom porté par leurs parents d'origine étant donné que le lien de filiation persiste malgré l'adoption. Il sera donc possible de revenir au nom porté avant l'adoption.

Voor personen die bij gewone adoptie zijn geadopteerd, wordt het voortaan eveneens mogelijk om te kiezen voor een naam die door hun oorspronkelijke ouders wordt gedragen, aangezien de afstammingsband ondanks de adoptie blijft bestaan. Het wordt dus mogelijk om terug te keren naar de naam die vóór de adoptie werd gedragen.

Cette modification concerne tant les cas d'adoption simple « classique » que les cas d'adoption simple par l'époux, le cohabitant ou l'ancien partenaire.

Deze wijziging geldt zowel voor gevallen van "klassieke" gewone adoptie als voor gewone adoptie door de echtgenoot, de wettelijk samenwonende of de voormalige partner.

Cette modification législative répond également au récent arrêt de la Cour Constitutionnelle du 27 novembre 2025 précité qui disait pour droit : « *L'article 370/8/1, § 1er, de l'ancien Code civil viole l'article 22 de la Constitution, lu en combinaison avec l'article 8 de la Convention européenne des droits de l'homme, s'il est interprété en ce sens qu'une personne qui a été adoptée par le conjoint de l'un de ses parents d'origine ne peut faire une déclaration de changement de nom que pour prendre l'un des noms visés à l'article 353-2 du même Code, de sorte qu'elle ne peut choisir de porter exclusivement le nom de l'autre parent d'origine*. ». L'article 370/8/1 de l'ancien Code civil est donc modifié et clarifié sur ce point.

Deze wetswijziging beantwoordt tevens aan het eerdergenoemde recente arrest van het Grondwettelijk Hof van 27 november 2025, waarin voor recht werd gezegd: *"Artikel 370/8/1, § 1, van het oud Burgerlijk Wetboek schendt artikel 22 van de Grondwet, gelezen in samenhang met artikel 8 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, indien het wordt geïnterpreteerd in die zin dat een persoon die geadopteerd werd door de echtgenoot van één van zijn oorspronkelijke ouders, enkel een verklaring van naamswijziging kan afleggen om één van de namen te dragen bedoeld in artikel 353-2 van hetzelfde Wetboek, zodat hij er niet voor kan kiezen uitsluitend de naam van de andere oorspronkelijke ouder te dragen."* Artikel 370/8/1 van het oud Burgerlijk Wetboek wordt op dit punt dan ook gewijzigd en verduidelijkt.

Pour les personnes qui ont été adoptées de manière plénière, les possibilités de choix restent inchangées. Cela signifie qu'elles peuvent faire le choix entre un des noms des adoptants ou une combinaison des deux noms dans l'ordre qu'elles déterminent. Il n'est pas possible de reprendre le nom d'un parent d'origine étant donné que l'enfant adopté de manière plénière cesse d'appartenir à sa famille d'origine.

Voor personen die op volle wijze werden geadopteerd, blijven de keuzemogelijkheden ongewijzigd. Dit betekent dat zij kunnen kiezen tussen één van de namen van de adoptanten of een combinatie van beide namen in de door hen bepaalde volgorde. Het is niet mogelijk de naam van een oorspronkelijke ouder over te nemen, aangezien het volledig geadopteerde kind ophoudt te behoren tot zijn oorspronkelijke familie.

Ensuite, le paragraphe 3 de l'article 370/8/1 de l'ancien Code civil est modifié de manière à ce que le changement de nom de son enfant de moins de douze ans qui découle du changement de nom du parent qui a fait la déclaration de changement de nom, soit notifié au parent qui ne fait pas la déclaration de changement de nom.

Vervolgens wordt paragraaf 3 van artikel 370/8/1 van het oud Burgerlijk Wetboek gewijzigd zodat de ouder die de verklaring van naamsverandering niet aflegt, in kennis wordt gesteld van de naamsverandering van zijn kind jonger dan twaalf jaar die voortvloeit uit de naamswijziging van de ouder die de verklaring van naamswijziging heeft afgelegd.

Jusqu'à présent cette notification n'était pas prévue par la loi et cela posait des difficultés dans la pratique. En effet, le parent n'était pas toujours informé du changement de nom de son enfant.

Tot op heden was deze kennisgeving niet bij wet voorzien, wat in de praktijk tot moeilijkheden leidde. De ouder was immers niet altijd op de hoogte van de naamswijziging van zijn kind.

La notification n'est prévue que pour le changement de nom de l'enfant de moins de douze ans, car à partir de douze ans l'enfant doit consentir au changement de nom en présence de ses parents. L'autre parent est donc nécessairement informé de ce changement.

De kennisgeving is enkel voorzien voor de naamswijziging van het kind jonger dan twaalf jaar, omdat het kind vanaf twaalf jaar moet instemmen met de naamswijziging in aanwezigheid van zijn ouders. De andere ouder is dus noodzakelijkerwijs op de hoogte van deze wijziging.

La notification est faite par l'officier de l'état civil sans délai. Cet aspect de la procédure de changement de nom devant l'officier de l'état civil est maintenant clarifié.

De kennisgeving gebeurt onverwijld door de ambtenaar van de burgerlijke stand. Dit aspect van de procedure van naamswijziging voor de ambtenaar van de burgerlijke stand wordt hiermee verduidelijkt.

Art 21

Art. 21

La modification du paragraphe 4 de l'article 370/9 est une modification technique. En effet, la référence à l'article 31 de l'ancien Code civil n'est plus correcte depuis la loi 13 septembre 2023 portant des dispositions diverses en matière de modernisation de

De wijziging van paragraaf 4 van artikel 370/9 betreft een technische wijziging. De verwijzing naar artikel 31 van het oud Burgerlijk Wetboek is immers niet langer correct sinds de wet van 13 september 2023 houdende diverse bepalingen inzake de

l'état civil. Il n'est plus prévu de faire un acte modifié conformément à l'article 31 de l'ancien Code civil mais bien d'établir un acte de changement de nom.

modernisering van de burgerlijke stand. Er is niet langer voorzien in het opmaken van een gewijzigde akte overeenkomstig artikel 31 van het oud Burgerlijk Wetboek, maar wel in het opstellen van een akte van naamswijziging.

Art. 22

Art. 22

Cet article adapte la liste des actes que l'administrateur, qu'il intervienne en assistance ou en représentation, ne peut jamais accomplir, même lorsque l'ordonnance de protection a retiré à la personne protégée la capacité de les exercer seule.

Dit artikel past de lijst aan van handelingen die de bewindvoerder, ongeacht of hij in bijstand of in vertegenwoordiging optreedt, nooit kan verrichten, zelfs wanneer de beschikking tot bescherming de beschermde persoon de bekwaamheid heeft ontnomen om deze handelingen zelf te stellen.

L'interdiction pour l'administrateur d'intenter ou de poursuivre une action en divorce demeure le principe, cet acte conservant son caractère strictement personnel. Il convient toutefois de tenir compte de l'arrêt de la Cour constitutionnelle n° 21/2026, qui a estimé que cette interdiction absolue portait atteinte au droit de la personne protégée d'accéder à la procédure de divorce lorsqu'elle n'est plus en mesure d'exprimer sa volonté (B.8.1. à B.11.1.)

Het verbod voor de bewindvoerder om een echtscheidingsvordering in te leiden of voort te zetten blijft het uitgangspunt, aangezien deze handeling haar hoogstpersoonlijk karakter behoudt. Er moet echter rekening worden gehouden met het arrest nr. 21/2026 van het Grondwettelijk Hof, dat heeft geoordeeld dat dit absolute verbod afbreuk doet aan het recht van de beschermde persoon om toegang te krijgen tot de echtscheidingsprocedure wanneer hij of zij niet langer in staat is zijn wil te uiten (B.8.1 tot B.11.1).

Afin de concilier le caractère personnel de l'action en divorce avec le droit de la personne protégée d'y accéder effectivement, les 5° et 7° sont modifiés pour prévoir que cette interdiction s'applique sans préjudice de l'article 231, § 2, de l'ancien Code civil. Ce renvoi permet au juge de paix d'autoriser, à titre exceptionnel et dans les conditions strictement encadrées par cet article, l'administrateur à représenter la personne protégée dans une procédure de divorce.

Om het hoogstpersoonlijke karakter van de echtscheidingsvordering te verzoenen met het recht van de beschermde persoon om er effectief toegang toe te krijgen, worden de punten 5° en 7° gewijzigd om te bepalen dat dit verbod geldt 'onverminderd artikel 231, § 2, van het oud Burgerlijk Wetboek'. Door deze verwijzing kan de vrederechter bij wijze van uitzondering en onder de strikt omkaderde voorwaarden van dit artikel de bewindvoerder machtigen om de beschermde persoon in een echtscheidingsprocedure te vertegenwoordigen.

Cette modification ne crée donc pas un pouvoir général d'initiative au bénéfice de l'administrateur : seul le mécanisme d'autorisation prévu à l'article 231, § 2, de l'ancien Code civil permet, dans les cas

Deze wijziging creëert dan ook geen algemene initiatiefbevoegdheid ten voordele van de bewindvoerder: enkel het machtigingsmechanisme van artikel 231, § 2, van het oud Burgerlijk Wetboek, maakt

limités qu'il définit, de lever l'interdiction. L'acte demeure en principe indisponible pour l'administrateur, conformément à sa nature strictement personnelle.

het mogelijk, in de beperkte gevallen die daarin zijn voorzien, het verbod op te heffen. De handeling blijft in principe onbeschikbaar voor de bewindvoerder, overeenkomstig haar hoogstpersoonlijk karakter.

Art. 23

Art. 23

Cet article vise à améliorer la lisibilité du texte néerlandais de l'article 1476, § 1er, alinéa 1er, de l'ancien Code civil.

Dit artikel heeft tot doel de leesbaarheid van de Nederlandse tekst van artikel 1476, § 1, eerste lid, van het oud Burgerlijk Wetboek te verbeteren.

Art. 24

Art. 24

Cet article modifie le quatrième alinéa de l'article 1476quinquies de l'ancien Code civil en ce sens que les décisions judiciaires prononçant la nullité d'une cohabitation légale doivent désormais être transmises via la BAEC à l'officier de l'état civil et à l'Office des étrangers.

Dit artikel wijzigt het vierde lid van artikel 1476quinquies van het oud Burgerlijk Wetboek in die zin dat gerechtelijke beslissingen die een wettelijke samenwoning nietig verklaren voortaan via de DABS moeten worden verstuurd aan de ambtenaar van de burgerlijke stand en de Dienst Vreemdelingenzaken.

Bien que la cohabitation légale ne concerne pas, à strictement parler, l'état des personnes et qu'aucun acte de l'état civil n'en soit dressé, il est souhaitable que ces décisions judiciaires, tout comme pour les décisions judiciaires prononçant l'annulation d'un mariage (art. 193ter ancien C. civ.), soient également transmises via la BAEC. En effet, c'est l'officier de l'état civil qui doit procéder à l'enregistrement de la nullité de la cohabitation légale dans le registre de la population.

Hoewel de wettelijke samenwoning strikt genomen geen betrekking heeft op de staat van de persoon, en er geen akte van de burgerlijke stand van wordt opgemaakt, is het aangewezen dat deze gerechtelijke beslissingen, net zoals bij rechterlijke beslissingen houdende de nietigverklaring van een huwelijk (art. 193ter oud BW), ook doorgestuurd worden via de DABS. Het is immers de ambtenaar van de burgerlijke stand die de registratie van de nietigverklaring van de wettelijke samenwoning in het bevolkingsregister moet doen.

CHAPITRE 3 – Modifications du Code judiciaire

HOOFDSTUK 3 – Wijzigingen van het Gerechtelijk Wetboek

Art. 25

Art. 25

L'article 598 du Code judiciaire prévoit actuellement que le juge de paix assiste aux liquidations et partages auxquels sont intéressés des mineurs et des personnes majeures placées sous un des régimes de protection visés à l'article 1225 du Code judiciaire. La proposition de modification de l'article 1206 du Code judiciaire rend facultative la présidence du juge de paix dans les opérations de liquidation-partage. En conséquence, cela devrait également se refléter dans l'article 598, alinéa 1er, 1°, du Code judiciaire en prévoyant la présence conditionnelle du juge de paix.

Artikel 598 van het Gerechtelijk Wetboek voorziet er op heden in dat de vrederechter tegenwoordig is bij vereffeningen en verdelingen waarmee het belang gemoeid is van minderjarigen en meerderjarige personen die onder een van de beschermingsregimes als bedoeld in artikel 1225 van het Gerechtelijk Wetboek zijn geplaatst. De voorgestelde wijziging van artikel 1206 van het Gerechtelijk Wetboek maakt het voorzitterschap van de vrederechter bij de werkzaamheden van de vereffening-verdeling facultatief. Bijgevolg dient dit ook zo te worden weerspiegeld in artikel 598, eerste lid, 1°, van het Gerechtelijk Wetboek door de tegenwoordigheid voorwaardelijk voor te schrijven.

Art. 26

Art. 26

Cet article insère un paragraphe 2/1 à l'article 721 du Code judiciaire, qui impose aux greffes d'ajouter elles-mêmes au dossier de la procédure les données nécessaires provenant du registre de la population, du registre des étrangers ou du registre d'attente, ainsi que les actes issus de la BAEC, dans toutes les matières relevant de la compétence du tribunal de la famille.

Il s'agit d'une application du principe "*only once*", tel que prévu notamment à l'article 81 de l'ancien Code civil.

Cette obligation existait déjà dans le cadre d'une procédure de divorce (art. 1254 C. jud.), mais est désormais consacrée comme une obligation générale dans le Code judiciaire.

La disposition répond aux difficultés apparues à la suite de la modification de l'article 29 de l'ancien Code civil, entrée en vigueur le 1er janvier 2025, par la loi du 13 septembre 2023 (*M.B.* 2 octobre 2023).

Cette modification législative a limité le droit à la délivrance d'extraits et de copies non

Dit artikel voegt een paragraaf 2/1 toe aan artikel 721 van het Gerechtelijk Wetboek die de griffies verplicht om zelf de nodige gegevens uit het bevolkings-, vreemdelingen-, of wachtregister en de akten uit de DABS aan het dossier van de rechtspleging toe te voegen in alle aangelegenheden die vallen onder de bevoegdheid van de familierechtbank.

Dit is een toepassing van het '*only once'*-principe zoals onder meer opgenomen in artikel 81 van het oud Burgerlijk Wetboek.

Deze verplichting bestond al in het kader van een echtscheidingsprocedure (art. 1254 Ger.W.), maar wordt nu als algemene verplichting ingeschreven in het Gerechtelijk Wetboek.

De bepaling komt tegemoet aan de problemen die zijn gerezen ten gevolge van de sinds 1 januari 2025 van kracht zijnde wijziging van artikel 29 van het oud Burgerlijk Wetboek door de wet van 13 september 2023 (*B.S.* 2 oktober 2023).

Deze wetswijziging beperkte het recht op afgifte van niet-openbare uittreksels en

publics des actes de l'état civil à la personne concernée ou à son représentant légal et, moyennant la preuve d'un intérêt légitime, à l'époux ou l'épouse, au cohabitant légal, aux ascendants ou aux descendants au premier degré, ainsi qu'aux héritiers de la personne concernée.

Les avocats, notaires et autres parties ne sont, en raison de cette modification, plus habilités à obtenir un extrait ou une copie d'actes de l'état civil.

Cela a entraîné des difficultés dans certaines procédures judiciaires où le tribunal ou la loi exigent que la partie requérante produise certains actes auxquels elle n'a pas droit (par exemple l'acte de naissance de l'enfant dans le cadre d'une action en obtention d'un consentement de reconnaissance ou d'une action en établissement judiciaire de la paternité).

Dans la pratique, certains greffes des tribunaux de la famille répondaient déjà à cette problématique en ajoutant eux-mêmes les actes au dossier de la procédure. Ils disposent en effet d'un accès à la BAEC en vertu de l'article 78 de l'ancien Code civil. Le nouveau paragraphe de l'article 721 du Code judiciaire érige désormais cette pratique en obligation légale.

Le nouveau paragraphe impose au greffe d'ajouter au dossier de la procédure les données requises provenant du registre de la population, du registre des étrangers ou du registre d'attente, ainsi que les actes issus de la BAEC, pour toutes les personnes concernées par le dossier. Par "données requises", il faut entendre les données légalement exigées (par exemple dans le cadre d'une procédure de divorce conformément aux articles 1254 ou 1288bis du Code judiciaire) ou celles que le tribunal demande de joindre (par exemple l'acte de naissance de l'enfant à reconnaître dans le cadre d'une procédure visant à obtenir une autorisation de reconnaissance). L'obligation ne vise donc que les données et actes exigés par la loi ou par le tribunal. La notion de "personnes concernées" doit être interprétée largement : elle ne vise pas uniquement les

afschriften van akten van de burgerlijke stand tot de betrokkene of zijn wettelijke vertegenwoordiger en, mits bewijs van een gerechtvaardigd belang, tot de echtgenoot of echtgenote, de wettelijk samenwonende, de bloedverwanten in de opgaande of nederdalende lijn in de eerste graad en de erfgenamen van de betrokkene.

Advocaten, notarissen en andere partijen zijn door deze wijziging niet langer gerechtigd op een uittreksel of afschrift van akten van de burgerlijke stand.

Dit gaf aanleiding tot problemen bij sommige gerechtelijke procedures waarbij de rechtbank of de wet vereist dat de verzoekende partij bepaalde akten voorlegt waarop hij niet gerechtigd is (bv. de geboorteakte van het kind in geval van een vordering tot het bekomen van toestemming tot een erkenning of een vordering tot gerechtelijke vaststelling van het vaderschap).

In de praktijk kwamen bepaalde griffies van de familierechtbanken al tegemoet aan deze problematiek door de akten zelf aan het dossier van rechtspleging toe te voegen. Zij beschikken immers over een toegang tot de DABS op grond van artikel 78 oud Burgerlijk Wetboek. De nieuwe paragraaf van artikel 721 Gerechtelijk Wetboek zet deze praktijk om in een wettelijke verplichting.

De nieuwe paragraaf verplicht de griffie om de vereiste gegevens uit het bevolkings-, vreemdelingen-, of wachtregister en de akten uit de DABS van alle betrokkenen bij het dossier van de rechtspleging te voegen. Met "vereiste gegevens" wordt bedoeld de gegevens die wettelijk vereist zijn (bv. in geval van een echtscheidingsprocedure overeenkomstig art. 1254 of 1288bis Ger.W.) of de gegevens die op verzoek van de rechtbank moeten worden bijgevoegd (bv. de akte van geboorte van het te erkennen kind in geval van een procedure tot het bekomen van een vervangende toestemming tot erkenning). De verplichting geldt dus enkel voor die gegevens en akten die door de wet of de rechtbank vereist worden. Het begrip "betrokkenen" moet ruim begrepen worden en heeft niet alleen betrekking op de verzoekende en gedaagde

parties demanderesse et défenderesse, mais peut, par exemple, également concerner les éventuels enfants des parties ou d'autres personnes appelées dans la procédure.

Si un acte requis a été établi à l'étranger, le greffe invite les parties à en faire établir un acte belge sur la base de l'acte étranger ou de la décision judiciaire étrangère.

L'établissement d'un acte belge sur la base d'un acte ou d'une décision judiciaire étrangère s'effectue par analogie avec l'article 68 de l'ancien Code civil. Toutefois, les conditions strictes d'application de cet article ne sont pas requises. Ainsi, il n'est pas nécessaire que la demande émane d'un Belge, ni qu'elle porte sur l'établissement ou la modification d'un autre acte de l'état civil ou dans une adaptation du registre de la population, du registre des étrangers ou du registre d'attente. Le nouvel article 721, § 2/1 constitue, en d'autres termes, une base légale suffisante pour une demande tendant à l'établissement d'un acte belge sur la base d'un acte étranger. Les conditions de reconnaissance de ces actes étrangers (art. 31 du Code de droit international privé) doivent naturellement être respectées.

partijen, maar kan bv. ook betrekking hebben op de eventuele kinderen van partijen of andere partijen die in de procedure worden opgeroepen.

Als een vereiste akte in het buitenland werd opgemaakt, verzoekt de griffie de partijen om een Belgische akte op basis van de buitenlandse akte of rechterlijke beslissing te laten opmaken.

De opmaak van een Belgische akte op basis van een buitenlandse akte of rechterlijke beslissing, gebeurt naar analogie met artikel 68 van het oud Burgerlijk Wetboek. De strikte toepassingsvoorwaarden van dit artikel zijn echter niet van toepassing. Zo is het niet vereist dat het verzoek uitgaat van een Belg, noch dat het verzoek betrekking heeft op de opmaak of wijziging van een andere akte van de burgerlijke stand of een aanpassing van het bevolkings-, vreemdelingen- of wachtregister. Het nieuwe artikel 721, § 2/1 vormt met andere woorden een voldoende wettelijke basis voor het verzoek tot opmaak van een Belgische akte op basis van een buitenlandse akte. Aan de voorwaarden voor erkenning van deze buitenlandse akten (art. 31 WIPR) moet uiteraard wel voldaan zijn.

Art. 27

Art. 27

Cet article modifie l'article 781 du Code judiciaire afin de rendre obligatoire la transmission via la BAEC des éléments suivants :

1° les décisions judiciaires rendues à la suite d'un refus de l'officier de l'état civil d'établir un acte ou une déclaration, d'un refus d'acter la déclaration de cohabitation légale ou la déclaration de cessation de cohabitation légale, ou d'un refus de reconnaître un acte étranger ou une décision judiciaire ou administrative relative à l'état de la personne ;

Dit artikel wijzigt artikel 781 van het Gerechtelijk Wetboek om de doorsturing via de DABS te verplichten van:

1° rechterlijke beslissingen gewezen naar aanleiding van een weigering van de ambtenaar van de burgerlijke stand om een akte of aangifte op te maken, de weigering om melding te maken van een verklaring van wettelijke samenwoning of verklaring van beëindiging van een wettelijke samenwoning, of de weigering om een buitenlandse akte of gerechtelijke of administratieve beslissing met betrekking tot de staat

van de persoon te erkennen;

2° les décisions judiciaires valant consentement à la reconnaissance visée à l'article 329bis, § 2, de l'ancien Code civil ;

2° rechterlijke beslissingen houdende een vervangende toestemming tot erkenning bedoeld in artikel 329bis, § 2, van het oud Burgerlijk Wetboek;

3° les décisions judiciaires accordant une prolongation du délai légal pour faire la déclaration visée aux articles 8, 9, 11bis et 17 du Code de la nationalité belge;

3° rechterlijke beslissingen waarbij een verlenging van de wettelijke termijn tot het afleggen van een verklaring als bedoeld in de artikelen 8, 9, 11bis en 17 van het Wetboek van Belgische nationaliteit wordt toegestaan;;

4° les décisions judiciaires d'autorisation visées aux articles 135/1, § 11, 145/1, 328, § 2, 329bis, § 1er/1, 1475, § 1er, alinéa 2, et 1476, § 2, alinéa 7, de l'ancien Code civil.

4° rechterlijke beslissingen houdende machtiging bedoeld in de artikelen 135/1, § 11, 145/1, 328, § 2, 329bis, § 1/1, 1475, § 1, lid 2 of 1476, § 2, lid 7, van het oud Burgerlijk Wetboek.

Depuis l'introduction de la BAEC, la loi contient plusieurs dispositions relatives à la transmission via la BAEC des données issues de décisions judiciaires qui entraînent une modification de l'état de la personne (par exemple, les décisions modifiant un lien de filiation, les jugements de divorce lorsqu'aucun acte de mariage n'est pas enregistré dans la BAEC, les jugements portant rectification d'un acte d'état civil). Certaines décisions judiciaires sont traitées automatiquement par la BAEC : ainsi, les jugements de divorce donnent lieu à une mention automatique sur l'acte de mariage.

Sedert de invoering van de DABS bevat de wet verschillende bepalingen in verband met het doorsturen via de DABS van gegevens van gerechtelijke beslissingen die een wijziging van de staat van persoon tot gevolg hebben (bv. beslissingen over de wijziging van een afstammingsband, vonnissen van echtscheidingen als er geen huwelijksakte in de DABS is opgenomen, vonnissen houdende de verbetering van een akte van de burgerlijke stand). Bepaalde gerechtelijke beslissingen worden automatisch verwerkt door de DABS. Zo bijvoorbeeld geven vonnissen van echtscheiding aanleiding tot een automatische melding op de huwelijksakte.

En revanche, pour les décisions judiciaires rendues à la suite d'un refus de l'officier de l'état civil d'établir un acte ou une déclaration (par exemple un refus d'établir un acte de reconnaissance ou de recevoir une déclaration de mariage), ou de reconnaître un acte ou une décision étrangère (art. 31, § 4, du Code de droit international privé), la loi ne prévoit aucune obligation de transmission via la BAEC. Cette obligation n'existe pas non plus pour les décisions judiciaires accordant un consentement de remplacement dans le cadre d'une reconnaissance, les décisions prolongeant le délai légal pour faire la déclaration en vue de l'établissement d'un acte de nationalité, les décisions relatives à la conclusion ou à la

Voor rechterlijke beslissingen die worden gewezen na een weigering van de ambtenaar van de burgerlijke stand om een akte of aangifte op te maken (bijv. de weigering om een akte van erkenning op te maken of om een aangifte van huwelijk te ontvangen), of om een buitenlandse akte of beslissing te erkennen (art. 31, § 4 WIPR), bevat de wet geen verplichting om deze via de DABS door te sturen. Ook voor rechterlijke beslissingen houdende een vervangende toestemming in het kader van een erkenning, beslissingen houdende een verlenging van de wettelijke termijn voor het afleggen van een verklaring voor de opmaak van een akte van nationaliteit, beslissingen in verband met het aangaan of beëindigen

dissolution d'une cohabitation légale, ou pour les décisions accordant une autorisation à une personne protégée.

van een wettelijke samenwoning of beslissingen houdende machtiging aan een beschermde persoon geldt deze verplichting niet.

La raison en est que ces décisions ne constituent pas, à strictement parler, des décisions établissant ou modifiant l'état des personnes et ne donnent donc pas directement lieu à l'établissement d'un acte de l'état civil.

De reden hiervoor is dat deze beslissingen strikt genomen geen beslissingen zijn die de staat van een persoon vaststellen of wijzigen, en dus niet rechtstreeks aanleiding geven tot de opmaak van een akte van de burgerlijke stand.

Ainsi, lorsque l'officier de l'état civil refuse, par exemple, d'établir un acte de reconnaissance d'un enfant parce qu'il conteste la validité de certains documents, le demandeur peut introduire un recours contre ce refus devant le tribunal de la famille. Le jugement reconnaissant la validité des documents ne contraint toutefois pas automatiquement l'officier de l'état civil à établir un acte de reconnaissance. Les conditions procédurales doivent toujours être respectées (le demandeur doit se présenter devant l'officier de l'état civil, les documents requis doivent être produits, les consentements nécessaires doivent être donnés) et l'officier de l'état civil conserve le droit de refuser la reconnaissance pour d'autres motifs.

Als de ambtenaar van de burgerlijke stand bv. weigert om de erkenning van een kind te akteren omdat de hij de geldigheid van bepaalde documenten betwist, kan de verzoeker tegen deze weigering verhaal instellen bij de familierechtbank. Het vonnis waarbij de geldigheid van de documenten erkend wordt, verplicht de ambtenaar van de burgerlijke stand echter niet automatisch om een akte van erkenning op te maken. De procedurevoorwaarden moeten nog steeds gevolgd worden (verzoeker moet verschijnen voor de ambtenaar van de burgerlijke stand, de nodige documenten moeten voorgelegd worden, de vereiste toestemmingen moeten gegeven worden) en de ambtenaar van de burgerlijke stand behoudt het recht om de erkenning te weigeren op andere gronden.

Les décisions reconnaissant des actes étrangers ou des décisions étrangères relatifs à l'état des personnes (art. 31, § 4, du Code de droit international privé) ne constituent pas davantage des décisions établissant ou modifiant l'état des personnes et n'obligent pas l'officier de l'état civil à établir un acte de l'état civil. Celui-ci devra en effet encore vérifier si les autres conditions nécessaires à l'établissement d'un acte belge sur la base d'un acte étranger ou d'une décision étrangère sont remplies (art. 68 et 70 ancien C. civ.).

Beslissingen waarbij buitenlandse akten of beslissingen met betrekking tot de staat van een persoon, erkend worden (art. 31, § 4, WIPR), zijn evenmin beslissingen met betrekking tot de vaststelling of wijziging van de staat van een persoon en verplichten de ambtenaar van de burgerlijke stand niet tot de opmaak van een akte van de burgerlijke stand. Hij zal immers nog steeds moeten nagaan of aan de andere voorwaarden tot opmaak van een Belgische akte op basis van een buitenlandse akte of buitenlandse beslissing zijn voldaan (art. 68 en 70 oud B.W.).

Les décisions judiciaires valant consentement de remplacement dans le cadre d'une reconnaissance (art. 329bis, § 2, ancien C. civ.), ou les décisions judiciaires accordant une dérogation au délai légal pour l'établissement d'un acte de l'état civil, comme la prolongation du délai pour faire une déclaration de nationalité (art. 8, 9, 11bis

Ook rechterlijke beslissingen waarbij een vervangende toestemming gegeven wordt, in het kader van een erkenning (art. 329bis, § 2, oud BW), of rechterlijke beslissingen waarbij wordt afgeweken van de wettelijke termijn voor het afleggen van een verklaring van nationaliteit (art. 8, 9, 11bis en 17 Wetboek van de Belgische nationaliteit),

et 17 du Code de la nationalité belge), n'entraînent pas automatiquement l'établissement d'un acte de l'état civil. L'officier de l'état civil devra toujours vérifier si les conditions requises pour l'établissement de l'acte sont remplies. Les parties devront notamment se présenter en personne ou par procuration authentique (art. 21 ancien C. civ.) devant l'officier de l'état civil (par exemple, pour faire la déclaration de nationalité ou pour procéder à la déclaration de reconnaissance), produire les documents requis et démontrer qu'elles satisfont aux conditions légales.

hebben niet automatisch de opmaak van een akte van de burgerlijke stand tot gevolg. De ambtenaar van de burgerlijke stand zal nog steeds moeten nagaan of aan de voorwaarden voor de opmaak van de akte van de burgerlijke stand is voldaan. Partijen zullen zich o.m. in persoon of bij authentieke volmacht (art. 21 oud BW) moeten aanbieden bij de ambtenaar van de burgerlijke stand (bv. om de verklaring van nationaliteit af te leggen, of om de aangifte van erkenning te doen), zij zullen de vereiste documenten moeten voorleggen en aantonen dat zij aan de (overige) voorwaarden voldoen.

Cela vaut également pour les autorisations accordées par le juge de paix à une personne protégée afin qu'elle puisse accomplir un « acte hautement personnel » au sens de l'article 497/2 de l'ancien Code civil.

Dit geldt ook voor de machtigingen die door de vrederechter verleend worden aan een beschermde persoon voor het stellen van een zogenaamde "hoogstpersoonlijke handeling" bedoeld in artikel 497/2 van het oud Burgerlijk Wetboek.

L'article 497/2 de l'ancien Code civil énumère les actes qui ne peuvent faire l'objet d'une assistance ou d'une représentation. En vertu de l'article 492/1 de l'ancien Code civil, le juge de paix doit en tout état de cause se prononcer expressément à ce sujet dans son ordonnance de déclaration d'incapacité. Dans la mesure où la personne protégée a été déclarée incapable d'accomplir ces actes, elle peut néanmoins accomplir certains actes elle-même à condition que le juge de paix lui accorde une autorisation spéciale à cet effet.

Artikel 497/2 oud BW somt de handelingen op die niet vatbaar zijn voor bijstand of vertegenwoordiging. De vrederechter dient op grond van artikel 492/1 oud BW in ieder geval hier uitdrukkelijk over te oordelen in zijn beschikking tot onbekwaamverklaring. In de mate dat de beschermde persoon voor het stellen van deze handelingen onbekwaam werd verklaard, kan hij bepaalde handelingen toch zelf stellen op voorwaarde dat de vrederechter daartoe een bijzondere machtiging verleent.

Les autorisations envisagées sont les suivantes :

De beoogde machtigingen zijn:

- l'autorisation de procéder à la déclaration de modification de l'enregistrement du sexe (art. 135, § 11, ancien C. civ.) ;
- de machtiging tot het doen van de aangifte van de aanpassing van de registratie van geslacht (art. 135, § 11, oud BW);
- l'autorisation de contracter mariage (art. 145/1 ancien C. civ.)
- de machtiging tot het aangaan van een huwelijk (art. 145/1 oud BW);
- l'autorisation de consentir à la reconnaissance d'un enfant (art. 328 de l'ancien Code civil) ou l'autorisation de consentir à sa propre reconnaissance (art. 329bis, § 1er/1, ancien C. civ.) ;
- de machtiging tot toestemming in de erkenning van een kind (art. 328 oud BW) of de machtiging tot toestemming in de eigen erkenning (art. 329bis, § 1/1, oud BW);
- l'autorisation de faire une déclaration de
- de machtiging tot het afleggen van een

cohabitation légale et de faire une déclaration de cessation de cohabitation légale (art. 1475, § 2, et art. 1476, § 2, ancien C. civ.).

verklaring inzake wettelijk samenwonen en het afleggen van een verklaring tot beëindiging van de wettelijke samenwoning (art. 1475, § 2, en art. 1476, § 2, oud BW).

Le fait d'accorder une autorisation d'accomplir un acte n'implique pas automatiquement la rédaction d'un acte de l'état civil. Les autres conditions doivent également encore être remplies.

Het verlenen van een machtiging tot het stellen van een handeling, heeft niet noodzakelijk de opmaak van een akte van de burgerlijke stand tot gevolg. Ook aan de andere voorwaarden moeten nog voldaan worden.

Enfin, la même logique vaut pour les décisions judiciaires rendues sur le refus de l'officier de l'état civil d'enregistrer une déclaration de cohabitation légale ou une déclaration de cessation de cohabitation légale. Ces décisions judiciaires ne donnent pas non plus lieu directement à l'enregistrement de la déclaration de cohabitation légale (ou de sa cessation) dans les registres de la population (contrairement aux décisions judiciaires prononçant la nullité de la cohabitation légale).

Ten slotte geldt dezelfde logica voor rechterlijke beslissingen gewezen op de weigering van de ambtenaar van de burgerlijke stand om melding te maken van een verklaring van wettelijke samenwoning, of een verklaring van beëindiging van wettelijke samenwoning. Ook deze gerechtelijke beslissingen geven niet rechtstreeks aanleiding tot de melding van de verklaring van wettelijke samenwoning (of de beëindiging ervan) in de bevolkingsregisters (in tegenstelling tot rechterlijke beslissingen waarbij de nietigheid van de wettelijke samenwoning wordt uitgesproken).

Bien que la cohabitation légale ne concerne pas, à strictement parler, l'état des personnes et qu'aucun acte de l'état civil n'en soit dressé, il est souhaitable que ces décisions judiciaires soient également transmises via la BAEC. En effet, c'est l'officier de l'état civil qui doit procéder à l'enregistrement de la conclusion et de la cessation de la cohabitation légale dans le registre de la population.

Hoewel de wettelijke samenwoning strikt genomen geen betrekking heeft op de staat van de persoon, en er geen akte van de burgerlijke stand van wordt opgemaakt, is het aangewezen dat ook deze gerechtelijke beslissingen worden doorgestuurd via de DABS. Het is immers de ambtenaar van de burgerlijke stand die de registratie van het aangaan en de beëindiging van de wettelijke samenwoning in het bevolkingsregister moet doen.

Conformément à l'article 1476quinquies, § 1er, alinéa 4, de l'ancien Code civil, tel que modifié par la présente loi, les décisions judiciaires prononçant la nullité d'une cohabitation légale sont désormais également transmises via la BAEC (voir le commentaire relatif à l'article 27).

Rechterlijke beslissingen waarbij een wettelijke samenwoning nietig wordt verklaard, worden ingevolge het bij deze wet gewijzigde artikel 1476quinquies, § 1, lid 4, van het oud Burgerlijk Wetboek voortaan ook verzonden via de DABS (zie de bespreking bij artikel 27).

Bien que les décisions judiciaires visées au nouvel article 781, § 2, du Code judiciaire ne soient pas des décisions relatives à l'état des personnes, il est opportun qu'elles soient transmises via la BAEC dès qu'elles ont

Hoewel de in het nieuwe artikel 781, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde gerechtelijke beslissingen geen beslissingen zijn met betrekking tot de staat van een persoon, is het aangewezen dat deze

acquis force de chose jugée. La BAEC constitue en effet le canal de communication le plus efficace entre les juridictions et les officiers de l'état civil.

beslissingen via de DABS zouden worden doorgestuurd van zodra zij in kracht van gewijsde zijn getreden. De DABS vormt immers het meest efficiënte communicatiekanaal tussen de rechtbanken en de ambtenaren van de burgerlijke stand.

La transmission des données via la BAEC présente l'avantage que les parties ne doivent plus remettre elles-mêmes (sur support papier) la copie du jugement ou de l'arrêt à l'officier de l'état civil, et que celui-ci n'a plus à vérifier l'authenticité de la copie ni le caractère définitif de la décision. Elle présente également l'avantage que l'officier de l'état civil, en cas de confirmation de sa décision de refus, est informé de la suite qui y a été donnée. Comme indiqué, l'officier de l'état civil devra toutefois encore vérifier si les autres conditions requises pour l'établissement d'une déclaration ou d'un acte, ou l'enregistrement d'une déclaration de (cessation de) cohabitation légale, sont remplies.

De doorsturing van de gegevens via de DABS biedt het voordeel dat partijen de uitgifte van het vonnis of arrest niet zelf (op papier) moeten aanbieden bij de ambtenaar van de burgerlijke stand, en dat de ambtenaar van de burgerlijke stand geen onderzoek moet doen naar de echtheid van het afschrift en het definitief karakter van de uitspraak. Het biedt ook het voordeel dat de ambtenaar van de burgerlijke stand, in geval van een bevestiging van zijn weigeringsbeslissing, op de hoogte wordt gebracht van het gevolg dat eraan gegeven werd. Zoals vermeld zal de ambtenaar van de burgerlijke stand wel nog moeten nagaan of aan de andere voorwaarden voor de opmaak van een aangifte of akte, of melding van verklaring van (beëindiging van) wettelijke samenwoning, wordt voldaan.

Le dernier alinéa du nouvel article 781, § 2, du Code judiciaire précise que l'obligation de transmission des décisions judiciaires via la BAEC s'applique sans préjudice des cas de transmission obligatoire déjà prévus par la loi (par exemple, la transmission des décisions judiciaires portant rectification d'un acte d'état civil, des décisions judiciaires modifiant une filiation, …).

Het laatste lid van het nieuwe artikel 781, § 2 van het Gerechtelijk Wetboek verduidelijkt dat de verplichting tot het doorsturen van gerechtelijke beslissingen via de DABS geldt onverminderd de bestaande gevallen van verplichte versturing waarin de wet reeds voorziet (bv. doorsturen van gerechtelijke beslissingen houdende een verbetering van een akte van de burgerlijke stand, gerechtelijke beslissingen waarbij een afstamming wordt gewijzigd,…).

Le troisième paragraphe de l'article désigne l'officier d'état civil compétent à qui la décision judiciaire doit être transmise.

De derde paragraaf van het artikel bepaalt de bevoegde ambtenaar van de burgerlijke stand aan wie de gerechtelijke beslissing moet worden verstuurd.

En cas de décision judiciaire rendue sur le refus de l'officier d'état civil d'établir un acte d'état civil, d'enregistrer une déclaration de cohabitation légale ou une déclaration de cessation de cohabitation légale, ou de reconnaître un acte étranger, l'officier de l'état civil compétent est celui qui a pris la décision de refus.

In het geval van een gerechtelijke beslissing gewezen op een beslissing tot weigering van de ambtenaar van de burgerlijke stand om een akte van de burgerlijke stand op te maken, een melding te doen van een verklaring van wettelijke samenwoning of verklaring van beëindiging van een wettelijke samenwoning, of een buitenlandse akte te erkennen, is de bevoegde ambtenaar deze die de weigeringsbeslissing heeft genomen.

Pour les décisions judiciaires valant consentement de remplacement à une reconnaissance, l'officier d'état civil compétent est celui visé à l'article 327/1, § 1er, de l'ancien Code civil.

Il s'agit de l'officier d'état civil :

- de la commune où l'auteur de la reconnaissance, la personne qui doit donner son consentement préalable ou l'enfant, est inscrit dans les registres de la population, le registre des étrangers ou le registre d'attente au moment de la déclaration ou à l'officier de l'état civil de la commune du lieu de naissance de l'enfant, ou à défaut;

- de la résidence actuelle de l'une d'elles, ou à défaut;

- de Bruxelles.

Les décisions judiciaires autorisant une prolongation du délai pour faire une déclaration de nationalité sont transmises à l'officier de l'état civil visé à l'article 22, § 4, du Code de la nationalité belge. Il s'agit de l'officier de l'état civil de la résidence principale du déclarant et, à l'étranger, devant le chef d'un poste de carrière consulaire belge compétent conformément au Code consulaire et dans le respect des conditions prévues par ce Code.

L'officier de l'état civil compétent pour les décisions judiciaires accordant une autorisation à une personne protégée est celui visé à :

- l'article 13 de l'ancien Code civil en ce qui concerne l'autorisation à la déclaration de modification de l'enregistrement du sexe (art. 135/1 ancien C. civ.) ;

- l'article 164/1, § 1er, de l'ancien Code civil en ce qui concerne l'autorisation de contracter mariage (art. 145/1 ancien C. civ.) ;

- l'article 327/1, § 1er, de l'ancien Code civil

Voor gerechtelijke beslissingen houdende een vervangende toestemming voor een erkenning, is de bevoegde ambtenaar van de burgerlijke stand deze bedoeld in artikel 327/1, § 1 van het oud Burgerlijk Wetboek.

Het gaat om de ambtenaar van de burgerlijke stand:

- van de gemeente waar de erkenner, de persoon die de voorafgaande toestemming moet geven of het kind zijn inschrijving in het bevolkings-, vreemdelingen- of wachtregister heeft op het ogenblik van de aangifte of bij de ambtenaar van de burgerlijke stand van de plaats van geboorte van het kind, of bij gebrek hieraan;

- van de actuele verblijfplaats van een van hen, of bij gebrek hieraan;

- van Brussel.

Gerechtelijke beslissingen die een verlenging van de termijn om een verklaring van nationaliteit te doen toestaan, worden verstuurd aan de ambtenaar van de burgerlijke stand bedoeld in artikel 22, § 4, van het Wetboek van de Belgische nationaliteit. Dit is de ambtenaar van de burgerlijke stand van de hoofdverblijfplaats van degene die de verklaring aflegt of, in het buitenland, ten overstaan van het hoofd van de beroepsconsulaire post bevoegd overeenkomstig het Consulair Wetboek en volgens de daar bepaalde voorwaarden.

De bevoegde ambtenaar van de burgerlijke stand voor de rechterlijke beslissingen houdende een machtiging aan een beschermde persoon is deze bedoeld in:

- artikel 13 van het oud Burgerlijk Wetboek voor wat betreft de machtiging tot aangifte van de wijziging van registratie van geslacht (art. 135/1 oud BW);

- artikel 164/1, § 1, van het oud Burgerlijk Wetboek voor wat betreft de machtiging tot het aangaan van een huwelijk (art. 145/1 oud BW);

- artikel 327/1, § 1, van het oud Burgerlijk

en ce qui concerne l'autorisation de consentir à la reconnaissance d'un enfant (art. 328 ancien C. civ.) ou l'autorisation de consentir à sa propre reconnaissance (art. 329, § 1/1 ancien C. civ.) ;

- l'article 1476, § 1er, alinéa 1er, de l'ancien Code civil en ce qui concerne l'autorisation de faire une déclaration de cohabitation légale, et l'article 1476, § 2, alinéas 3 et 4, de l'ancien Code civil en ce qui concerne la déclaration de cessation de la cohabitation légale.

Wetboek voor wat betreft de machtiging tot toestemming in de erkenning van een kind (art. 328 oud BW) of de machtiging tot toestemming in de eigen erkenning (art. 329, § 1/1 oud BW);

- artikel 1476, § 1, eerste lid, van het oud Burgerlijk Wetboek voor wat betreft de machtiging tot het afleggen van een verklaring inzake wettelijk samenwonen, en artikel 1476, § 2, derde en vierde lid, van het oud Burgerlijk Wetboek voor wat betreft het afleggen van een verklaring tot beëindiging van de wettelijke samenwoning.

Art. 28

Cet article complète l'alinéa 3 de l'article 1016bis du Code judiciaire par un renvoi à l'article 721, § 2/1, du même Code, inséré par la présente loi.

L'article 1016bis, alinéa 3, du Code judiciaire dispose que le requérant doit joindre un extrait de l'acte de mariage à la requête en constatation d'adultère. Eu égard au principe « only once », cela ne peut être exigé si l'acte de mariage figure déjà dans la BAEC. Conformément au nouvel article 721, § 2/1, cet extrait est ajouté par le greffier lorsque l'acte de mariage figure dans la BAEC. Si les actes de l'état civil ont été dressés en Belgique ou transcrits en Belgique avant le 31 mars 2019, il invite l'officier qui a dressé ou inscrit l'acte à procéder à son intégration dans la BAEC. Si l'acte a été dressé à l'étranger, il invite la partie requérante à faire établir un acte belge sur la base de l'acte étranger.

Art. 28

Dit artikel vult het derde lid van artikel 1016bis van het Gerechtelijk Wetboek aan met een verwijzing naar het bij deze wet ingevoegde artikel 721, § 2/1, van hetzelfde Wetboek.

Artikel 1016bis, derde lid, van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat de verzoeker een uittreksel van de huwelijksakte moet voegen bij het verzoekschrift tot vaststelling van overspel. Gelet op het only once-principe kan dit niet vereist worden als de huwelijksakte reeds in de DABS zit. Overeenkomstig het nieuwe artikel 721, § 2/1, wordt dit uittreksel door de griffier toegevoegd als de huwelijksakte in de DABS zit. Indien de akten van de burgerlijke stand in België werden opgemaakt of in België werden overgeschreven voor 31 maart 2019, verzoekt hij de ambtenaar die de akte heeft opgemaakt of ingeschreven tot opname van de akte in de DABS. Indien de akte in het buitenland werd opgemaakt, verzoekt hij de verzoekende partij om een Belgische akte te laten opmaken op basis van de buitenlandse akte.

Art. 29

Art. 29

L'article 1206 du Code judiciaire prévoit une procédure minimale pour la liquidation-partage amiable sous contrôle judiciaire. Cette disposition s'applique lorsque les parties souhaitent procéder à une liquidation-partage à l'amiable et qu'il y a parmi elles un mineur. Bien que cette disposition ne vise que le mineur, elle s'applique également, conformément à l'article 1225 du Code judiciaire, aux liquidations ou partages intéressant des personnes protégées au sens de l'article 492/1 de l'ancien Code civil, des personnes disparues ou des personnes présumées absentes.

Artikel 1206 van het Gerechtelijk Wetboek voorziet in een minimale rechtspleging voor de minnelijke vereffening-verdeling onder rechterlijk toezicht. De bepaling vindt toepassing wanneer de partijen wensen over te gaan tot een minnelijke vereffening en verdeling en er zich onder de partijen een minderjarige bevindt. Hoewel deze bepaling enkel spreekt over de minderjarige, is ze overeenkomstig artikel 1225 van het Gerechtelijk Wetboek, ook van toepassing voor vereffeningen of verdelingen waarmee het belang is gemoeid van beschermde personen in de zin van artikel 492/1 van het oud Burgerlijk Wetboek, van verdwenen personen of van vermoedelijk afwezigen.

La protection mise en place par le législateur a une portée large. Dès qu'un mineur ou un majeur placé sous un des régimes de protection visés à l'article 1225 du Code judiciaire est impliqué dans la liquidation-partage, les copartageants, *c'est-à-dire* les parties, ne sont plus autorisés à décider librement de la manière dont la liquidation et le partage amiable se déroulent. En effet, l'article 1206, alinéa 1er, du Code judiciaire prévoit une intervention obligatoire du notaire. Outre le notaire, le juge de paix compétent intervient également à double titre. Il doit approuver la liquidation-partage amiable et présider les opérations.

De door de wetgever geïnstalleerde bescherming is verregaand. Van zodra er in de vereffening-verdeling een minderjarige of betrokken is of een meerderjarige die onder een beschermingsregime als bedoeld in artikel 1225 van het Gerechtelijk Wetboek is geplaatst, staat het de deelgenoten, *i.e.* de partijen, niet langer toe om vrij te beslissen over de wijze waarop de minnelijke vereffening en verdeling wordt verricht. Artikel 1206, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek voorziet immers in een verplichte tussenkomst van de notaris. Naast de notaris, zal ook de bevoegde vrederechter tussenkomen, en dit op twee manieren. Hij dient de minnelijke vereffening-verdeling goed te keuren alsook de werkzaamheden voor te zitten.

Ainsi, dans le cas d'une liquidation-partage amiable sous contrôle judiciaire, le juge de paix doit se rendre chez le notaire afin d'approuver la liquidation proposée, en présence de tous les copartageants concernés et du notaire.

Voor een minnelijke vereffening-verdeling onder rechterlijk toezicht dient de vrederechter zich aldus naar de notaris te begeven om in aanwezigheid van alle betrokken deelgenoten en de notaris zijn goedkeuring te verlenen aan voorgestelde vereffening.

Dans une optique de répartition efficace de la charge de travail, la présence conjointe du notaire et du juge de paix lors de la liquidation et du partage définitifs à l'étude notariale pose question. Dans de nombreux cas, la loi subordonne la liquidation-partage amiable sous contrôle judiciaire à une autorisation judiciaire préalable, afin de vérifier si l'opération projetée est conforme à l'intérêt du mineur ou du majeur placé sous

Vanuit een efficiënte werklastverdeling kunnen vraagtekens worden gezet bij de gezamenlijke aanwezigheid van zowel notaris als vrederechter bij de definitieve vereffening en verdeling op het kantoor van de notaris. In veel gevallen stelt de wet de minnelijke vereffening onder rechterlijk toezicht afhankelijk van een voorafgaande rechterlijke machtiging om na te gaan of de voorgestelde transactie in het belang is van

un des régimes de protection visés à l'article 1225 du Code judiciaire. Dès lors que ce contrôle est exercé en amont, il convient de s'interroger sur la nécessité de maintenir une obligation générale de présidence des opérations de liquidation-partage par un juge lorsque celles-ci impliquent un mineur ou un majeur protégé. Le projet prévoit dès lors que la présidence du juge n'est plus requise de manière systématique, mais qu'elle est maintenue lorsque le juge estime qu'il existe un conflit d'intérêts ou lorsque sa présence s'avère nécessaire. Cette nécessité s'apprécie au regard des circonstances concrètes de l'espèce et peut notamment être liée à des considérations tenant à la protection de l'intérêt du mineur ou du majeur protégé, à la complexité de l'opération ou à toute autre situation justifiant une intervention judiciaire accrue, sans porter atteinte à la marge d'appréciation reconnue au juge. Par exemple, le juge de paix peut considérer que sa présidence n'est pas nécessaire aux opérations de liquidation-partage s'il a déjà autorisé préalablement la liquidation-partage.

de minderjarige of de meerderjarige die onder een beschermingsregime als bedoeld in artikel 1225 van het Gerechtelijk Wetboek is geplaatst. Aangezien deze controle in een vroeg stadium plaatsvindt, kan men zich afvragen of het behoud van een algemene verplichting voor de vrederechter om de werkzaamheden van de vereffening-verdeling voor te zitten wanneer een minderjarige of beschermde meerderjarige betrokken is, noodzakelijk is. Het ontwerp bepaalt derhalve dat het voorzitterschap van de rechter niet langer systematisch vereist is, maar dat het wordt gehandhaafd wanneer de rechter van oordeel is dat er sprake is van een belangenconflict of wanneer zijn aanwezigheid noodzakelijk blijkt. Deze noodzaak wordt beoordeeld in het licht van de concrete omstandigheden van het geval en kan met name betrekking hebben op overwegingen in verband met de bescherming van het belang van de minderjarige of de beschermde meerderjarige, de complexiteit van de handeling of elke andere situatie die een versterkte rechterlijke tussenkomst rechtvaardigt, zonder afbreuk te doen aan de beoordelingsvrijheid die aan de rechter is toegekend. Zo kan de vrederechter bijvoorbeeld oordelen dat zijn voorzitterschap bij de werkzaamheden van de vereffening-verdeling niet vereist is, indien hij reeds de voorafgaande machtiging voor de vereffening-verdeling verleende.

Le notaire, en tant que fonctionnaire public, est toujours impartial dans l'exercice de ses missions et veille au respect des dispositions légales impératives. Sous réserve de l'exception prévue par la loi, la seule présence du notaire suffira désormais, à condition toutefois que le juge ait toujours donné son approbation préalable aux opérations de la liquidation et du partage et qu'un contrôle judiciaire ait ainsi été exercé tant sur les autorisations que sur l'existence éventuelle de conflits d'intérêts. A cet égard, le juge de paix compétent devra contrôler au préalable si, par exemple, l'autorisation spéciale visée à l'article 410, § 1er, de l'ancien Code civil a été accordée au tuteur du mineur, ou si l'autorisation spéciale visée à l'article 499/7 de l'ancien Code civil a été accordée à l'administrateur. Toutefois, un contrôle purement formel des autorisations

De notaris, als openbaar ambtenaar, is steeds onpartijdig bij de uitoefening van zijn opdrachten en waakt over de naleving van de dwingende wettelijke bepalingen. Behoudens de uitzondering bepaald in de wet, zal de aanwezigheid van de notaris voortaan volstaan op voorwaarde uiteraard dat de goedkeuring van de vrederechter steeds vooraf is gegaan aan de werkzaamheden van de vereffening en verdeling en dat een rechterlijke controle op zowel de machtigingen als op het bestaan van belangenconflicten heeft plaatsgevonden. Zo zal de bevoegde vrederechter voorafgaand dienen te controleren of bijvoorbeeld de bijzondere machtiging bedoeld in artikel 410, § 1, van het oud Burgerlijk Wetboek verleend werd aan de voogd van de minderjarige, of nog of de bijzondere machtiging bedoeld in artikel

ne suffit pas. L'intérêt du mineur ou de la personne protégée reste toujours le principe de base. Au moment de donner son accord, il doit apprécier, dans le cas concret, si sa présidence est nécessaire (existence d'un conflit d'intérêts) ou utile.

499/7 van het oud Burgerlijk Wetboek is verleend aan de bewindvoerder. Een louter formele controle van de machtigingen volstaat niet. Het belang van de minderjarige of de beschermde persoon blijft steeds het uitgangspunt. Op het moment dat hij zijn goedkeuring geeft dient hij in het concrete geval te oordelen of zijn voorzitterschap noodzakelijk (bestaan van een belangenconflict) of nuttig is.

L'accord de gouvernement prévoit de rendre facultative la présence du juge de paix dans la liquidation-partage amiable sous contrôle judiciaire. La disposition proposée met en œuvre l'accord de gouvernement sur ce point en prévoyant que le juge de paix n'exercera désormais la présidence des opérations que s'il estime qu'il existe un conflit d'intérêts ou s'il l'estime nécessaire. Toutefois, la modification va au-delà de la mesure envisagée, en ce sens qu'elle rend également facultative la présidence en présence d'un majeur placé sous un des régimes de protection visés à l'article 1225 du Code judiciaire, et ce, aux mêmes conditions que pour les mineurs. En effet, la liquidation-partage amiable sous contrôle judiciaire, telle que prévue à l'article 1206 du Code judiciaire, est, conformément à l'article 1225 du Code judiciaire, également applicable à ces catégories de personnes.

Het regeerakkoord voorziet erin dat de aanwezigheid van de vrederechter bij de minnelijke vereffening-verdeling onder rechterlijk toezicht facultatief wordt gemaakt. De voorgestelde bepaling voert het regeerakkoord op dit punt uit door erin te voorzien dat de vrederechter enkel nog het voorzitterschap zal waarnemen in geval hij oordeelt dat er een belangenconflict bestaat of indien hij dit nodig acht. De wijziging gaat evenwel verder dan de beoogde maatregel, doordat het voorzitterschap tevens facultatief wordt gemaakt ten aanzien van een meerderjarige die onder een van de beschermingsregimes als bedoeld in artikel 1225 van het Gerechtelijk Wetboek is geplaatst, onder dezelfde voorwaarden als voor minderjarigen. Immers, is de minnelijke vereffening en verdeling onder rechterlijk toezicht zoals bepaald in artikel 1206 van het Gerechtelijk Wetboek, overeenkomstig artikel 1225 van het Gerechtelijk Wetboek ook van toepassing op deze categorieën van personen.

La modification proposée tente de pérenniser une réduction de la charge de travail sans porter atteinte aux intérêts des mineurs et des majeurs protégés. La disposition en projet poursuit cet objectif de deux manières : 1) en ne remettant pas en cause l'exigence d'une approbation obligatoire par le juge de paix, et 2) en préservant la possibilité pour le juge de paix de présider les opérations en cas de conflits d'intérêts ou s'il l'estime nécessaire.

De voorgestelde wijziging tracht een werklastvermindering te bestendigen zonder afbreuk te doen aan de belangen van de minderjarigen en de beschermde meerderjarigen. De ontworpen bepaling doet dit op twee manieren: 1) door geen afbreuk te doen aan de verplichte goedkeuring door de vrederechter, en 2) door de mogelijkheid te behouden voor de vrederechter om de werkzaamheden voor te zitten in geval van belangenconflict of indien hij dit nodig acht.

En outre, le fait de rendre facultative la présence du juge de paix pendant les opérations de liquidation-partage chez le notaire, ne fait pas obstacle à la désignation par le juge de paix d'un expert conformément à l'alinéa 3. La désignation de l'expert et l'avis sont antérieurs à l'approbation, ce qui

Het facultatief maken van de aanwezigheid van de vrederechter tijdens de werkzaamheden van de vereffening en verdeling bij de notaris, staat er bovendien niet aan in de weg dat de vrederechter overeenkomstig het derde lid een deskundige aanstelt. De aanstelling van de

permet au juge de paix d'en tenir compte.

deskundige en het advies gaan in de tijd vooraf aan de goedkeuring, wat het de vrederechter mogelijk maakt hiermee rekening te houden.

Art. 30

Art. 30

Cet article remplace l'article 1254, § 2, du Code judiciaire. Il s'agit d'une modification similaire à celle apportée à l'article 1016bis du même Code (voir le commentaire relatif à l'article 28).

Dit artikel vervangt het artikel 1231-1/3, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek. Het betreft een gelijkaardige wijziging als artikel 1016bis van hetzelfde Wetboek (zie de bespreking bij artikel 28).

L'article 1231-1/3, § 2, du Code judiciaire prévoit que le greffier, lors de la réception de la requête visant à constater l'aptitude à adopter, vérifie si les documents ou les données manquants sont disponibles dans la BAEC ou dans les registres de la population ou le registre des étrangers. Si l'acte de naissance ou l'acte de mariage est établi en Belgique ou transcrit en Belgique avant le 31 mars 2019, il invite l'officier de l'état civil qui a établi ou transcrit l'acte à enregistrer l'acte dans la BAEC.

Artikel 1231-1/3, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat de griffier, bij ontvangst van het verzoekschrift tot vaststelling van de geschiktheid om te adopteren, nagaat of de bij het verzoekschrift ontbrekende documenten of gegevens beschikbaar zijn in de DABS of in het bevolkings- of vreemdelingenregister. Indien de akte van geboorte of de huwelijksakte in België werd opgemaakt of in België werd overgeschreven voor 31 maart 2019, verzoekt hij de ambtenaar die de akte heeft opgemaakt of overgeschreven tot opname van de akte in de DABS.

Cette obligation constitue une application du principe *only once*. Le paragraphe 2/1 nouvellement inséré à l'article 721 du Code judiciaire instaure cette obligation pour le greffe en tant qu'obligation générale applicable à toutes les affaires relevant de la compétence du tribunal de la famille (voir le commentaire relatif à l'article 26).

Bovenstaande verplichting is een toepassing van het *only once*-principe. De nieuw ingevoegde paragraaf 2/1 in artikel 721 van het Gerechtelijk Wetboek voert deze verplichting voor de griffie in als een algemene verplichting voor alle zaken die tot de bevoegdheid van de familierechtbank behoren (zie de bespreking bij artikel 26).

L'article 1231-1/3, § 2, du Code judiciaire est dès lors remplacé par un renvoi au paragraphe 2/1 de l'article 721, inséré par la présente loi.

Artikel 1231-1/3, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek wordt dan ook vervangen door een verwijzing naar de bij deze wet ingevoerde paragraaf 2/1 van artikel 721.

Art. 31 à 34

Art. 31 tot 34

Ces articles modifient les articles 1231-1/8, 1231-1/14, 1231-4 et 1231-18/1 du Code judiciaire. Tout comme l'abrogation des

Deze artikelen wijzigen de artikelen 1231-1/8, 1231-1/14, 1231-4 en 1231-18/1 van het Gerechtelijk Wetboek. Net als de opheffing

articles 346-2/1 et 361-2 de l'ancien Code civil, ils s'inscrivent dans une démarche de simplification administrative et d'augmentation de l'efficacité et de la rapidité de la collaboration entre les greffes et l'autorité centrale fédérale (ACF) en matière d'adoption.

Pour le surplus, il est renvoyé aux développements relatifs aux articles 17 et 18.

L'article 1231-4, § 2, du Code judiciaire est remplacée par un renvoi au paragraphe 2/1 de l'article 721, inséré par la présente loi. Il s'agit d'une modification similaire à celle apportée aux articles 1016bis et 1231-1/3, § 2, du même Code (voir le commentaire relatif aux articles 28 et 30).

van de artikelen 346-2/1 en 361-2 van het oud Burgerlijk Wetboek kaderen ze in een stap tot administratieve vereenvoudiging en van verhoging van de efficiëntie en de snelheid van de samenwerking tussen de griffies en de federale centrale autoriteit (FCA) in adoptieaangelegenheden.

Voor het overige wordt verwezen naar de toelichting bij de artikelen 17 en 18.

Artikel 1231-4, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek wordt vervangen door een verwijzing naar de bij deze wet ingevoerde paragraaf 2/1 van artikel 721. Het betreft een gelijkaardige wijziging als die van de artikelen 1016bis en 1231-1/3, § 2, van hetzelfde Wetboek (zie de bespreking bij de artikelen 28 en 30).

Art. 35

Art. 35

Cet article remplace l'article 1254, § 2, du Code judiciaire. Il s'agit d'une modification similaire à celle apportée aux articles 1016bis et 1231-1/3, § 2, du même Code (voir les commentaires relatifs aux articles 28 et 30).

L'article 1254, § 2, du Code judiciaire détermine les pièces qui doivent être jointes à l'acte introductif d'instance dans une procédure de divorce pour cause de désunion irrémédiable.

L'article prévoit en outre que le greffier, lors de la réception de l'acte introductif d'instance, vérifie pour chacun des époux et pour les éventuels enfants s'ils sont inscrits au registre de la population, au registre des étrangers ou au registre d'attente, et si les documents ou données manquants à l'acte introductif d'instance sont disponibles dans la BAEC ou dans le registre de la population ou des étrangers. Si l'acte n'a pas encore été enregistré dans la BAEC, le greffier en demande l'enregistrement. S'il s'agit d'un acte étranger, le greffier invite les parties à en faire établir un acte belge.

Dit artikel vervangt artikel 1254, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek. Het betreft een gelijkaardige wijziging als die van de artikelen 1016bis en 1231-1/3, § 2, van hetzelfde Wetboek (zie de bespreking bij de artikelen 28 en 30).

Artikel 1254, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek schrijft voor welke stukken bij de gedinginleidende akte van een procedure tot echtscheiding op grond van onherstelbare ontwrichting moeten gevoegd worden.

Het artikel bepaalt voorts dat de griffier bij ontvangst van de gedinginleidende akte voor ieder van de echtgenoten en de eventuele kinderen nagaat of zij ingeschreven zijn in het bevolkings-, vreemdelingen-, of wachtregister en of de bij de gedinginleidende akte ontbrekende documenten of gegevens beschikbaar zijn in de DABS of in het bevolkings- of vreemdelingenregister. Als de akte nog niet in de DABS werd opgenomen, verzoekt de griffier tot opname ervan. Als het gaat om een buitenlandse akte, verzoekt de griffier de partijen om er een Belgische akte van te laten opmaken.

Cette obligation constitue une application du principe *only once*. Le paragraphe 2/1 nouvellement inséré à l'article 721 du Code judiciaire instaure cette obligation pour le greffe en tant qu'obligation générale applicable à toutes les affaires relevant de la compétence du tribunal de la famille (voir le commentaire relatif à l'article 26).

Les dispositions de l'article 1254, § 2, du Code judiciaire qui concernent cette obligation sont dès lors remplacées par un renvoi au paragraphe 2/1 de l'article 721, inséré par la présente loi.

Bovenstaande verplichting is een toepassing van het only once-principe. De nieuw ingevoegde paragraaf 2/1 in artikel 721 van het Gerechtelijk Wetboek voert deze verplichting voor de griffie in als een algemene verplichting voor alle zaken die tot de bevoegdheid van de familierechtbank behoren (zie de bespreking bij artikel 26).

De bepalingen van artikel 1254, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek die betrekking hebben op deze verplichting worden dan ook vervangen door een verwijzing naar de bij deze wet ingevoerde paragraaf 2/1 van artikel 721.

Art. 36

Art. 36

La modification de l'article 1255, § 7, du Code judiciaire découle directement de l'arrêt n° 21/2026 du 12 février 2026. La Cour constitutionnelle y reconnaît que l'administrateur peut agir comme demandeur dans une procédure de divorce pour le compte de la personne protégée, pour autant qu'il ait obtenu à cette fin une autorisation spéciale du juge de paix conformément à l'article 231 de l'ancien Code civil. À défaut d'une telle autorisation, l'action introduite serait nulle de plein droit, en vertu de l'article 499/13, alinéas 1er et 2, de l'ancien Code civil (B.11.2).

De wijziging van artikel 1255, § 7, van het Gerechtelijk Wetboek vloeit rechtstreeks voort uit arrest nr. 21/2026 van 12 februari 2026. Het Grondwettelijk Hof erkent daarin dat de bewindvoerder als eiser kan optreden in een echtscheidingsprocedure namens de beschermde persoon, voor zover hij daartoe een bijzondere machtiging heeft verkregen van de vrederechter overeenkomstig artikel 231 van het oud Burgerlijk Wetboek. Bij gebreke van een dergelijke machtiging zou de ingestelde vordering van rechtswege nietig zijn, krachtens artikel 499/13, eerste en tweede lid, van het oud Burgerlijk Wetboek (B.11.2).

Art. 37

Art. 37

Cet article remplace l'article 1288bis, § 2, du Code judiciaire. Il s'agit d'une modification similaire à celle apportée aux articles 1016bis, 1231-1/3, § 2, et 1254, § 2, du Code judiciaire par les articles 28, 30 et 35 de la présente loi.

Plus précisément, l'obligation pour le greffe, lors de la réception de l'acte introductif d'instance dans une procédure de divorce

Dit artikel vervangt artikel 1288bis, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek. Het betreft een gelijkaardige wijziging als de wijziging van de artikelen 1016bis, 1231-1/3, § 2, en 1254, § 2 van het Gerechtelijk Wetboek door de artikelen 28, 30 en 35 van deze wet.

Meer bepaald wordt de verplichting voor de griffie om, bij ontvangst van de gedinginleidende akte bij een procedure tot

par consentement mutuel, de consulter lui-même les données de la BAEC ainsi que celles du registre de la population, du registre des étrangers et du registre d'attente, est remplacée par un renvoi au paragraphe 2/1 de l'article 721, inséré par la présente loi.

echtscheiding door onderlinge toestemming, zelf de gegevens van de DABS en het bevolkings-, vreemdelingen- en wachtregister te raadplegen, vervangen door een verwijzing naar de bij deze wet ingevoerde paragraaf 2/1 van artikel 721.

Art. 38

Art. 38

La modification de l'article 1321 du Code judiciaire est une disposition technique qui permet de rectifier une erreur matérielle de la version précédente de l'article.

De wijziging van artikel 1321 van het Gerechtelijk Wetboek betreft een technische bepaling die een materiële vergissing in de vorige versie van het artikel rechtzet.

CHAPITRE 4 – Modifications du Code de la nationalité belge

HOOFDSTUK 4 – Wijzigingen van het Wetboek van de Belgische nationaliteit

Art. 39

Art. 39

La Cour constitutionnelle a rendu un arrêt n° 12/2026, le 22 janvier 2026 relatif à l'article 11*bis*, §§ 1er et 2, du Code de la nationalité belge.

Het Grondwettelijk Hof heeft op 22 januari 2026 arrest nr. 12/2026 gewezen met betrekking tot artikel 11bis, §§ 1 en 2, van het Wetboek van de Belgische nationaliteit.

Cet article permet l'attribution de la nationalité belge, à la suite d'une déclaration faite par ses auteurs ou par ses adoptants, à l'enfant né en Belgique et ayant, depuis sa naissance, sa résidence principale en Belgique et ce, pour autant que les auteurs ou les adoptants répondent à trois conditions cumulatives, à savoir :

Dit artikel maakt het mogelijk om de Belgische nationaliteit toe te kennen aan een kind dat in België is geboren en sinds zijn geboorte zijn hoofdverblijfplaats in België heeft, op basis van een verklaring van zijn ouders of adoptanten, op voorwaarde dat de ouders of adoptanten aan drie cumulatieve voorwaarden voldoen, namelijk:

- faire une déclaration avant que l'enfant n'ait atteint l'âge de douze ans ;
- et avoir eu leur résidence principale en Belgique pendant les dix années précédant la déclaration ;
- et pour au moins l'un d'entre eux,

- Het afleggen van een verklaring voordat het kind de leeftijd van twaalf jaar bereikt heeft;
- En hun hoofdverblijfplaats in België te hebben gehad gedurende tien jaar voorafgaand aan de verklaring;
- En minstens een van hen op het

être admis ou autorisé à séjourner de manière illimitée en Belgique au moment de la déclaration.

ogenblik van de verklaring toegelaten of gemachtigd is om voor onbeperkte duur in België te verblijven.

Par résidence principale, il y a lieu d'entendre, au sens de l'article 1er, § 2, 1°, du Code de la nationalité belge, le lieu de l'inscription au registre de la population, au registre des étrangers ou au registre d'attente.

Onder hoofdverblijfplaats wordt, in de zin van artikel 1, § 2, 1°, van het Wetboek van de Belgische nationaliteit, verstaan de plaats van inschrijving in het bevolkings-, vreemdelingen-, of wachtregister.

Le paragraphe 2 précise que ladite déclaration doit être faite conjointement par les deux auteurs lorsque la filiation de l'enfant est établie à l'égard de ses deux auteurs et par les deux adoptants si l'enfant a été adopté par deux personnes, sauf dans 4 cas bien précis. Parmi ces cas, il y a le fait pour l'un des deux de ne plus avoir sa résidence principale en Belgique le jour de la déclaration, mais de consentir à l'attribution de la nationalité belge.

In de tweede paragraaf wordt bepaald dat deze verklaring gezamenlijk moet worden afgelegd door beide ouders wanneer de afstamming van het kind ten aanzien van beide ouders is vastgesteld, en door beide adoptanten indien het kind door twee personen is geadopteerd, behalve in vier welbepaalde gevallen. Een van deze gevallen is wanneer een van beide ouders op de dag van de verklaring niet meer zijn hoofdverblijfplaats in België heeft, maar instemt met de toekenning van de Belgische nationaliteit.

L'article 11*bis*, § 2, alinéa 2, d), du Code dispose en effet que la déclaration d'un auteur ou d'un adoptant suffit si l'autre auteur ou adoptant n'a plus sa résidence principale en Belgique, mais consent à l'attribution de la nationalité belge.

Artikel 11bis, § 2, lid 2, d), van het Wetboek bepaalt namelijk dat de verklaring van één van de ouders of adoptanten volstaat indien de andere ouder of adoptant niet langer zijn hoofdverblijfplaats in België heeft, maar instemt met de toekenning van de Belgische nationaliteit.

La volonté du législateur n'était pas de faire une exception à la condition, contenue dans l'article 11*bis*, § 1er, b), du Code, selon laquelle les deux auteurs ou adoptants doivent avoir eu leur résidence principale en Belgique pendant les dix années précédant la déclaration. Il s'agissait simplement de faire une exception à la règle, contenue dans le premier alinéa de du paragraphe 2, relative au dépôt conjoint de la déclaration par les auteurs ou adoptants, dans le cas où, au jour de la déclaration, l'un des auteurs ou adoptants n'aurait plus sa résidence principale en Belgique. Néanmoins, force est de constater que la formulation et la connexité de ces deux paragraphes portent à confusion et rendent leur application compliquée.

Het was niet de bedoeling van de wetgever om een uitzondering te maken op de voorwaarde in artikel 11bis, § 1, b), van het Wetboek, volgens welke beide ouders of adoptanten gedurende de tien jaar voorafgaand aan de verklaring hun hoofdverblijfplaats in België moeten hebben gehad. Het ging er louter om een uitzondering te maken op de regel in het eerste lid van de tweede paragraaf betreffende de gezamenlijke indiening van de verklaring door de ouders of adoptanten, indien op de dag van de verklaring een van de ouders of adoptanten niet langer zijn hoofdverblijfplaats in België heeft. Niettemin moet worden vastgesteld dat de formulering en de samenhang van deze twee leden tot verwarring leiden en de toepassing ervan bemoeilijken.

La Cour constitutionnelle rappelle que

Het Grondwettelijk Hof herinnert eraan dat

l'article 11*bis* trouve son origine dans l'article 2 de la loi du 13 juin 1991 modifiant le Code de la nationalité belge et les articles 569 et 628 du Code judiciaire. Les travaux parlementaires de cette loi précisait que la double condition, d'une part, que les auteurs/adoptants aient eu leur résidence principale en Belgique durant les dix années précédant la déclaration, et d'autre part, que la déclaration soit faite conjointement par les deux auteurs/adoptants (comme pour le mariage ou l'adoption) permettait de vérifier qu'un lien suffisamment étroit (un critère de rattachement) existait entre l'enfant et la société belge, s'agissant d'un acte important relatif à l'état de la personne. Deux objectifs étaient donc poursuivis par le législateur, d'une part, éviter qu'un auteur/adoptant fasse une déclaration de nationalité contre la volonté de l'autre auteur/adoptant, et d'autre part, garantir que la nationalité belge ne soit attribuée à un enfant mineur que lorsqu'il existe un lien suffisamment étroit avec la société belge.

artikel 11bis zijn oorsprong vindt in artikel 2 van de wet van 13 juni 1991 tot wijziging van het Wetboek van Belgische nationaliteit en de artikelen 569 en 628 van het Gerechtelijk Wetboek. In de parlementaire werkzaamheden met betrekking tot deze wet werd gepreciseerd dat de dubbele voorwaarde, enerzijds dat de auteurs/adoptanten gedurende de tien jaar voorafgaand aan de verklaring hun hoofdverblijfplaats in België hadden, en anderzijds dat de verklaring gezamenlijk door beide ouders/adoptanten wordt afgelegd (zoals bij het huwelijk of de adoptie), het mogelijk maakte om na te gaan of er een voldoende nauwe band (een aanknopingscriterium) bestond tussen het kind en de Belgische samenleving, aangezien het om een belangrijke handeling met betrekking tot de staat van de persoon ging. De wetgever streefde dus twee doelstellingen na: enerzijds voorkomen dat een ouder/adoptant een nationaliteitsverklaring aflegt tegen de wil van de andere ouder/adoptant, en anderzijds garanderen dat de Belgische nationaliteit alleen aan een minderjarig kind wordt toegekend wanneer er een voldoende nauwe band met de Belgische samenleving bestaat.

La Cour estime que ces deux objectifs sont légitimes, que la différence de traitement qui pourraient en naître n'est pas sans justification raisonnable et qu'il est pertinent d'exiger une condition de résidence principale en Belgique pendant une période déterminée précédant la déclaration de nationalité.

Het Hof is van oordeel dat deze twee doelstellingen legitiem zijn, dat het verschil in behandeling dat hieruit zou kunnen voortvloeien niet zonder redelijke rechtvaardiging is en dat het pertinent is om een voorwaarde te stellen dat de hoofdverblijfplaats gedurende een bepaalde periode voorafgaand aan de nationaliteitsverklaring in België moet zijn geweest.

Néanmoins, la Cour constate que dès lors que l'un des auteurs/adoptants « n'a plus » sa résidence principale en Belgique, cela implique donc que cet auteur/adoptant a eu dans le passé sa résidence principale en Belgique durant une certaine période à un moment donné. Or ce qui est problématique est que ce moment et cette période ne sont pas définis de manière plus précise par le Code.

Het Hof stelt echter vast dat wanneer een van de ouders/adoptanten zijn hoofdverblijfplaats in België "niet meer" heeft, dit impliceert dat deze ouder/adoptant in het verleden gedurende een bepaalde periode op een bepaald moment zijn hoofdverblijfplaats in België heeft gehad. Het probleem is echter dat dit moment en deze periode niet nader worden omschreven in het Wetboek.

Il convient donc de fixer des exigences quant à la période durant laquelle l'auteur/adoptant

Er moeten dus eisen worden vastgesteld met betrekking tot de periode waarin de

concerné doit avoir eu sa résidence principale en Belgique et quant au moment où l'auteur/adoptant concerné doit avoir eu sa résidence principale en Belgique.

betrokken auteur/adoptant zijn hoofdverblijfplaats in België moet hebben gehad en met betrekking tot het moment waarop de betrokken auteur/adoptant zijn hoofdverblijfplaats in België moet hebben gehad.

C'est en ce sens que l'article 11*bis* du Code de la nationalité belge est modifié afin de préciser que la déclaration d'un auteur/adoptant suffit (exception au caractère conjoint de la déclaration) si l'autre parent/adoptant n'a plus sa résidence principale en Belgique, depuis moins d'un an, mais consent à l'attribution de la nationalité belge.

In die zin wordt artikel 11bis van het Wetboek van de Belgische nationaliteit gewijzigd om te preciseren dat de verklaring van een auteur/adoptant volstaat (uitzondering op het gezamenlijke karakter van de verklaring) indien de andere ouder/adoptant sinds minder dan een jaar niet meer zijn hoofdverblijfplaats in België heeft, maar instemt met de toekenning van de Belgische nationaliteit.

Ce dernier doit donc avoir eu sa résidence principale en Belgique pendant les dix années précédant la déclaration mais peut avoir établi sa résidence principale à l'étranger (inscription au registre de la population, au registre des étrangers ou au registre d'attente) au cours de la dernière année du délai. Ce changement de résidence au cours de la dernière année du délai n'empêchera donc pas l'attribution de la nationalité belge à l'enfant puisque les deux auteurs/adoptants auront répondu à la condition de résidence principale en Belgique pendant les dix ans précédant la demande mais permettra de faire exception à l'obligation de déclaration conjointe (si cela devait engendrer des difficultés pratiques pour l'auteur/adoptant résidant à l'étranger), tout en garantissant qu'un auteur/adoptant ne puisse faire la déclaration de nationalité contre la volonté de l'autre (par l'obligation de consentement).

Deze laatste moet dus gedurende de tien jaar voorafgaand aan de verklaring zijn hoofdverblijfplaats in België hebben gehad, maar mag in het laatste jaar van de termijn zijn hoofdverblijfplaats in het buitenland hebben gevestigd (inschrijving in het bevolkings-, het vreemdelingen-, of het wachtregister). Deze wijziging van woonplaats tijdens het laatste jaar van de termijn zal dus geen belemmering vormen voor de toekenning van de Belgische nationaliteit aan het kind, aangezien beide ouders/adoptanten tijdens de tien jaar voorafgaand aan de aanvraag aan de voorwaarde van hoofdverblijfplaats in België zullen hebben voldaan, maar zal het mogelijk maken om een uitzondering te maken op de verplichting tot gezamenlijke verklaring (indien dit praktische moeilijkheden zou opleveren voor de ouder/adoptant die in het buitenland woont), terwijl tegelijkertijd wordt gewaarborgd dat een ouder/adoptant de nationaliteitsverklaring niet tegen de wil van de andere kan afleggen (door de toestemmingsplicht).

Art. 40

Art. 40

L'article 15, § 2, dernier alinéa, du Code de la nationalité belge prévoit que l'officier de l'état civil, en même temps qu'il communique au procureur du Roi copie du dossier

Artikel 15, § 2, laatste lid, van het Wetboek van de Belgische nationaliteit bepaalt dat de ambtenaar van de burgerlijke stand, tegelijk met het doorsturen van een afschrift van het

complet, en transmet également copie à l'Office des étrangers et à la Sûreté de l'Etat.

volledige dossier naar de procureur des Konings, ook een kopie doorstuurt naar de Dienst Vreemdelingenzaken en de Veiligheid van de Staat.

Le Service des Vérifications de sécurité au sein de la Sûreté de l'Etat reçoit ces copies, analyse les dossiers et transmet son avis aux parquets concernés. Ces demandes sont reçues par mail. Ce service reçoit près de 50 000 mails de demandes par an, ce qui au vu de son actuelle charge de travail qui est croissante, nécessite une modernisation procédurale.

De Dienst Veiligheidsonderzoeken binnen de Veiligheid van de Staat ontvangt deze afschriften, analyseert de dossiers en stuurt zijn advies door naar de betrokken parketten. Deze verzoeken worden per e-mail ontvangen. Deze dienst ontvangt bijna 50.000 e-mails met verzoeken per jaar, wat gezien de huidige en toenemende werkdruk een modernisering van de procedures noodzakelijk maakt.

La Sûreté de l'Etat n'a pas besoin de l'ensemble du dossier pour effectuer ses vérifications. En effet, celui-ci contient des informations relatives au travail, aux diplômes obtenus, à la connaissance des langues, … qui n'ont que peu d'intérêt.

De Veiligheid van de Staat heeft niet het volledige dossier nodig om haar controles uit te voeren. Het dossier bevat namelijk gegevens over het werk, de behaalde diploma's, de talenkennis, enz. die van weinig belang zijn.

L'officier de l'état civil peut se limiter à communiquer une copie de la déclaration à laquelle sont jointes les pièces nécessaires à son analyse à la Sûreté de l'Etat. C'est en ce sens que l'article 15 du Code de la nationalité belge est modifié, en concertation avec le Service des Vérifications de sécurité au sein de la Sûreté de l'Etat.

De ambtenaar van de burgerlijke stand kan zich beperken tot het doorgeven van een afschrift van de verklaring, waaraan de voor de analyse noodzakelijke stukken zijn gevoegd aan de Veiligheid van de Staat. In die zin wordt artikel 15 van het Wetboek van Belgische nationaliteit gewijzigd, in overleg met de Dienst Veiligheidsonderzoeken binnen de Veiligheid van de Staat.

L'arrêté royal du 14 janvier 2013 portant exécution de la loi du 4 décembre 2012 modifiant le Code de la nationalité belge afin de rendre l'acquisition de la nationalité belge neutre du point de vue de l'immigration, liste les actes et justificatifs à joindre à la déclaration de nationalité. Il convient d'habiliter le Roi à modifier celui-ci afin de déterminer également les pièces à joindre à la déclaration lors de l'envoi de la copie de celle-ci à la Sûreté de l'Etat.

Het koninklijk besluit van 14 januari 2013 tot uitvoering van de wet van 4 december 2012 tot wijziging van het Wetboek van de Belgische nationaliteit teneinde het verkrijgen van de Belgische nationaliteit migratieneutraal te maken, somt de akten en bewijsstukken op die bij de nationaliteitsverklaring moeten worden gevoegd. Het is wenselijk de Koning te machtigen om deze te wijzigen teneinde ook te bepalen welke stukken bij de verklaring moeten worden gevoegd wanneer een afschrift ervan naar de Veiligheid van de Staat wordt gestuurd.

Cela permettrait d'imposer à toutes les communes de Belgique de communiquer à la Sûreté de l'Etat les mêmes informations et de les communiquer sous un format unique.

Dit zou het mogelijk maken om alle gemeenten in België te verplichten dezelfde informatie aan de Veiligheid van de Staat mee te delen en deze in een uniform formaat door te geven.

Art. 41

La modification de l’article 21 du Code de la nationalité belge est une modification purement technique, visant à réparer un oubli de la loi du 18 janvier 2024.

En effet, cette loi a modifié l’article 15, § 1er, alinéa 4, du Code de la nationalité belge, relatif aux acquisitions de la nationalité belge, afin de permettre la suspension de la demande de nationalité si la date de naissance du demandeur n'est pas uniforme dans le registre de la population, le registre des étrangers, le casier judiciaire ou les documents présentés. La demande est alors suspendue jusqu’à l’uniformisation de la date de naissance.

Il a été constaté qu’il avait été omis de modifier, dans le même sens, l’article 21 du Code de la nationalité belge, relatif aux procédures de naturalisation, ce qu’il convient de corriger.

Il convient également de modifier la référence à la loi du 15 mai 1987 relative aux noms et prénoms afin de la remplacer par la référence au livre Ier, titre VIII/1, chapitre 3 de l’ancien Code civil.

Art. 41

De wijziging van artikel 21 van het Wetboek van de Belgische nationaliteit is een louter technische wijziging, die tot doel heeft een omissie in de wet van 18 januari 2024 te herstellen.

Deze wet heeft namelijk artikel 15, § 1, lid 4, van het Wetboek van de Belgische nationaliteit, betreffende de verkrijging van de Belgische nationaliteit, gewijzigd om de schorsing van de nationaliteitsaanvraag mogelijk te maken indien de geboortedatum van de aanvrager niet uniform is in het bevolkingsregister, het vreemdelingenregister, het strafregister, of de voorgelegde documenten. De aanvraag wordt dan opgeschort totdat de geboortedatum gelijk is gemaakt.

Er is vastgesteld dat artikel 21 van het Wetboek van de Belgische nationaliteit, betreffende naturalisatieprocedures, niet in dezelfde zin is gewijzigd, wat moet worden gecorrigeerd.

Ook moet de verwijzing naar de wet van 15 mei 1987 betreffende de namen en voornamen worden gewijzigd en vervangen door een verwijzing naar boek I, titel VIII/1, hoofdstuk 3 van het oud Burgerlijk Wetboek.

Art. 42

L’article 22, § 4, du Code de la nationalité belge précise comment sont faites les déclarations de nationalité. Celles-ci sont faites devant l'officier de l'état civil de la résidence principale du déclarant et, à l'étranger, devant le chef d'un poste consulaire de carrière belge compétent, qui établissent, sur la base de la déclaration, un acte de nationalité.

A l’étranger, cette obligation de comparaitre en personne, parfois plusieurs fois, devant le

Art. 42

Artikel 22, § 4, van het Wetboek van de Belgische nationaliteit bepaalt hoe nationaliteitsverklaringen worden afgelegd. Deze worden afgelegd voor de ambtenaar van de burgerlijke stand van de hoofdverblijfplaats van de verklaarder en, in het buitenland, voor het hoofd van een bevoegde Belgische consulaire post, die op basis van de verklaring een nationaliteitsakte opstellen.

In het buitenland kan deze verplichting om persoonlijk, soms meerdere keren, voor het

chef d'un poste consulaire de carrière belge (ou de devoir désigner un mandataire spécial et authentique) peut être relativement compliquée et coûteuse, s'agissant de personnes parfois éloignées des postes consulaires.

Il convient donc, en concertation avec le SPF Affaires étrangères, d'adapter les procédures à la réalité du terrain, en permettant que ces déclarations puissent être faites par voie électronique auprès de celui-ci ou par tout moyen de communication accepté par celui-ci conformément au Code consulaire et dans le respect des conditions prévues par ce Code.

Les modalités pratiques de cette procédure seront fixées par le SPF Affaires étrangères.

hoofd van een Belgische consulaire post te verschijnen (of een speciale en authentieke gevolmachtigde aan te wijzen) relatief ingewikkeld en kostbaar zijn, aangezien sommige personen ver van de consulaire posten wonen.

Het is dan ook wenselijk om, in overleg met de FOD Buitenlandse Zaken, de procedures aan te passen aan de realiteit op het terrein, door toe te staan dat deze verklaringen via elektronische weg bij deze post of via elk ander communicatiemiddel dat door deze post wordt aanvaard worden afgelegd, overeenkomstig het Consulair Wetboek en met inachtneming van de in dat wetboek vastgestelde voorwaarden.

De praktische modaliteiten van deze procedure zullen worden vastgesteld door de FOD Buitenlandse Zaken.

CHAPITRE 5 – Modification du Code de droit international privé

HOOFDSTUK 5 – Wijziging van het Wetboek van internationaal privaatrecht

Art. 43

Art. 43

Cet article modifie l'article 31, § 1er, du Code de droit international privé afin d'aligner son libellé sur les articles 68 et 70 de l'ancien Code civil.

Dit artikel wijzigt artikel 31, § 1, van het Wetboek van internationaal privaatrecht om de bewoordingen ervan in overeenstemming te brengen met de artikelen 68 en 70 van het oud Burgerlijk Wetboek.

CHAPITRE 6 – Disposition abrogatoire

HOOFDSTUK 6 – Opheffingsbepaling

Art. 44

Art. 44

Cet article abroge l'article 116 de la loi du 18 juin 2018 portant des dispositions diverses en matière de droit civil et des dispositions visant à promouvoir des modes alternatifs de résolution des litiges (M.B., 2 juillet 2018).

Dit artikel heft artikel 116 van de Wet van 18 juni 2018 houdende diverse bepalingen inzake burgerlijk recht en bepalingen met het oog op de bevordering van alternatieve vormen van geschillenoplossing (*B.S.* 2 juli 2018) op.

Cet article définit ce qu'il faut entendre par "erreur matérielle" pour les actes de l'état civil établis sur papier avant le 31 mars 2019 (c'est-à-dire avant la création de la BAEC).

Dit artikel bepaalt wat er voor de vóór 31 maart 2019 (en dus vóór de creatie van de DABS) op papier opgemaakte akten van de burgerlijke stand moet worden verstaan onder een "materiële vergissing".

Cet article avait été introduit parce que la notion d'erreur matérielle, telle qu'elle s'appliquait jusqu'alors aux actes de l'état civil, n'était plus pertinente pour les actes établis après l'entrée en vigueur de la BAEC, ces erreurs n'étant plus possibles en raison de ce nouveau système.

Dit artikel werd ingevoerd omdat wat tot dan toe moest beschouwd worden als een materiële vergissing op een akte van de burgerlijke stand, niet meer van toepassing was op de akten die werden opgemaakt na de invoering van de DABS, omdat deze vergissingen door de invoering van de DABS niet meer mogelijk waren.

Ces situations sont désormais reprises dans l'article 34 de l'ancien Code civil tel que modifié par la présente loi (voir la justification relative aux articles 4, 5 et 6).

Deze gevallen worden nu opgenomen in het bij deze wet gewijzigde artikel 34 van het oud Burgerlijk Wetboek (zie verantwoording bij de artikelen 4, 5 en 6).

Chapitre 7 – Entrée en vigueur

Hoofdstuk 7 - Inwerkingtreding

Art. 45

Art. 45

L'entrée en vigueur des articles 4, 5, 6, 7, 8, 9, 26, 27, 28, 30, 33, 1°, 35, 37 et 44 relatifs à la rectification des actes d'état civil, aux modifications des dispositions relatives à l'enfant sans vie et aux obligations incombant aux greffes en ce qui concerne la consultation des données du Registre national et de la BAEC, ainsi qu'à la transmission de certaines décisions judiciaires via la BAEC, a lieu le premier jour du sixième mois qui suit celui de la publication de la loi au Moniteur belge.

De inwerkingtreding van de artikelen 4, 5, 6, 7, 8, 9, 26, 27, 28, 30, 33, 1°, 35, 37 en 44 met betrekking tot de verbetering van de akten van de burgerlijke stand, de wijziging van de bepalingen met betrekking tot het levenloos kind en de verplichtingen voor de griffies met betrekking tot het opvragen van gegevens uit het Rijksregister en de DABS en het doorsturen van bepaalde vonnissen via de DABS, vindt plaats op de eerste dag van de zesde maand die volgt op die van de bekendmaking van de wet in het Belgisch Staatsblad.

Cette entrée en vigueur différée est nécessaire afin d'informer les officiers de l'état civil et les greffes des changements prévus, de réaliser les modifications techniques éventuelles dans la BAEC et de modifier les arrêtés d'exécution.

Deze uitgestelde inwerkingtreding is noodzakelijk om de ambtenaren van de burgerlijke stand en de griffies te informeren over de in deze artikelen voorziene wijzigingen, voor eventuele technische aanpassingen in de DABS en de wijziging van de uitvoeringsbesluiten.

L'entrée en vigueur des articles 17, 18, 31, 32, 33, 2° et 34 relatifs aux envois par les

De inwerkingtreding van de artikelen 17, 18, 31, 32, 33, 2° en 34 met betrekking tot de

greffes à l'Autorité centrale fédérale (ACF) entrent en vigueur le premier jour du deuxième mois qui suit celui de la publication de la loi au Moniteur belge.

Cette entrée en vigueur différée est nécessaire afin de laisser le temps au SPF Justice d'informer les greffes des changements relatifs à ces envois.

verzendingen door de griffies aan de Federale Centrale Autoriteit (FCA) vindt plaats op de eerste dag van de tweede maand die volgt op die van de bekendmaking van de wet in het Belgisch Staatsblad.

Deze uitgestelde inwerkingtreding is noodzakelijk om de FOD Justitie de tijd te geven de griffies te informeren over de wijzigingen met betrekking tot deze verzendingen.

La Ministre de la Justice,

De Minister van Justitie,

Annelies VERLINDEN